

د خلیلو قبیلہ

اربابان

لیکونکی: ارباب عبدالهادی (خلیل) مشهور په (خلیل زی)

جنوری: ۱۹۹۹ ع کال

جلدی: ۱۳۷۷ هـ - ش

لنډی سرک - مقصود آباد نوی کلی پجگی - پینبور

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

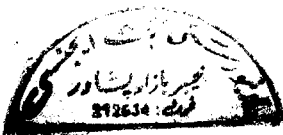
د خلیلو قبیلہ اربابان

لیکونکی: ارباب عبدالهادی (خلیل) مشهور په (خلیل زی)

جنوری: ۱۹۹۹ ع کال

جدی: ۱۳۷۷ هـ - ش

لنډی سرک - مقصود آباد نوی کلی پجگی - پینبور

د کتاب پیژندنه:

د کتاب نوم: دخیلو قبیله اریابان

لیکونکی: اریاب عبدالهادی (خلیل) شهرت (خلیل زی)

کمپوز اوډیزاین: هوتک کمپوزینگ سنتر گل حاجي پلازه فون ۴۵۴۶۱

د چاپ شمېر: ۱۰۰۰ توکه

د چاپ ځای: **آریانا کتب خانہ** ډهکی نعلبندی پېښور ښار

یادونه:

ددی کتاب په ترتیب کی دغینو مشرانو څخه معلومات راټول شوي او د مرحوم میراجان سیال مومند (د پښتنو قبیلو شجرې) د کتاب څخه می اخذ کړي دي.

انتساب

د شيخ عبدالرحمن بابا روح ته چي ډير نومبالي

او مجاهد بچي دده دنسل څخه پيدا دي

دالی

د شهيد ارياب بهرام خان (خليل) روح ته

چي دخپل كام شمله يي لوړه ساتلي ده

د کتاب فهرست

شماره	عنوانونه	مخ
۱	سرېز.....	ا-ب-ج
۲	د خدای (ج) حمد.....	۱
۳	خلیل شوک دی؟.....	۵
۴	گوبین قبایل.....	۹
۵	خلیل بن غور.....	۱۴
۶	اورمر (عمرالدین).....	۳۶
۷	شیخ عبدالرحمن بابا.....	۴۰
۸	نور محمد خان.....	۴۱
۹	محمد عمر خان.....	۵۰
۱۰	عبدالقدیر خان.....	۵۲
۱۱	محمد صدیق خان.....	۶۲
۱۲	جنرال محمد سعید خان.....	۶۵
۱۳	محمد ابراهیم خان.....	۷۱
۱۴	احمد خان.....	۷۴
۱۵	خلیل خان.....	۷۵
۱۶	د خلیلو د قبیلې ځینې باد مشران.....	۷۸
۱۷	د خلیلو د قبیلې ځینې باد ځوانان.....	۹۰
۱۸	افغان اصلاحی جرگه.....	۹۵
۱۹	سپورتی لوبی.....	۹۷
۲۰	د نور محمد خان کورنی.....	۹۸
۲۱	د محمد عمر خان کورنی.....	۱۰۷
۲۲	د عبدالقدیر خان کورنی.....	۱۰۸
۲۳	د محمد صدیق خان کورنی.....	۱۲۲
۲۴	د احمد خان کورنی.....	۱۲۴
۲۵	د جنرال محمد سعید خان کورنی.....	۱۲۵
۲۶	د محمد ابراهیم خان کورنی.....	۱۳۱
۲۷	د شېر محمد خان کورنی.....	۱۳۲
۲۸	د لیکونکي لنډه پېژاندنه.....	۱۳۳
۲۹	د لیکونکي چاپ شوی او ناچاپ اثارونه.....	۱۳۴
۳۰	د هغه کلو نومونه چې دا قبيله په کې آباده ده.....	۱۳۵

سرپزه

حضرت انسان د خدای (ج) دخلیفه په صفت په دنبا کي پیدا شو او د پربنتو خڅه يي مقام پورته دي ځکه جي د خدای (ج) په امر د ملا تېکو مسجود وگرځول شوه داچي دا سجده په کوم کیفیت وه په دی څه وبل نه غواړم خو په هر لحاظ يي مقام لوړ دي او دا ځکه جي د خدای (ج) خلیفه دي.

د انسانی ټولني تشکل په هر لحاظ نوي نوي بڼه پیدا کړله او پر اختیاب يي وموندله ان تردی جي په قومونو او قبیلو بدله شوي ده او لاگور و به جي پایي کوم ځای ته رسیږی . په دي کار کي د حضرت سبحانه تعالی حکمت اولوي څرگندېزي جي د هوادم (ع) او حوا بي بي اولاده په بېلو بېلو رنگو ژبو . قومونو او قبیلو سره ووبشل شوه څوک په پوه ژبه خبري کوي او څوک په بله ژبه څوک تور شو او څوک سپین . څوک عرب شول او څوک عجم څوک په خدای (ج) کافر شو او څوک په آسماني ادبانو او کتابونو مومنان او مسلمانان .

لنډه داچي دا دنبا دومره پراخه شوه چي د تخمین او اټکل څه بهر شوه او که ووايم چي په کمی او کيفي لحاظ يي لا تراوسه چا پای او اول نه دي معلوم کړي بو واقعیت دي او تحقیقات ورباندي روان دي ولېدل شي چی خبره کوم ځای ته رسیږی ؟

په انسانی ټولنه کي هر کام او قبېله ځان ته خصوصیات لري په دنبي او مذهبي لحاظ هم سره زیات توپیر لري جي دا خبري هم له چاڅخه پتي نه دي . اجتماعي موقفونه يي سره هم توپیر لري څوک خان - څوک نواب څوک سپه څوک ملا څوک بوخېل او څوک بل خېل ته ځانونه منسوبوي او ځانونو ته به توفیق او امتیاز قابل او ځانونه په نورو باندي سربولي .

قومي اوقبيلوي امتيازات دانساني ٿولونو خصوصيات دي او دالري روانه ده او شوڪ ٻي مخه نه شي نٿولي البته خداي (ج) چي په انساني ٿولنه کي دا توپيرونه راوستي دي هوازي او هوازي د پيژاندي گلوي په غرض دي چي قومونه اوقبيلي معلومي شي اوسره وپيژاندل شي او خداي (ج) ته د قرب معبار تقوي ده نه قبيلوي اوقومي لوروالي او قدرت ، غلام او تور حضرت بلال په ډيروسپينو ازادو قربشواوسردارانوياندي چي تقوي ٻي درلوده خداي (ج) ته ډپر نيژدي مكرم اومعززو .

کامونه او قبيلي جوړي شوي او خپري شوي اودکوچيتوب ژوند ٻي کړي دي د بوځاي نه بل ځاي ته کوچيدلي دي اودکلونو او پيربو په تهربدو هم هلته پاتي شوي او ادبري ٻي جوړي شوي دي خو خپل کام او قبيلي ته منسوب پاتي شوي دي او په هم هغه نوم پيژاندل کيږي .

د خپلو قبيله هم ددي قبيلو په لړ کي د زانگړو قومي خصوصياتو په درلودلو سره پوه لويه قسله ده او د تاريخ په اوږدو کي ٻي خپل قبيلوي مميزات او رسالت ساتلي دي او په پښتنو قبيلو کي دلور نوم او تاريخ درلودونکي دي غواړم ددي قبيلي په باب په لنډ ډول بوځه ولېکم او گرانولوستونکو ته ٻي ور پيژنم خداي (ج) دي زما سره په دي لاره کي مرسته وکړي .

غواړم په دي ځاي کي د مرحوم علامه استاد (الفت) يعني گل پاچا الفت د بري پښتونخوا عالم - فاضل - لېکوال او شاعر هغه شعر دلته کټ مټ را نقل کړم چي د مرحوم الفت صهب په کلباتو کي چي د الفت د مرغلرو په نوم چاپ شوي دي چي قومي اوقبيلوي پيژاندي گلوي او اړو بکوته په درنښت قابل شوي اودا ٻي په گوته کړي ده چي قامونه - قبيلي اوملبتونه سره نه پردي کيږي .

له خدایه سره

خاونده تابه انسانانو کي قومونه کړه جوړ
تا قبېلي شعبي ټپي او ملتونه کړه جوړ
د ترک عرب افغان په نوم دي اولسونه کړه جوړ
تا له مرغانو د هوا بېل بېل سېلونه کړه جوړ
ځکه کوتر نه گډيزي کله زانوسره
بلبلي نه کړي پروازونه له کارغانوسره
په هر هېواد کي دي پيدا کړه له بل شان ته هوا
حدود معلوم ددي عالم په دربابونو کړه تا
هر بوملت دي په بل شان بل خوي بل رنگ کړه پېدا
ځېني دي تور ځني دي سپين څوک دي کړه هغه څوک دا
د هر قام زړه کي دي دخپل قام محبت کېښوده
تا په فطرت کي دانسان ملي وحدت کېښوده
دخپل پسردي تمېز په خټه دانسان کي وېنم
دغه شعور دغه احساس په ټول جهان کي وېنم
په اسرائيلو دلسوزي ابن عمران کي وېنم
يالېست قومي بعلمون ستا به قرآن کي وېنم
چي تا خپل کړي هغه څوک په پردی کسولي نه شي
د عزیزانو مېنه زړو نه څوک ويستای نه شي

قام جوړول د قام پالنه ستاسنت گڼمه
دا تقاضا د طبعيت اود فطرت گڼمه
ستاله طرفه اغېزه د قوميت گڼمه
مېنه د قام د انسانانو خاصيت گڼم
ځکه فرعون سره موسي جگړي جنگونه کړي
د قام د پاره د پيرو خلقو د پرکارونه کړي
قامونه دي بېل بېل فصلونه د خلقت د کتاب
ده هره نوعه او هر جنس لکه يو فصل او باب
په هر تصنيف او هر تاليف کي وي فصول او ابواب
د دې د پاره پيدا شوي دي فرقي او احزاب
خدا به! ستا صنع ستاسنت په دغه شان وينمه
جي څوک ترکان او څوک عرب او څوک افغان وينمه
قومي صبغه ده ستاله خوا کله تغير قبلوي
کله يو قام د بل قام ځان ياندي تاثير قبلوي
هر څوک خپل فکر خپله رايه خپل تدبير قبلوي
هر قام له خپل قامه وزير او خپل امير قبلوي
د قام په ژبه تا هر قام ته پيغمبر ولري
له خپله قامه دي هر قام سره رهبر ولري
که پښتانه هر څومره لري پښتنونه اوسي
که په زرگونو مېلو لري دوي هغونه اوسي
که هغه خوا له هسکو غرو او دريايو نه اوسي
زړو ته نږدي دي که غايب له نظرونه اوسي

نشته په شرع کي حجاب له خپل محرمه ځني

ستر په کار دي له پردي او نامحرمه ځيني

دي ظالمان جسي پښتانه له پښتنو بېلوي

ورونه له ورونو اولادونه له پلرو بېلوي

چري رااخلي او کتري ددوي دزرو بېلوي

مومند ، مومند نه اړيدي له اړېدو بېلوي

هو اړېدي دي په خپير که په تيراه کي اوسي

مومند مومند دي پيښور که سالان کي اوسي

په قندهار کي که مېروېس او احمد شاه بابا دي

په پيښور کي خوشحال خان عبدالرحمن بابا دي

بوشان ښکار پري پښتنو ته که هغه که دا دي

جي ابا سهند ابا سهند بولي ددوي هو ابا دي

ورور که په کور که په لاهوروي پردي کي کي کله

په لري توب دقرابت سلسله شک پري کله

گران لوستونکي ددي شعر په لوستلو پوهېدلي شي جي قام او قبېله څومره

خوري کلمي دي او انسانان ورباندي وپاري هو دبل په خوښي خوښ او به غم ېي

در دمند او غمجن کي پري

ارباب عبدالهادي (خليل)

مقصود آباد پيښور - نوی کلي

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله الذي بعث في الامين رسولا.

الصلاة والسلام على اشرف الانبياء والرسل محمد صلى الله عليه واله واصحابه اجمعين.

اما بعد: - فقد قال الله تعالى في كتابه الحكيم:

يا ايها الناس انا خلقنكم من ذكر وانثى وجعلنكم شعوبا وقبائل لتعارفوا

ان اكرمكم عند الله اتقكم ان الله عليم خبير ط

سورت حجرات آيت (۱۳)

د ترجمى لنهيز: - اي خلکو مونږ تاسي د يوه نارينه او يوى ښځي څخه پيدا کړي ياست (آدم (ع) حوا) او بيا مو کامونه او قبيلې قبيلې کړي ياست ددى د پاره چې سره وپيژني په تحقيق سره ستاسي څخه مکرم او معزز زما په وړاندي هغه څوک دى چې د پوره تقوى لرونکى وي.

د پورتنى آيت څخه مطلب دادى چې قومى او قبيلوى امتيازات او قوت بس يوازى دنسوى خبره ده چې يو انسان به ورباندى ځان بربر ويولى او په غريبو سلواو خلکو باندى به کلانکاري وکړي. چې دا هم په خپل ذات کى انسان

د خلكو په نظر سپېك گرځوی او ورڅخه نفرت كوی ولی د پروردگار په وړاندې
 تور په سپین عرب په عجم غریب په مالدار او مالدار په غریب كومه برتری نه
 لری او دخالق تعالی په وړاندې دهغه چا مقام لوړ او با ارزښته دی چې د پوره
 تقوی لرونکی وی چاته ضرر نه رسوی د ښو خویونو خاوندوی او هر وخت د
 خدای (ج) رح او خوښی لټوی او دخدای (ج) د رسول (ص) د کړو وړو پابندی
 کوی. (خیر الناس من ینفع الناس) حضرت محمد صلی الله علی وسلم فرمایي
 چې بهرین د خلكو هغه څوك دی چې نورو خلكو ته یی خیر رسیږی. په بل
 حدیث شریف کی حکم دی فرمایي :

«المسلم من سلم المسلمون من لسانه و یده»

سهی مسلمان هغه دی چې بل مسلمان یی د ژبی او لاس د ضرر څخه په
 امن وی.

په اسلامي ټولنو کی هغه کامونه او قبیلې په خلكو د زیات قدر او احترام وړ
 وی چې یا حوی د اسلام او اسلامي ټولنی د ژغورنی لپاره په سر او مال قربانی
 ورکړی وی او یا په کی د علم - دیانت او خداپرستی لپاره هلی ځلی شوی وی او
 عملاً په کی وی او یا خوبی د خیر په کارونو په لاره کی خپله شتمنی د نورو د خیر
 او هوساینی په غرض خلكو ته وړاندی کړی وی او ددی لاری څخه یی دخپل رب
 رضا او خوښی تر لاسه کړی وی.

ما د سر په خبرو کی دخلیلو په قبیلو او اریابانو باندی چی ددی قبیلې
 مشران دی دخه لیکنی یادونه کړی وه نوزه چی دخلیلو په قبیله باندی څه لیکم
 زما مطلب کوم تفوق او برتری نه ده بلکه هدف می دادی چی دا قبیله په اصلی

بینه خلکو ته وروپيژانډلی شم چي دوی شوک دی دکومه شوی دی او دتاریخ په اوږدو کی یی شه کړی دی. دا چي زه هم دی قبیلې ته منسوب یم زه به ددی خبزی کوشش وکړم چي ځان ستاینه ونه کړم بلکه ځان پیژانډنه (تعارف) وکړم او هغه واقعیتونه راښکاره کړم چي لوستونکی یی ومنلی شی نه چي دانستقادو خولی راخلاصی کړم.

زما په دی لیکنه ددی قبیلې د پاره په نور کامونو او قبیلو باندي دبرتری هدف نشته دی بلکه یوازی او یوازی ددی قبیلې تعارف غواړم او قرآن کریم هم دی خبری ته اشاره کړی ده.

ددی خبری د پاره پوره پوره اسناد موجود دی او زه به یی په خپل وار کړم لوستونکو ته تقدیموم چي په دی قبیله کی داسی اشخاص تیر شوی دی او شته دی چي داسلام - خلکو او وطن د بقا لپاره یی قربانی ورکړی دی. داسی خلک په کی هم تیر شوی دی او شته دی چي داسلام د مقدس دین دتبلیغ - تشریح. دعوت او خپرونی لپاره یی په خپل وخت او زمان کی زبردست کارونه کړی دی او ډیر جید دینی علمایي روزلی او پاللی دی او ډیر صوفیان او شیخان په کی تیر شوی دی ددی خبری ثبوت هم راسره شته دی چي په دی قبیله کی داسی اشخاص شته او تیر شوی دی چي دوطن د بچود سالمی روزنی لپاره یی خپله شتمنی وقف کړی ده کالجونه پوهنتونونه (یونیورسټی) او زیات علمی تاسیسات په کی ودان دی او لاتراوسه ورڅخه خلک گټه اخلی. ددی خبری ثبوت هم شته دی چي ددی قبیلې خلکو د جماتونو - دینی مدارسو او اډیرو لپاره په جریبونو جریبونو ځمکی وقف کړی دی او نن سبا ورڅخه خلک گټی

اخلی په همدی ترتیب ددوی په شاوخوا ډیر غریب او بی چاره کسب گر لکه نجار
- دلاک - گلکار - نداف او داسی نور ددی قبیلی د خلکو په شاوخوا راغونډه
دی او ددوی د احسان څخه برخورداره و. دی او وی به چی دسیر یو په نوم یی
ورته ځمکی ورکړی دی کړی ریبی یی او خونی په کی جوړ کړی دی او دعزت
ژوند کوی او په همدی ترتیب په دولتی پستونو کی با اقتداره
اویا حیثیته خلک دی.

خلیل ټوک دی ارباب چاته وایی ؟

د تاریخ په حواله اود هغه اسنادو په رڼا کې چې د ځینو اشخاصو او افرادو په لاس کې دی او څوک ورڅخه انکار نه شی کولی دا احمد شاه ابدالی دامپراتوری په دوره کې د افغانستان نقشه او حدود د چا څخه پته نه دی دا چې دوخت اوزمانی په تیریدو اودافغان اولس دکورنیو جاه طلبیو او شخړو په تور تم کې اود ځینو بهرنیو هیوادونو د نیغ په نیغه لاس وهنو په اثر په افغانانو اوافغانستان باندی څه حالات تیر شول او لاروان دی دا خبره دجاڅخه پته نه ده او تاریخونه ورباندی لیکل شوی دی اودا پېښی په کی په پوره صراحت او اسنادو په تفصیل سره ذکر شوی ، دی او زه ورباندی دلته زیات بحث کول نه غواړم .

زما د لیکنی موضوع پورتنی سرلیک دی او په دی باب باندی رڼا اچول غواړم .

خلیل دهغه ځوی نوم دی چی دتاریخ په حواله یی په اول قدم کی د نسب سلسله (سرین) بابا ته رسیږی په دی معنی چی د ښمین څخه دوه ځامن پیداشوی دی چی د یوه نومیی شرخون (شرف الدین) او دبل نوم یی خرشیون (خیرالدین) او داسی روایت هم شته دی چی وایی سرین د قیس عبدالرشید ځوی او دده نور وروونه غورغښت بیټ او کورله دی او ددی خبری وضاحت په

(الفنستين) ڪتاب ڪي جي دم محترم پوهاند محمد حسن ڪاڪر له خوا ترجمه شوي دي ليكل شوي دي.

يوشمير نور ليڪوالا دقيس عبدالرشيد ڄامن دري تنه وائي چي هغه سرين - غور غيبت اوبيت نيڪه بولي . خو انگريزي مورخ (الفنستين) ڪور له هم دقيس بابا ڄوي بولي .

مخزن افغاني هم په (۸۸۰) پاڙه ڪي ددغي خبري تائيد ڪوي .

دڪيرو ڪتاب (پٿان) په (۳۳) مخ ڪي ذڪر شته دي . مخزن افغاني په (۸۸۰) پاڙه ڪي داميني اوسرالف ڪيرو په خپل ڪتاب ڪي ڪر لاهي دغور غيبت ڄلورم ڄوي بولي او ڄيني نور وائي چي نه! دي دعبدلله ارمير تيني زوي او مندلي شوي هلڪ دي . خو ماته په ٿولو ڪي د (الفنستين) ليڪنه پر ڄاي اود منلو ورده .

دا به و منو چي شاعران - ليڪوال هم دڪامونو او قبيلو په پيڙاند گلوي ڪي په خپلو شعرونو او ليڪنو ڪي دمشهورو قبيلو او اشخاصو نومونه ياده وي او خپل تاريخي رسالت ترسره ڪوي لڪه چي خوشحال خان خٽيڪ په دي باب په خپل يوشعر ڪي دا مطلب داسي ڄاي ڪري دي چي وائي :

پهبتون په اصل ڪي سرين دي

ياغور غيبتني بابيتني دي

غلجي لودي له بيتني له نوري

په سرين پوري بيا ڪر لاهي دي

داسي رواياتو په لڙ ڪي داسي روايات هم شته دي چي وائي دشرخبون

(شرف الدين) خامن درى تنه دى او هغه اورمر چى اصلی نوم يى عمرالدين دى
- ترين او شیرانى دى.

وايى چى د عمرالدين تير په لوگر - پينبور و کانه گرام کى اوسيدى .
خوخينى شجره ليکونکى ليکى چى د شرحبون (شرف الدين) زامن دا دى
ارمر (عمرالدين) باير - بريخ - ترين او شیرانى .

وايى چى شيخ شرحبون (شرف الدين) بنه سړى واو شاعر هم وشه وخت چى
دى دکسى دغره نه غورى مرغى ته په کډه تللو نو دا شعرونه يى ويلى وو:
بيلتانه ناره مى وشوه په کورباندى

نه پوهيږم چى به شه وى پيسن په وړاندى
دخپلوانو نه بيليرم په سروسترگو

دواړه سترکى مى په وينودى ژړاندى
اسماعيله ستا نارو مى زره سوري کړ

په چرو دوير مى پرى شوى د زره مراندى
خمه خغه اورديون مى دى و مخ ته

ديانه خورى به اچوم و ترمخ ته
ستا ياد به مى سى د زره سخ ته

که داخمکه اسمان ټول شى لاندى باندى

د شيخ خرشبون (خيرالدين) په باب د پتي خزاني په استناد محمد هوتک

ليکلى دى چى :

سړين او پيت نيکه سکنى ورونه دى داخبره زياتو شجره ليکونکو منلى ده او

دا خبره هم منلی شوی ده چی خرشبون (خیرالدین) او شرخبون (شرف الدین) د سرین خامن دی او دا خبره هم لیکل شوی ده چی خرشبون په کال (۳۰۵) ه کی زیدلی دی او د شرخبون د زیدنی نیتی ته همدیره اشاره شوی ده چی ممکن دخلورمی ه پیسری په آغاز کی پیدا شوی وی او دا خبره هم شوی ده چی (خرشبون د ژوند په زمانه کی دهغه پلار سرین او دهغه تره بیت نیکه ژوندی و او دا روایات په همدی ترتیب رارسیدلی دی.

په دی باندی شه پیری خبری شوی نظریات موجود دی تذکره لیکونکو ورباندی خپل خیالات خرگند کری دی او د اورمر (عمرالدین) بن شرخبون شجره بی داسی لیکلی او د راویانوله خوا تسجیل شوی ده

سربن قبایل

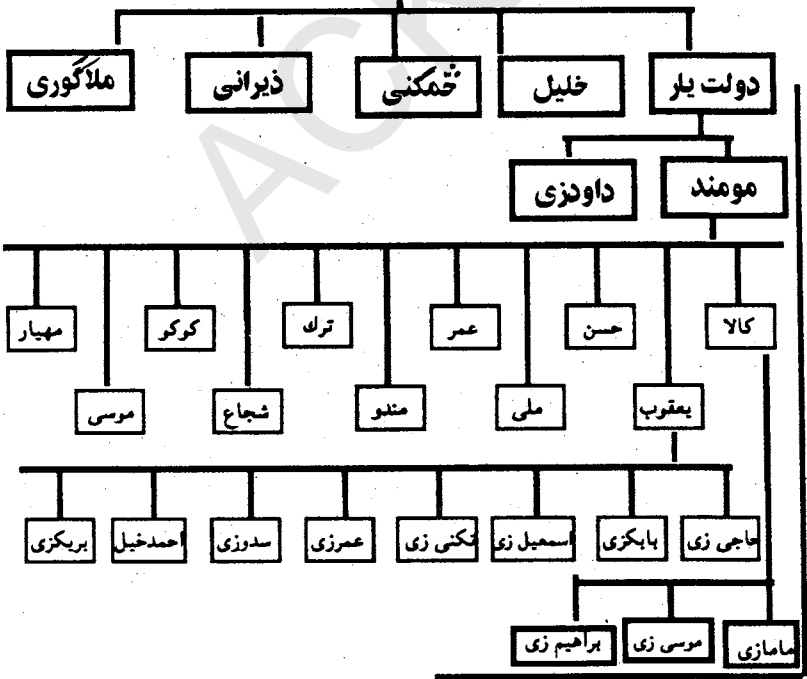
الف: غورباخیل

ب: - مومند .

ج: داؤدزی

الف: - غوری « شیخ ابراهیم » دمخزن افغانی په (۸۰۲) پانزه کی وریانندی په تفصیل سره خبری شوی دی او شجره النسب یی په لاندی ډول ینکل شوی دی.

غوری (شیخ ابراهیم)

نوټ:

دانفستين په قول ملاگوري دغوري پنځم ځوی دی.

او داسی روایات هم شته دی چی نه ا د شیخ ابراهیم څلور ځامن وو چی نومونه یی په لاندي ډول دی :

دولت یار - خلیل - څمکنی - زیرانی په یوه روایت کی خلیل د عمرالدین ځوی بنسودل شوی دی او په دی دوهم روایت کی بیسا د شیخ ابراهیم ځوی منل شوی دی او دمخزن افغان په استناد په دی باندي تاکید شوی دی چی خلیل دغوری « شیخ ابراهیم » ځوی دی او داسهی خبره ده .

اصلی هدف دادی چی دکومو قومونو او قبایلو په باب چی څه لیکل شوی دی لکه چی دمخه می وویل دراویانو شک او تردد دی ولی په اصل حقیقت کی دغه کامونو او قبیلو خپل تاریخی رسالت او هويت ساتلی دی او په مخ په درومی او باید هروخت یو څوک پیداشی چی دا په ایرو کی پتی سپرغی راتازه کاندی او دخوا د ثو طوفانونه یی په ځان کی ورکی نه کړی .

د پښتنو قبایلو خصوصیات سره ورته دی او که څه فرق ولری ډیر کم به وی که څه هم د پښتنو مشر پلار قیس عبدالرشید بنسودل شوی دی او دا خبره داسی کره کوی چی :-

قیس عبدالرشید دکسی په غره کی اوسیده خود خالد بن ولید چی داسلام یوستر سپه سالار و دی یی په ترغیب او تشویق سره دحضرت محمد صلی الله علیه وسلم دشرف دحصول لپاره په کال (۸) هجری کی مکی مکرمی او مدینی منوری ته ورغلی و او درسول اکرم صلی الله علیه وسلم په حضور مشرف شوی و خپل اصلی نوم یی قیس و خود خدای (ج) پیغمبر صلی الله علیه وسلم په قیس

باندی عبدالرشید هم ورزیات کری او تر هغه وروسته په قیس عبدالرشید باندی مشهور او نومول شو او دا هم ویل شوی ده چی دمکی په فتح کی دمجاهدینو او غازیانو سره ملگری و او پوره توره او میرانه یی بنودلی نو ځکه خو ورته د اسلام ستر لارینود حضرت محمد صلی الله علیه وسلم د « پتیا » لقب هم ورکړی دی.

پتیا د کشتی لاتدنی تختی ته وایی چی دکلک لرگی څخه جوړیږی او په دوی کی هم پوره شهامت او استقامت زغم او ثبات و او پتیا نانو (پښتنو) دا ویار درلود خود بد همرغه چی نن سبا ....؟

د اثابته خیره ^هچی دخدای (ج) در رسول هره خیره دمنلوده او پښتانه ډیر کلک خلک و اودی په اسلام مین بادیانته دقوی عظم مسلمانان دی.

په ځینو کتابونو کی ددی خبری یادونه هم شوی ده چی قیس عبدالرشید ^د په ۴۱ هـ (۶۶۳) ع کې په کسی غره کې وفات شوی او هم هلته خچ شوی دی.

د تاریخ په حواله د خورشید جهان او تاریخ مرصع په استاد د قیس عبدالرشید شجره النسب تر آدم علی نبینا وعلیه السلام پوری رسوی.

او ددی خبری ضرورت به څه وی چی څوک یی مخالفت وکړی؟

په هر حال لکه چی دمخه می ورته اشاره کړی ده دا کوم دینی - عقیده وی او مذهبی بحث نه دی چی به په کی دکفر - الحاد یا گناه ویره وی دکامونواو قبیلود پیژاندگلو ی خبره ده او تر ډیره حده کوشش او زیار گالل شوی دی چی واقعیتونه رابرسیره کړی شی او دا کار شوی دی تذکره لیکونکو - تاریخ لیکونکو او شجره لیکونکو په خپل وار هاند کړی دی او زیار یی وپستلی دی اود تاریخی اسنادو په رڼا کی یی د تیارونه پرده پورته کړی ده او په دی لاره کی

یې نه هیریدونکې خدمتونه کړي چې د قدر وړ دي او باید درناوی یې وشي.
خو د بد لگمرغه زموږ په څه پوهانو کی یو عجیب غونډی خصوصیات وجود
لري چې نه خو بی خپله خوری اونه یې خورنده ته ورکوي هغه په دی معنی جی
خپله خو څه معلومات نه لري ولی د بل په لیکنه خو ورته وس بردی چی وواپی
دا خبره نه ده سهی ! نو ښه هلکه سهی کومه ده ؟

نویا ورسره ددی جواب هم نه وی او دا ښه رویه او کار نه دی.

هغه یو د فارسی ژبی شاعر څه ښه ویلی دی :

سرنامه . عاشق رانا خوانده مکن پاره

بیچاره رقم کرده از خون جگر چیزی

***

د څه لیکل اورا غونډیول څه ساده کار نه دی سترکی ورباندی نم جنی کیږی
فکر ذهن او لاسونه ورباندی ستړی کیږی کاغذ او قلم ورباندی ، مصرف شی او
بالاخره ور څخه یو څه جوړ شی او بیا ورته په سپکه سترگه او حقارت ولیدل شی
زما عقیده که لویه نه وی نو وره گناه خو ضرور ده

زه د نقد مخالف نه یم چی نقد نه وی کره توب نه راځی خو په دی شرط چی
د نقادانو سره خوددی څه ذخیره وی جی غلط را سهی کړی نه دا چی بس په
خولی ورته غلط وواپی او د سهی کولو وس ورسره نه وی نو دا کار بیا بی همتی
او یادون همتی ده نه بل څه .

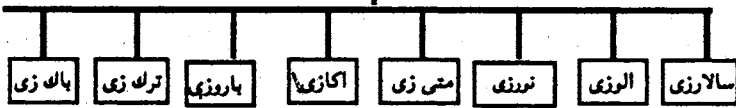
موږی او تاسی د تل لپاره په محافلو او غونډیو کی برخی اخلاقی مواد ډیر کوو

ولی د اصلاح وس او حوصله راسره یا خوبیخی نه وی او که وی هم ډیره کمه
اوپه نشی حساب وی . بالکه دهغه مقتدی خبره چي د جومات خنځه راووخې او
وابې:

« یره نن خو مولوی صیب څه عجیب و عظم و کرو » چي بیا ورڅخه وپوښتی
چي بنه کا کاڅه یی وویل ؟ یره ورکي کړه یاد خوراته نه دی خو څه عجیب و عظم
یی وکړ .

نوبته خبره داده چي د انتقاد روحیه بیا وری کړو خو ورسره ورسره د اصلاح
لاړه هم کړه کړو

خليل بن غوري

داهم یوروایت دی وایی چی دخلیل بن غوری اته خامن وچی په پورتنی ډول باندی تسجیل شوی دی او یو تذکره لیکونکی دا اجتهاد نه شی کولی او نه داه اول نومونه دخانه را پیدا کولی شی.

ددی واقعیتونو خخه شوک انکار نه شی چی داپسینی دتاریخ په اوږدو کی دکیسوپه توگه دیونسل خخه بل نسل ته انتقال شوی او تردی وخته پوری یی خان رارسولی دی او راتولونکو وریاندی زیات زحمت گاللی دی او دا خوشی یی بنیاده افسانسی تعبیر کړو نو خو انسانی تاریخ ټول باید یوه خیالی افسانه وگنل شی او داسی نه ده بلکه انسانی تاریخ او انسانی شکل او ژوند یو حقیقت او دحضرت آدم (ع) خخه رانیولی بیاترننه او تردی وروسته چی ترخو ددی نړی په مخ انسان ژوند کوی دا واقعیتونه به ورسره روان وی او پایی به یی داسرافیل سوروی.

قرآن حکیم په سورت حجرات کې په (۱۳) آیت کی داسی لارښوونه کړی ده چی ترجمی لنډیز یی په لاندی ډول دی.

ترجمه: ای خلکو په تحقیق مونږ تاسی د یوه نارینه او یوی بشخی خخه چی آدم (ع) او خوابی یی ده پیدا کړی یاست او بینا مو شعبی شعبی او قبیلی قبیلی

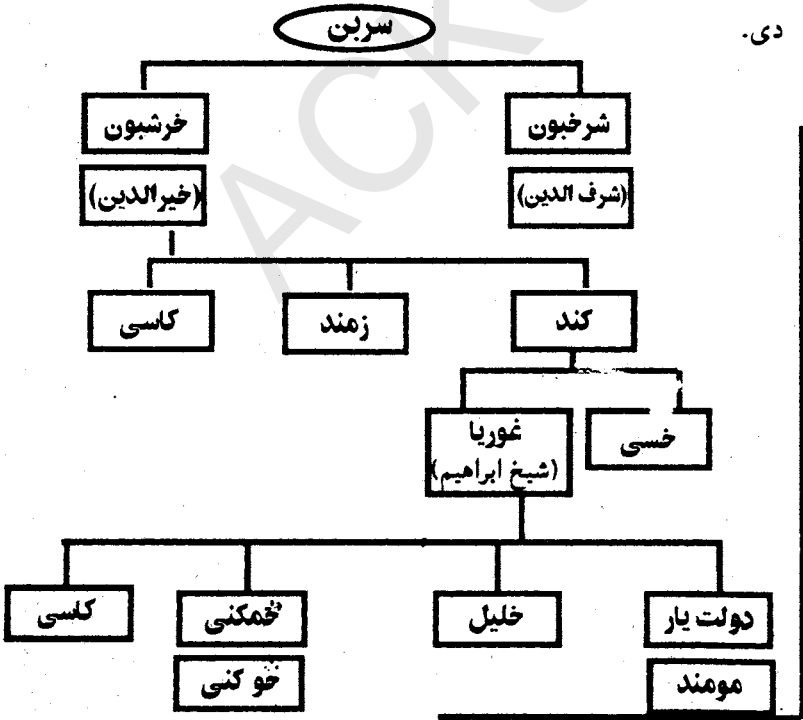
گرځولی یاست ددی لپاره چی تاسی سره په خپلو منځونو کی وپیژنی په تحقیق سره ماته نیړدی له تاسی څخه او مکرم هغه څوک دی چی د پوره تقوی خاوندوی.

دا خبره ضروری ده چې سره وپیژاندل شو او په دی کی ډیر لوی راز پروت دی اود خدای (ج) ازمنښت دی چې په خپل مخلوق باندی یی: د تقوی په جامه کی نغښتی دی.

د خلیلو په باب هم څه زیات نظریات په لاس کی او هری نظریی درناوی په کار دی او په خپل ځای کی ورته باید ارزښت ورکړشی.

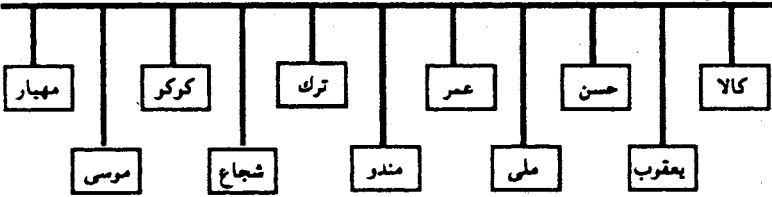
دراوړتی په روایت داشجرة النسب په لاندی ډول ترتیب شوی اوسجل شوی

دی.

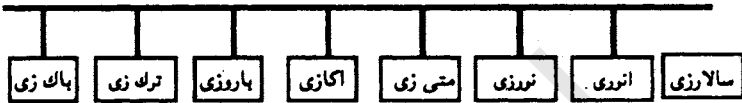

مومند

۱

خليل

ددى نه چى وړپسى تر مخه لاړشو نو دى ټكى ته به رارسيدو چې خليل په غوړى مرغى كى آباد وو په اغلب گمان د باروژى ځوى شيخ عبدالرحمن دنادر ايشار په دور او يا تر هغه وروسته په (۱۶۸۳) ع كى يى هجرت كړى دى او دغوړى مرغى نه راغلى دى او هجرت يى كړى دى دخليلو اوسنى علاقه به لير تر ليره شل ميله اوږده او تخمين پنجنلس ميله پلنه پرته وى.

د خليلو ملكانو ته اربابان وايى ته كالونه سپينه وړى لنډى او سريند ددوى داستوگنى مشهور كلى دى او نور كلى هم شته دى چې وروسته به يى په تفصيل سره د جلا عنوان لاندې يادونه وشى.

ددوى د كركروندى ځمكى به لومړى د بارى نه اوبه كيدلى خواوس د ورسك د بند څخه ويالى (نهرونه) راوتلى دى او ددوى ځمكى ورباندې خړوبه كيږي او ينى ودانى دى.

د تاريخ په اوږدو کې د خلیلو په قبيله کې ښه ښه ديني علما - جنگيالي
غازيان او نوميالي سياسي - ملي شخصيتونه تير شوي دي اوس هم شته او په
راتلونکي کې هم ورته اميد شته دي ځکه چې وايي د باز د جالي نه بازان
پاڅيري.

د سيکانو او انگرېزانو په دور کې يې هم خپل رسالت ساتلی دی او
د ناخوالو سره يې زبردستی مبارزې کړې دي چې ددی کشمکشونو په دوران
کې د خلیلو اربابانو يا نوميالي شخصيتونه ياد کېدو سره او ياد تجريد په حالت
کې بنديان شوي او بيا بهر ملکونو ته لکه افغانستان - هند . جرمني او داسې
نورو ملکونو ته تبعيد شوي او شړل شوي دي او جايدادونه ور څخه پاتې شوي
دي چې په خپل وار باندې به يې يادونه وشي.

د تاريخ په حکم شيخ عبدالرحمن بابا دنن څخه - ۳۱۶ - کاله ترمخه په دی
سيمه کې ودان شوي دي او د خلیلو قبيله په دی سيمه باندې پرته ده او لاگور په
داستاد او رواياتوله مخې خبره داسې شروع کيږي چې د خرشبون د سرين
دڅوې ددرې واړو څامنو کند - زمند او کاسې شجرې وليکل شوي لکه چې په
شجرو کې يې ياده وشوه د کند دوه څامن وو شيخا - ياشيخي يا خوشي يا خنبي
ياد شوي دي او بل څوې يې غوري يا شيخ ابراهيم و چې اولاده يې غوريا باندې
ياديږي د پتي خزاني په حواله چې وايي شرخبون د خيل پلار سرين او تره بيت
نيکه په ژوند او اجازه دهغوی نه راغلی و و د ارغستان په علاقه کې د غنډيال
اوسور غره په شاوخوا سيمو کې يې اړولی و او دا هغه څمکه ده چې غوره مرغه
ياديږي ارغستان دکندهار ولايت په جنوب ختيځه سيمه کې پروت دی او

وړپسې ختيځ خواته د معروف ولسوالۍ پرته ده او اکثریت په کې دمحمدزايي
 قبيله پرته او ودانه ده چې دافغانستان خلک يې محمد زايي سرداران بولي.
 اخون درونيتره (رح) ليکلي دي چې کله دکندهار ځمکې دهغه ځای د
 پښتنو په مينځ کې وويشل شوي نو د ترينو ځمکه دخرشبون (خيرالدين) د
 اولادې کند زمند يعني د خانبي خيلو او غورياخيلو په منځ کې ورسيدلې او دا
 دواړه وروڼه يې يو له بله سره بيل کړل څه موده وروسته دخانبي خيلو او ترينو په
 منځ کې د ويالې په سر څه جنک جگړه مرگ ژوبله وشوه او خانبي خيل کېدې
 کولو ته مجبور شول او راغلل خپلو وروڼو غورياخيلو سره يې واړول او هغوی
 ورته يو څه ځمکه ورکړه خو يو څه موده وروسته بارانونه زور شول او غورياخيل په
 خپله ورشو کې تنگ شول او خانبي خيلو ته يې خپله ورکړې ځمکه بيرته
 وغوښته خانبي خيلو ورباندې د نه ورکولو تينگار وکړ او ددوی ترمنځ جنک
 جگړه وشوه او خانبي خيلو بيا کېدو کې او د کابل په لوري راوکوچيدل په دغه
 وخت کې دگومل له خوا اتمان خيل هم راوکوچيدل يو او دخانبي خيلو سره يوځای
 شول او دهغې ورځې نه دخانبي خيلو او اتمان خيلو پرې جنبه سره يوه شوه. څه
 موده پس مامن زي چې د زمند يو څانگه ده دخپلو وروڼو نه مرور شول هغوی هم
 راغلل او دخانبي خيلو سره يوځای او ملگري شول او دا خلک نور هم غښتلي او
 قوي شول او دکابل په اورشوگانو کې ديره شول او ښه اسوده ژوند يې کاوه مال او
 اولاد يې هم زيات شو او په دې ټولو کې ديوسف او مندو مال او اولاد زيات شو
 او ددوی قوت څرگند شو. په دغه وخت کې د تيمور په کورنۍ کې ميرزا
 ابوسعيد حکمران و.

هغه د خپله پلوه دکابل په علاقه کی خپل ځوی الغ بیګ حکمران کړی و او
الغ بیګ میرزا په اول کی ددی خلکو سره ښه سلوک کولو او دی خلکو بی هم
مرسته کوله میرزا الغ بیګ په کال ۱۴۶۹ع کی دکابل حکمران شوی و او په
(۱۵۰۰ع کی مړدی او ۳۲ کاله وخت بی حکمرانی کړی ده .

میرزا چی وروسته قوی نه شو نو ددغو پښتنو دومره قوت او زوری نه شو
زغملی په دغه خلکو بی د اطاعت لپاره زور راړو په نتیجه کی دمیرزا لښکر ته
دغه خلکو ماتی ورکړه او خانی خپل بریالی شول د پښتنو دا بدبختی دپخوا
ملگری وه او ده چی په خپل منځ کی سره په لږه خبره وران شی او دکام دتباھی
سبب شی همدغسی خانی خیلو او گرگیانی قبیلې په منځ کی په یوه ښځه
بانندی بدی او جنگ جگری پښینی شوی میرزا الغ بیګ هم دی اورته لمن وو هله
اونور هم پسی ډیر شو او دخانی خیلو سره بی دوستی جوړه کړه او څه موده پس
دخانی خیلو ټولو مشرانو ته بی بلنه ورکړه او میلمانه بی کړل .

د خانی خیلو ټول مشران چی شمیری تخمین (۹۰۰) تنوته رسیده بی
وسلی دغه میلمانه ته ورغلل یوازی د یوتن محمود محمد جفرزی د زوی سره
یوه چاره پټه په بڼه وه . د گگیانو یو مشر چی چنگا نومیده میرزا ته لمسه وکړه
چی دومره پښتانه بیساتاله په لاسکی نه درځی همدا دی وخت دی او دانن د
دوی کار خلاص کړه . میرزا هم ورته زړه ښه کړ او دا ټول مشران بی دجرکی په
ځای کی راگیر کړل او قیدیی کړل محمود په دغه حال کی هم خپلو مشرانو ته
وویل چی له ما سره یوه چاره شته دی او په دی به زه د الغ بیګ کار خلاص کړم
خو هغوی ددی کار څخه منع کړ . په دغه وخت کی ملک سلیمان د ملک احمد

تره ميرزا نه دوه سوالونه وکړه يودا چې مونږ وژنی نو زموږ واړه زاړه اوزنانه پريرده چې چرته ځی هلته لاړشی .

او دوی مه قیده وه او بل زما دا وراره احمد مه وژنه او دی پريرده چې ولاړشی او خپلی کډی خوندي کړی .

ميرزا د ملک سليمان دا دواړه سوالونه ومنل او نور دوی ټول يی مړه کړل او دکابل قطب طرف په سپاه سنگ کی خخ کړل چې دغه مقبره شهيدانو په مقبره شهرت لری چې دا پيښه اغليا (۱۴۹۰ او ۱۴۸۰ع په منځ کی شوی وی .

ددی خونړی واقعی خخه څه موده وروسته دخاښی خیلو قبیلې دملک احمد په مشری کی دکابل نه مخ په ننگرهار راو کړچيدل ترکانی په لغمان کی پاتی شول او يوسف زی او مامن زی راغلل په ننگرهار کی میشت شول . څو موده پس يوسفزو او مامن زوپه څه خبره سره نښته وشوه او مامن زی یی مات کړل او دیر تاوانی شول بیا یی تر منځه روغه جوړه وشوه او يوسفزو ننگرهار مامن زو ته پرېښود او دوی تری ښکته پېښور ته راغلل . په دی وخت الغ بیک خپل ملگری گرگیانی هم دکابل وتلو ته مجبور کړل او هغوی هم ننگرهار ته راغلل او پر دوسره یی دمرستی نتیجه یی ولیدله .

واپی په دغه وخت کی په پېښور ، باجوړ او نورو شاوخوا ځمکو باندی دکرلک چی دکرلاتو یوه څانگه ده پراته و او دتاریخ په حواله چی په پېښور او شاوخوا کی د پښتنو قبایلو زیات شمیر خلک پراته وو او ژوندی کاوه .

یوسفزی دخیبر په لاره پېښور ته راغلل او ددله زاکو سره یی دشپیرسنگ په مقام جرگه وکړه او د استوگنی لپاره یی تری ځمکه وغوښتله دله زاکو د دواوی

ڄمڪه ورته ور ڪره جي بنه وڌانه علاقه وه . ملڪ احمد ور ڇخه مننه وڪره اوور ته
 وي ويل ڇي زمونير نور عزيزان هم راپسي دي اودا ڄمڪه به زمونير بس نه شي
 دله زو ڪو ورته وويل اشغري ڇي هغه وخت د سوات د سلطان رعيت و اوتا ڄڪ
 پيري پراته ولو دشاو خوانوري ڄمڪي لکه دانشڪول اودامبار ڪڇي ان دبا جوڙ
 پوري قاسي سولي شي . او يوسفزي اومندر اغله په دواوه پريوتل . خوور پسي
 نور قام بي هم راغي د چارسدي لمرخاته دمردان علاقي ته هم پسي وروغزیدل
 اشغري هم ونير او ڄيني خلڪ بي تر باجوڙ پوري ورغلل اودلاشوري په دره بي
 قبضه وڪره او ان د پنجگوري تر سينده ورغلل .

په دغه وخت کي د تيمور د گورني زوال راغلي و اود پښتنو د ترينود گورني
 اقتدار وو . ددي اقتدار له کبله غورياخيل هم مهاجرت ته مجبور شول او بيڪنه
 راڪوچيدل اومخ په قطب په خاني بي خيلو پسي راڄوڄيدل .

لکه ڇي دمخه ورته اشاره وشوه په تنگرهار کي گگياني اوما من زي او په
 لغمان ترڪاني پراته و . غورياخيل هم تنگرهار ته راغلل اوله دغه قبيلو سره بي
 ماتي گودي پيښي شوي . دغورياخيلو په راتللو گگياني او ترڪاني دڄان لپاره
 ددلي علاقي په لٽه کي شول . ترڪاني دڇيري مودي نه دبا جوڙ په تمه ونو باجوڙ ته
 بي يوه ڍله سري وليزل گگياني ڇي خير شول ددوي په سيالي کي بي خيل سري
 باجوڙ ته وليزل خود ترڪانو نه بي ماتي وخور له اوبير ته په تينبسته راغلل . د
 گگيانيو تمه ڇي دبا جوڙ نه لنډه شوه نود موندو په سلايي خيل مشران او سپين
 ڇيري يوسفزو ته نواتي وليزل اودملڪ احمد نه بي داستوگني دپاره ڄمڪه
 وغوښتله ملڪ احمد ڇي يوپوه اوباتدبيره سري ونود دله زاڪو دطاقت په

مقابل کی داغوبستل چي خاينی خيلو ترمنغ يو کلک اتحاد اويو والی جوړ کړی نو هغه دخپلو مشرانو په سلاد گگيانو ننوا تي ومنله او هغوی ته يی د دواوی ځمکه داستوگنی دپاره ورکړه او مامن زوسره يی داشنغرو وعده وکړه .

گگيانو ته چي داستوگنی لپاره دو اوه په لاس ورغله نو هغوی دغی علاقی ته ورغلل او هلته اباد شول.

لکه چي تر مخه ليکل شوی دی يوسفزو ددهقانانو ياد يگانانو نه اشغری نيولی وه نو دهقانانو ددره موره په لار دخپل مشر مير هند په مشرۍ سوات ته لاړل او د تاهي خوا وشايی واپړول. سواتيانو د يوسفزو دمخکی راتلو دمخنيوی دپاره دملکنډ دره هم ونيسوله او د شاه کوټ په دره يی هم قبضه کړی وه او د يوسفزو دمخکی تگ دالاری نيولی وی .

دوعدی سره سم يوسفزو دهشتنغر علاقه مامن زو ته ورکړه او مامن زی په اشغری اباد شول او گگيانی په دوو اوه میشت شول نو د د لزا کو سره يی بدسلوک راواخستلو چي په دی خبره ملک احمد هم خپه شو .

دگگيانو او دله زاکو پرله پسې کشمکش په نتیجه کی جگړی جوړی شوی او دگل بیللی په مقام چي د داود زوی په علاقه کی يو کلی دی دله زاکو گگيانو ته ماتنی ورکړه ملک احمد په دی ماتنی بیا خپل قام او اولس اتحاد ته چمتو کړ او ددله زاکو سره يوه فیصله کی دجنگ پریکړه وکړه ځکه چي ددله زاکو نه يوسفزی په تنگ شوی وو نو ملک احمد ټول يوسفزی . مندر - گگيانی - مامن زی - اتان خیل او گدانه سره يو کول او یو لوی لښکریی جوړ کړ دله زاکو هم خبر شول او دجنگ تیاری يی وکړ او جنگ جوړ شو دخاينی خيلو او دله زاکو دا

جنگ دکاتلنگ اوشهباز گمهی ترمنغه وشو او زور ورجنگ دگدر په خوروشو
او اتمانخیلو په کی ډیره میرانه وښودله او ددی وجه یو ډول دخرمنی ډالونه وچی
دهغی ترشابه تیرانداز راروان و دله زا کو دسترگ کوټ له خوا جنگ ته راووتل.
اخون درویزه (رح) وایی چی دتولو نه لومړی دعلی اسمعیل خوی چی
شیرین نوم یی و دخوړراو دنگل او دزنگی ددلهزاک زوی یی وواژه اولاس په
لاس جنگ وښتو.

خو ددله زا کو پښه وښویدله او په تښتته شول.

د یوسفزو لښکری ورپسی وی او دسویل په لوری ددله زا کو لاره بنده کړه نو
دله زا کو د لنډی سیند په سویل خپلو عزیزانو ته لار نه شول او په اباسین پوری
وتل.

ددی جنگ سهی تاریخ حرم معلوم نه دی خو قیاس داسی دی چی په
(۱۵۱۹) ع نه پسی اود (۱۵۲۵) ع نه مخکی څه وخت به شوی وی.

لکه چی مخکی وویل شول سواتیانو د یوسفزو دحمله له ویری دسوات په
لور تللی ټولی دری لکه موره دره ملکند - شاکوټ او چرات او نور نیولی وی په
دی وخت کی په سوات باندی سلطان ویس حکمران و دامعلومه نه وه چی
دادکومی کوری او شوک دی ؟ دغه سلطان دیوسفزو دغلبی نه دساتنی په
غرض دملک احمد سره خپلوی کړی وه او دهغه خوری واده کړی وه د سلطان
ویس پایتخت منگوره وه . څه موده پس چی دملک احمد خورمړه شوه
او دسلطان ویس سره بیا دیوسفزو نه ویره پیدا شوه او دهغی لوی عامل داو چی
یوسفزو په دله زا کو هم بری موندلی و . او دغه جنجال نه خلاص و او دسوات

دنيولو په تکل کی و. سواتيانو خپل ډير زور په موره دره اچولی و او څه لښکری
 دسلطان ويس په ماتحتی کی په مالکنډ ديره و خو غافل و ځکه چی دجنگ ټول
 زور په موره دره ؤ يوسفزو چل وکړو خپل لښکری شېبه په شېبه مالکنډ ته
 ورسولو او دهغه ځای سواتي لښکری مات کړ او مالکنډ یی ونيو. میرهنده هم
 دموری نه دسوات تاتی ته ورغی چی دسلطان کومک وکړی اود یوسفزو
 لښکر تم کړی.

خوار دواړه تیر و، یوسفزو سوات قبضه کړ او ورویی ټول سوات ان دپوران
 اوچکیسره اوکانرا اوغوریند هم ونيول اودتالاش علاقه یی هم قبضه کړه
 اودکالنگل په مقام یی دباجوړ لښکر هم مات کړو دارنگ برنگ علاقه یی ان
 ترناوه گئی ونيوله نودملک احمد په مشوره او سلاشیخ ملا چی دمنډو په اوس
 کی دپیرک په ذیله کی یوهو بیسار سړی و اودملک احمد په هره ښه بده کی
 مشاور او ملگری و دنيول شو علاقه دویش بندویس یی وکړ.

دا علاقه ددواوی او اشغرنه نیرلی دلنډی سیند دقطب داباسین ترغاری
 پوری دسمی سوات، بنیراویاجوړ په څه برخه او دیر او نورو ځایونو کیدی شی.
 دا ویش ډیر تدبیر- فکر- غور او محنت کار و اوداوداسی چاکولی شو چی د
 پوره فکر او تدبیر خاوند و.

په قبایلی مزاج واقف او ددغه ار تی ځمکی دجغرافیوی موقعیت نه ښه خبر
 وایی او شیخ ملی ددی لوی کار دکولو قابلیت درلود.

د شیخ ملی ددی ویش څه پوره تاریخ نه دی معلوم خواتکل کیدی شی چی
 دا به دملک احمد په ژوندانه دکال (۱۵۳۰) ع په شاوخواکی شوی وی. دا کار

په داسی قابلیت او هوښیار تیا شوی دی چی سری ورته اوس هم تعجب کوی .
 د مثال په ډول چرته د یو دوو قبیلو جگړه پری کیدونکی وه او احتمال یی و
 دهغوی په منځ کی یی پرته ځمکه ستانه داری کورنی ته ورکړه اود څیبری
 (سیری) په نامه شوه چی اینده ورباندی دوه قومونه جنگ جگړی ته مجبور نه
 شی ددی ویش په اثر دوو اوه د گگیانپو هشتنغر مهمند و . او ارنګ برنګ
 د اتمان خیلو ورسېد او د سوات اوسمی په منځ کی قطب نه یو ټوټه ځمکه نوره هم
 اتمان خیلو ته ورکړی شوه او د گدانه ته د قطب په لور غریزه علاقه ورکړی شوه .
 د شیخ ملی او ملک احمد قبرونه په سوات کی دی لکه چی د ملک احمد قبر
 په الله ډنډ کی او ویلی شی چی د شیخ ملی قبر په غوربند کی دی .

دخو مادنوی کلی درویش خان چی د تاریخ یومینه وری هم دی او خپله مورخ
 هم دی او ریډلی دی چی د شیخ ملی قبر په سوات کی دی او ماته معلوم دی .
 دا دواړه اشخاص د مندرود قبیلنی څخه وو خو په دی ویش کی بیاشه بدلون
 راغلی دی چی د سوات - پنجگوری . بونیر ټوله غریزه علاقه دیوسفزو او مندر
 ټول سمی ته راغلی دی داخیره دخان کجو د قبرنه هم معلومیږی دا قبر د صوابی
 دمانیری په منځ دبدری نالی په غاړه د کجو غونډی ته مخامخ پروت دی . هغه
 مال دمنپو علاقه وراڼه او د سوات دیوسفزو علاقه ښه ودانه وه خونن د منډو
 علاقه دنهرونو له برکته ډیره ودانه شوی ده دیوسفزو په علاقه کی په سمه
 اوسوات دیر او نورو ځایونو کی شپه لوی نوایی هم وی چی د پاکستان د جوړیدو
 سره ختمی شوی .

د ملک احمد قبیله مخکی هم د دانشکول او امبار د نیولو په تکل کی وه

دباجور د دله زاکو مشر هلته ملک هیبو و او ښه داقتدار خاوند و یوسفزی هلته نه پریښودل نو یوسفزی مجبور شول او د خلیلو د قبیلې نه جی د غور یا خیلو یو خانگه وه د مرستی غوښتنه وکړه خلیل په دغو ورځو کی دخپلو ورونو او عزیزانو سره په جنگ جگړه و اخته و.

خلیل د یوسفزو سره را پاڅیدل او بل خواته ملک هیبو په خپل قوت او قدرت ډیر غاوره و او په خپله خبره ټینگ ولاړ ، او یوسفزی باجور ته نه پریښودل په دی وخت کی مومند چی د غور یا خیلو یوه خانگه وه او ترکانی دخاښی خیلو ذیله وه د ملک هیبو او یوسفزو د جوړی دپاره د جرگی په ډول باجور ته ورغلل خودا مرکی بریالی نه شوی او روغه ونه شوه .

او ملک هیبو د یوسفزو سره جگړی ته تیار شو او جگړه ونښته .

مومند او ترکانی هم بی طرفه پاتی نه شول او د یوسفزو به مرسته یی ملاوتر له اوور سره ودریدل په جنگ کی د یو ترکانی برهان د لاسه هیبو ملک ووژل شو او د ملک هیبو زغریی یومندر جمال نومی ویوره او په شیردره کی دهغه سره تر ډیری مودی وه .

یوسفزی په دی جنگ کی بریالی شول . او دله زاکو ماتی وکړه خلیلو او یوسفزو باجور قبضه کړ . شه موده پس دخلیلو او یوسفزو په منع کی هم جگړی پښی شوی او خلیل په دغه جگړه کی بریالی شول او یوسفزی مات شول او د ملک احمد نه یی مرسته وغوښتله ملک احمد په خپلو عزیزانو خپه شو او مرستی ته یی ملاوتر له او د طاقت داستعمال سره یی د سیاست نه هم کار واخیست او ملک میر جمال یی د ملک هیبو کورنی ته په ننوتی ورولیږه

هغوی دمیر جمال ننواتی ومنله او دیوسفزو مرستی ته هم ودریدل یو خوا
دمیر جمال او هیبوکورنی سره یوشواولنبرکی بی باجور ته راتول کړ او د بلی خوا
ملک احمد هم د بنډ بلی او دانشکول په لاره تر ناوه گۍ را ورسید او د خلیلو
او یوسفزو جگړه جوړه شوه او خلیل مات شول او په سوله بی د خلیلو بندیان سره
تبادلہ کړل او دا شرط کینودل شو چی دوی د باجور دری ته پریردی.

په باجور کی د غوریا خیلو دا جنگ د پینور په وادی او خواوشا علاقو کی
د قبایلو د مهاجرت اغاز و . د غوریا خیلو د پاره چی د باجور مخه بنده شوه نو دوی
هم د خابیبی خیلو په پله روان شول او د خیبر په لاره پینور ته راغلل دا علاقہ لا
تر دغه وخته پوری د خیبر نه تر خیر اباده پوری د دله زا کو په ولقه کی وه .

خلیلو او مومندو هم د دله زا کو نه داستو گنی د پاره شه ځمکه وغوښتله دله
زا کوچی شه بنیکنه دیوسفزو سره کړی وه او نتیجه بی بدی لیدلی وه هغه لا
ورته یاده وه نو دوی ته بی انکار وکړ .

خلیلو او مومندو دمیرزا کامران څخه چی د بابر ځوی و او په کابل حکمران
و د کومک او مرستی غوښتنه وکړه میرزا کامران د خپل ورور همایون نه چی
د بابر ل ځوی و او د هغه پر ځای پاچا شوی و د حملو د ویری نه د یوی قبیللی
احسان منده کول د ځان لپاره گټور و بلل نو د هغوی کومک بی وکړ خلیل
او مومند د دله زا کو په مقابل کی بریالی شول .

نودلته دا ویلی شو چی پینور ته د خلیلو او مومندو ورتگ چی
دمیرزا کامران په وخت کی شوی دی نو دا به (۱۵۳۰) ع او (۱۵۴۵) ع په منځ
میانہ زمانه کی شوی وی .

خلیل دخیبر په خوله کی پراته دی او ددوی مشران داربابانو په نوم یادیدل
او یادیری اودا پیردوسره ښی اړیکې لری.

دلته ددی خبری یادونه ضروری ده چی ووايو پېښی او واقعات چی
مورخینو او تذکره لیکونکو رانقل کړی دی دا هغه واقعیتونه دی چی انکار
ورڅخه گناه ده ولی دکمیت او کیفیت په لحاظ ممکن څه لاندی باندی په کی وی
ځکه چی د اوارو په لړو کی ارومرو په پېښو اثر پریوزی او توپیر په کی رامنځ
ته کیږی په خاص ډول د سنو اتو تخمین او اټکل دیوه لیکونکی او مورخ لپاره
تر هر څه زیاتی ستونزی لری. ځکه چی قبیلی او اولسونه په جگړو اخته و پوهه
- درایت لیک لوست ډیر کم او په ځینو وختو کی بالکل نه و نو ځکه په دی باب
لیکونکی او مورخ په شک او تردید کی لویدلی دی ولی د وخت او زمانی او یاد
ځینی سپین پیرو د قول په بنا ورته یو معیار قابل شوی دی او پر ځای اټکل یی
کړی دی چی په دی وجه پېښی او واقعی تایدولی شی.

دا خبره ثابتته ده چی دخلیلو قبیلهد سرین بابا د شجری دخرشبون
(خیرالدین) په سلسله کی دغوریا (شیخ ابراهیم) اولاده او په نهایت کی
ویلی شو چی شیخ عبدالرحمن دخلیل دځوی باروزی ځوی دی او د (۱۰۳۰)ع
(۱۵۴۰)ع او یا (۱۶۸۳)ع پر شاوخوا کی پېښور ته راغلی ده.

سریند - لنډی - سپینه وړی تهکالونو او داسی نورو سیمو کی ودان
شوی دی او تر ننه دعزت ژوند تیره وی.

ددی قبیلی خلکو دچاداسارت یوغ په اوږه نه دی پریښی دظلم بی عدالتی
غلامی په ضدی مبارزه کړی ده دانگریزانو داستعمار په ضدی مبارزه کی

پوره برخه اخیستی ده جی : ک شهیدان شوی دی او شوک بی دوطن خُخه
 نورو هیوادو ته فرار کری دی لئه شهید اریا بهرام خان اریاب شهید عبدالمجید
 خان - اریاب رضا خان - اریاب عبدالله خان (عرف حاجی بابا) اوداسی نور
 ډیر چی وروسته به بی په تفصیل سره یادونه کیږی او زما ددی مدعی دثبوت
 لپاره کافی دی جی دا قبيله یو ځلانده تاریخ لری او تر ننه بی دخپلو اسلافو د
 قبرونو شناختی لوری ساتلی دی.

په دی قبيله کی زبردست دینی روحانی - ملی - علمی - سیاسی - نظامی
 شخصیتونه تیر شوی دی جی دا قبيله ورباندی ویاری او وروسته به ورباندی په
 تفصیل رڼا اچول کیږی.

دشیخوخت وصف ډیر باتقوی پر خدا (ج) اودخدای (ج) په رسول مینو
 اشخاصو ته ورکړ کیږی غوریا دشیخ ابراهیم (ته چی دشیخ لقب ورکړ شوی
 دی ثابت ده چی نو موری یو متدین شخصیت تیر شوی دی همداراز شیخ
 عبدالرحمن بابا ته هم دا افتخار حاصل دی اودا دوه تنه به کافی وی چی دغونډی
 په ډول بی دزهد او تقوی مثال ورباندی کړم .

اریاب بهر ! : نان شهید - اریاب رضا خان - اریاب محمد خان - اریاب
 عبدالغفور خان شهید اریاب عبدالمجید خان - اریاب احمد خان - اریاب
 نیاز محمد خان کرنیل - اریاب نور محدم خان کمیشتن اریاب خان بابا
 عبدالروف خان پولیتکل - اریاب محمد عمر خان - اریاب عبدالقدیر خان -
 اریاب محمد صدیق خان - اریاب جنرال محمد سعید خان - اریاب محمد
 ابراهیم خان - اریاب سردار خان . اریاب عابد خان - اریاب خلیل خان - اریاب

زاهد خان - ارباب عبدالحمید خان - ارباب زین خان - ارباب عبدالمجید خان -
ارباب عبدالله خان داتول هغه ملی - سیاسی شخصیتونه دی جی هر یو خان ته
کار نامی لری او په لیکنه یی کتابونه لیکل کیری او مایی یوازی په یادونه
کفایت کړی دی اود ځینو په باب په وروسته کی یوڅه لړ وډیره یادونه وکړم .

ارباب جمع خان - ارباب محمدعظیم خان - ارباب عبداللطیف خان -
ارباب عبدالرحمن ارباب عبدالله خان مشهور په حاجی بابا دافغانستان
دننگرهار دولايت د بنیوی ولسوالی دشگی په منطقه کی خخ دی . اوداخلک
ددی قبیلی دینی علما او روحانی شخصیتونه دی جی د وطن او اسلام دغدارانو
سره یی په ژبه اولاس جهاد کړی دی او خپل فرض یی ترسره کړی دی .

دمعاصرو او ننی دوری یاد شخصیتونه چی ددی قبیلی افتخارات دی او
اکثریت په جهانی سطح شهرت لری لکه مرحوم شهید ارباب سکندر خان
(خلیل) ارباب جهانگیر خان (خلیل) ارباب محمد همایون خان (خلیل)
ارباب سیف الرحمن خان (خلیل) ارباب محمد یاسین خان (خلیل) او داسی
نور چی وروسته به ورباندی تفصیلی لیکنه وشی .

د یادو شوو اشخاصو پیزاند گلوی په لوړه سطح باندی موجوده او په خپلو
خلکو کی دخاص اعتماد او باور څخه برخورداره دی او زیات خدمتونه یی کړی
دی . ددی قبیلی په خلکو کی لوړ - علمی - سیاسی - اجتماعی استعدادونه
شته دی او په دولتی پوستونو کی په عملی کارونو بوخت دی .

ډاکتران - انجنیران - حقوق دانان - فوځیان اودینی عالمان ددی قبیلی د
افتخار وړ شتمنی ده او په مادی لحاظ هم اکثریت بهای دی او اسوده ژوند لری

او خپل قبیلوی خصوصیات او اعتبار ته درناوی لری او په هر غماينده حکومت کی په وفاقی او صوبه یی سطح برخه لری.

شیخ عبدالرحمن بابا مرحوم دیر ته کال په اديره کی په ډیر عزت په ابدی آرام گاه کی خاورو ته سپارل شوی دی چی ددی کتاب په پشتی باندی عکس خپور شوی دی نوموړی د پوره تقوی خاوند یو شخصیت تیر شوی دی دتصوف او شیخوخت داوصافو په درلودلو سر بیره یو غازی او مجاهد مسلمان و چی دنفس سره په جهاد سر بیره چی اکبر الجهاد دی داسلام او وطن ددینمنانو سره بی هیخ ډول سازش نه دی کړی روح دی بنا د او آرام وی.

ددی کورنی یو شمیر غړی داگر بری سامراج او یا نورو طاقتونو په مقابل کی دمبارزی په تور بندیان شوی وژل شوی او حتی نورو هیوادونو ته تبعید او فرار شوی دی چی بیبی - جرمنی - استرالیا او گاونډی هیواد افغانستان کی ژوند کوی او لوی لوی کورنی ورڅخه جوړی شوی دی. دمثال په ډول اریاب سیف الرحمن خان دکنړونو د ولایت مربوط د تېشي په کلی کی ودان و چی بیا میراث شو او څوک ورڅخه نه دی پاتی.

دڅوکی په ولسوالی کی یو کور چی د بنسپوی دولسوالی مربوط دڅوکی دکلنی داریاب عبدالله (حاجی بابا) مرحوم کړوسی کیپی فقیر الله (صاحب حق) ودان دی او ژوند کوی. دڅوکی دولسوالی مربوط دنورگل په علاقه داری کی د خلبویوه کورنی چی مشهور غړی بی مرحوم نور الهدی خان (خلیل) د ډگروال (بریگیهر) په رتبه وفات شوی دی ډگروال مرحوم غلام عمر (خلیل) جنرال غلام احد خان «خلیل» مرحوم جنرال سمیع اله (خلیل) مرحوم

ډگروال لطف اله خان (خليل) چي په خپل وخت او زمان کي يې دقدرور خدمتونه کړي دي او په دولتي مهمو پوستونو کي يې دندې اجرا کړي او د وخت دحکومتونو دخاص باور څخه برخورداره خلک و.

د مرحوم ډگروال نور الهدی خان ځوی شمس الهدی (شمس) چي دافغان ملت دگوند د یوې برخې مشر دی دخلیلو دقبیلې زلمی مبارز دی او په هر لحاظ لوړ افتخارات لري.

دنورگل دعلاقه داری مربوط د (پتن) په کلی کي اکثریت خلیل اباد دی او مرحوم ارباب گلستان اکا ددی کلی دخلکو یومعزز سپین ریري تیرشوی دی .
اوقاضی حضرت گل (حسامی) هم ددي کورني د لوري زده کړي ځوان دي.

دننگرهار دولايت مربوط د نیسوی دولسوالي مربوط دشگي په کلی کي دمرحوم عبدالله بابا عرف حاجي بابا ورته چي دمرحوم عابدخان بابا ځوی دی یوه لویه کورني ورڅخه هره شوی ده یو کورني په څو کي او یو کورني په لغمان ولایت کي آباد دی.

په دی کورسي کي ډیر لوړ علمی - سنياسی - ملی او اجتماعي شخصیتونه تیرشوی اوشته دي چي داولسي او دولتي خاص اعتماد او اعتبار څخه برخورداره اوادی یوه کورني چي يې دکنړ دولايت دڅو کي دولسوالي ددیوه گل دچميل په کلی کي ودان و او اوس ددغه ولسوالي په فقير کوټ نومي کلی کي استوگن دي دمرحوم شيخ صابرالله کورني ده ارباب فقيراله خان (صاحب حق) چي دانگریزانو سره يې شخصاً دوه واري دخپل اولس په ملاتړ په ناقي اوگنداو کي جهاد کړي دي علمی اوروحاني شخصیت دي او په اولسي

او دولتی سطح د خاص اعتبار څخه برخه لری.

دده په کورنی کی قاضیان - څارنوالان - وزیران او فوځیان روزل شوی اود دولت په مختلفو پوستونو کی په کار بوخت و او دی لکه قاضی مطیع الله جمیلی - نجیب الله څارنوال - عبدالرب څارنوال - عبدالغنی دمعلولینو او شهیدانو دوزارت سرپرست تورن عبدالعسود - تورن مصباح الرب او تورن محبوب الرب پیلوټ ددی کورنی علمی افتخارات دی.

ددی کورنی یو غړی اریاب عبدالهادی (خلیل) دخپلی کورنی سزه دپیټور دپجگی دمقصود آباد په نوی کلی کی یدان دی.

دنگرهار د ولایت مربوط دکامی د ولسوالی داربابانو په نوم کلی کی بوه کورنی ودانه ده. حاجی خلیل او علاقه دار غلام حسین خان اریاب ددی کورنی مشران دی او په دی کورنی کی یو څوان چی زلمی خلیل نومیزی دحاجی خلیل ځوی دی حاجی خلیل په خپل وخت حاکم (ولسوال) تهر شوی دي او اریاب غلام حسین خان هم بوه دوره علاقه دار (تحصیل دار) پاتی شوی او په خپل اولس او دولت کی د خاص اعتبار لرونکی خلک دی. او د اریاب نظام الدین خان ځامن دی.

په همدی ترتیب دنگرهار د ولایت دمربوط دغنی خیلو دلوی ولسوالی مربوط د گولای په کلی کی اریابان اوسیری چی په منطقه کی د خاص نفوذ او

اعتبار لرونکي دي ارباب محمد طاهر (خليل) ددي کورني اوسني مشردي
جي په خلکو او دولت کي کامل اعتبار لري.

په همدې ترتيب په لوگر کي د مرحوم محمد صديق (سبلان) کورني چي
ډيرو لوړو تحصیلاتو خاوند و او په دولت کي د اسلامي شتونو وزير پاتي شوي
او د مصر د سکندري په پوهنتون کي ېې لوړي زده کوي کړي وي روح دي بناد وي
ددي قبلي څخه و.

په کرهدامن - بدخشان - لغمان او کندهار د مومندويه رباط کي هم ددي
قبلي کورني وداني دي او د کتونو د ولايت د حکم آباد په کلي کي هم يو کور
آباد دي او په همدې ترتيب د خاص کنړ د منگوال په کلي کي يو کور شته دي او
غري ېې د لوړو زده کړو خاوندان دي او پلار ېې د ښي مدرس عالم تير شوي
دي. لکه چي دمخه مي ورتاهم اشاره کړي ده دوختونو په تهر بدوسره د څښو
کورنيو څخه دا قلبت په وجه په نورو کامونو کي ځانونه ورک شوي دي او دهغه
اکثریت تراغيزي لاندي راغلي دي چي په کي اوسوري ولي دا خبره عارضی وي
او نوري قبيل جي اکثریت دي دوي په ځان نه راتپي البته کور کلي مري ژوندي
ورسره کوي ولي خپل کام او قبيله ېې نه بولي او نه ېې بللي شي ولي په کرار
خپل هويت ورکوي او دا هغه ډول خلک دي چي با خود ناداری په گرداب کي
غرق شوي دي او با د بي علمي درباب - لاهو کړي دي.

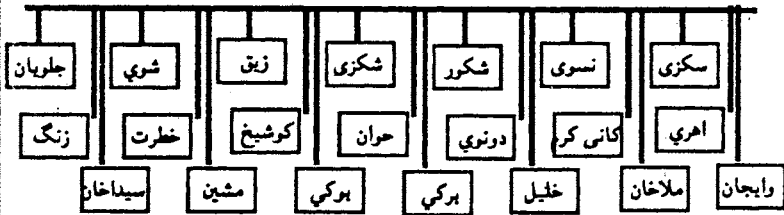
البته ددي خبري د پاره كافي مثالونه شته دي خو بادونه بي ضروري نه بولم.

دا دنيا دارهت منگوتې دي يو ډكيري او بل تشيري او د آدم نه تر دي دمه

دالري همداسي روانه ده او لا گوروبه چي تركومه ؟

ACKU

اورمړ (عمرالدین)

لکه مخکی چی لیکل شویدي د شرخبون مشر عوي شهراني و خو پلار بي دمشری پگری تر بن ته تر لي و ه نو شیراني په دی خبره خپه شو د پلار نه مرور شو دخپل ماما کاکر کره لار اوددي وجهي نه شیراني دکاکرو سره گډ شو او بنه بده بي دغر غبنتو د قبيلي سره یوه شوه .

د شیرانو علاقه د گوملی دري سویل ته پرته ده او کوه سلیمان کسی غر هم ددوي په علاقه کي دي ددي علاقي قطبي برخه بي حسن خیل ، منع کي بي ابوخیل او جلواني اوسویل ته بي کهپ او هرپال تپي استوگني دي . اود کسی غره په قبيله کي دکوس په غرونو کی کاکر مهشته دي .

دوزیرو د علاقی په خیر دا علاقه هم پلنه او غریزه ده خود کړکړوندي ځمکه په کی لړه ده داداستانو نه څه دومره لنډ نه دی په هر بوه باندي کتابونه لیکل شوی دي او لالیکل کیری به . هغه دفارسي ژبی بو شاعر ویلي دي :

صد سال میتوان سخن از زلفی پارگفت

در بند آن مباش که مضمون نه مانده است

تور خو لاور خو که یوازی سړي دصمیم حجازی ناولونه او داستانونه ولولي
 نو ورته جوته به شي چي په دي خاورين او گردجن جهان شه تير شوي دي؟
 دروم او قهصر سلاطینو شه کړي دي او بها دصليبي جنگونو ترخي خاطرې
 رابادي کړو او وړپسي دچنگېزي مظلومو تور تاريخ ته په خيبر شو او ددوی نه
 وروسته دانگرېزي سامراج او روسي تاراک خاطرې دانسان غونډيزي وړي او
 کرکه بي راغي خوداچي په اسلام وطن او پښتو مېنو مسلمانانو په دي لاره کې
 خومره قربانی وړ کړي دی دا هم دتاريخو - یادگارونو - ناولونو او داستانونو
 ځان ته ځانته ځلانده فصلونه او پاڼونه دي. خواي کاش شه شو هغه په خدای
 (ج) دهغه پدرسول وطن او پښتو مېن مسلمانان چي نن سبا بي کفري طاقتونه
 په تباه کولو نه جوړېږي او په یوه نامه او بل نامه به سره په خپلو منځو کي اچوي
 او خپل زورتاو پري سره وي»

«لېکونکي پورسز او احساس»

ترین - ابداليان - بريخ او داسي نور ډير جدا جدا عنوانونه چي هر يو په خپل
 وار کورنی او قبيلې جوړي کړي دي او که په اختصار سره ورباندي شه وويل شي
 پر ځاي خبره به وي ولي که شوک وغواړي چي په هر يوه باندي په تفصيل سره شه
 ولېکل شي نو بها خو ورته کافي وخت ضرورت دی او هر ه موضوع به يو
 کتاب دی.

په هر وخت او زمان په دي باب لېکني شوي دي ځيني د شک او تردېد سره
 اوځېني په مستند ډول لېکل شوي دي. دمنلو خبره همدا ده چي اغلباً هره ليکنه
 اړومرو يو بڼه لری او ليکوال - تذکره لېکونکي يا شجره نويس دځانته شه

خبره نه لېکي او نه په داسي موضوعاتو کې څه اجتهاد کيدلې شي او لېکوالان هم په بي بڼه بڼه ليکنو باندې پيکه کيږي او شهرت ته يې صدمه وررسوي.

هغه بويښتو ضرب المثل دی چې وايي :

« چې شمال نه وي پاڼه نه رپيږي » او دا پر ځاي خبره ده .

چې د چاسره خو کوهم سندنه وي بېباڅه نه شي ليکلې او نه يې ليکي خود وخت په تيرېدو دحوادثو په طوفانو کې لکه چې دمخه مي ورته اشاره کړې ده ډير اسناد - تذکري او شجري له مينځه ځي او تللي دي او ليکونکي هم کله ناکله په شېک او تردد کې ولوېږي چې دا دليکوال غلطي نه شو بللي .

تاسي وگورئ چې نن سبا په افغانستان څه حالت تېر شو او لا روان دي چې نور څو لا نور چې هېڅ تاريخي اثار - اسناد او تذکري شجري ورته پاتې نه شوي او دنړۍ په موزيمونو وپلورل شوي او لا گورو به يې او دا ډول دوري په افغانانو هرکله تېر شوي دي او تاريخي بې گواه دي چې پښتانه قبايل دټول عمر لپاره په کورنې او بهرنيو جگړو رپرو قبېلوي تړنگنو کې سره راگېر دي يو ځاي نه بل ځاي ته کوچېدلي دي او ددي بدبختيو په لړوکي ددوي اسناد او تذکري او شجره النسبونو ته هم زبان رسېدلي دي او له منځه تللي دي . او تر ټولو مهم خوددي اولس بي علمي هم ده او څه خاصه پاملرنه ورته نه ده شوي .

پته خزانه ددي مشکل لپاره څه ناڅه يوه منبع گڼلې شي او هغه هم په کافي ډول دي مشکل ته دځواب وپلو څخه عاجزه ده . څه ناڅه بهرنيانو هم په دي باب کار کړي دي او ددي عظيم اولس حالات يې تسجېل کړي دي .

نن سبا وگوري چې دامريکا غږ اويا بي بي سي له خوا زمونږ دهبواد په

تاريخي وپاړونو - ادبي - علمي - ملي - روحاني او داسي نورو شخصيتونو په ارتباط څه ليکل کيږي . راتولپيږي او خپرېږي خو خپله په افغانستان کي ورباندي خاوري اړول کيږي او هر يو چي راځي د بل ځلي وانوي که څه هم دا ځلي بايدوران شي ځکه چي د ورور وژني ، او وطن وړانوي څخه نور کوم وپاړونه او افتخارات نه لري خو پخواني بي هم ورسره تيا او برباد کړل .

ددې خبري ضرورت دي چي دلته بي بادونه وشي چي کامونه او قبيلي چي کله خپلو ملي افتخاراتو ته په سپکه وگوري او هغو ته بها ورنه کړي داسي کامونه او قبيلي ډيري ژر دنابودي کندي ته لويږي او هيڅ نوم او اثر بي نه پاتي کيږي .

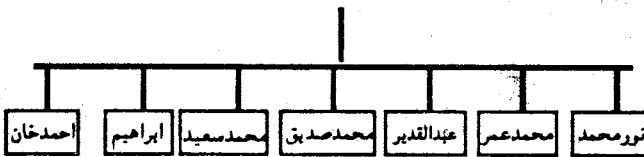
هر کام او قبيله او هر ملت او ملت او په نهايت کي هر اولس د خانگړو مشخصاتو - مميزاتو دود دستور لرونکي وي او کله چي ورڅخه دغه صفات واخستل شو او باورک شول دغه ډول کامونه قبيلي هم محوه او نابوده کيږي .

نو ځکه خو پښتانه بايد دي طوفان ته پاملرنه وکړي او يو موټي شي او هره قبيله او کام او بيا په مجموع کي پښتون او افغان خپل رسالت هير نه کړي او هر ډهل ته گډ نشي .

هغه کام او اولس چي دنړۍ تاريخونه بي په بادونو او کارنامونو ستړي دي او تاريخونه وپاړونه بي نه شي هيرولي او هضمولي نن بي دبي کسي او بي وسي سنډري وېلي کيږي چي دا ددي عظيم تير لپاره تنگ او عار دي - شرم دي او ابدي مرگ .

هغه کامونه او اولسونه به دابد لپاره دمرگ په خوب وېده پاتي وي چي ملي افتخارات ي ختم شي ځکه چي دا دېوه کام او قبيلي لپاره دسا حېثيت لري .
غواړم دلته په څه تفصيل سره په لاندي ډول شروع وکړم :

شېخ عبدالرحمن بابا

شېخ عبدالرحمن بابا اوه خام درلودل او هر بويي نن سبا لوي کورنی شوي دي او په دوي کي سره خیلونه جوړ شوي دي چي صوبه سرحد پېښور په مختلفو برخو کي سره ژوند کوي او ددوي ثابته شمېرنه هم څه ساده کار نه دي ولي بها هم ما د گران وروړ ارياب عبدالکریم خان (خليل) ^{پورتنه} چي د مرحوم ارياب محمد بسين خان (خليل) ځوي دي په دي خبره قابو وموندله چي دخلپلو قبېله اريابان څه ناڅه گرانو لوستونکو ته وروپېژنم او خپل مسؤليت مي څه ناڅه پوره کړي وي.

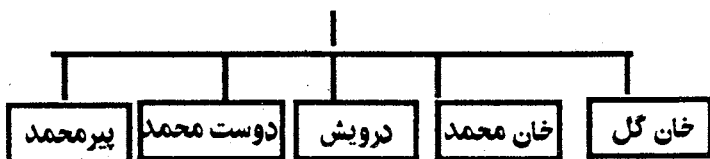
البته ددی قبېلي نني مرکزيت په تهکالونو کي دي سپينه وړي - لنډی

ورسک ته غزیدلي دي او لاروانه ده چي د وخت په تېرېدو به څه کيږي ؟

ددې ټولو تفصيل به په راتلونکي برخه کي کيږي او دهر بولپاره په خانگړي ډول عناوین ورکړ شوي دي او ورباندي ليکنه شوي ده او تر هغه څاپه چي زما سره امکانات په لاس کي وماددي کار لپاره ورڅخه استفاده کړي ده البته انسان مقصردي نه شي کولي په قاطع ډول باندي هغه څه چي زړه غواړي ورباندي برها ومومي ولي وس او طاقت !

شيخ عبدالرحمن بابا

نور محمد خان

نور محمد خان

د نور محمد خان پنځه ځامن دي هر يو خان گل خان - خان محمد خان -
درويش خان ، دوست محمد خان او پير محمد خان .

د خان گل خان دري ځامن دي سرمست خان قبض طلب خان محمد
اعظم خان .

د سرمست خان پنځه ځامن دي سېد محمد خان . امير محمد خا ، محمد خان
، محمد عثمان خان او محمد زمان خان .

د سېد محمد خان يو ځوي دي ولي محمد خان دولي محمد خان يو ځوي
دي شېر محمد خان د شېر محمد خان څلور ځامن دي رحمت الله خان - فرهاد
الله خان - حمېد الله خان او عظمت الله خان د فرهاد الله خان يو ځوي دي خان گل
خان د حمېد الله دري ځامن دي سعد خان غني خان سلمان خان . د عظمت الله
خان دوه ځامن دي علي محمد خان او ولي محمد خان .

دامبر محمد خان دري خامن دي محمد شريف خان - محمد حسين خان -
محمد عظيم خان دمحمد شريف خان بو عوي دي محمد صادق دمحمد حسين
خان بو عوي دي محمد حسن خان دمحمد حسن خان بو عوي دي محمد كبير
خان دمحمد كبير خان دري خامن دي عمر، اكبر، اصغر دعمر دري خامن دي
شبير - ظفر - مظهر داكبر دوه خامن دي نظر او گوهر.

دمحمد عظيم خان دري خامن دي عبدالرحمن، فضل الرحمن او عبدالقيوم .
دعبدالرحمن بو عوي دي شفيق احمد دفضل الرحمن دوه خامن دي شبير احمد
مقصود احمد دشبير احمد دوه خامن دي رفيع احمد ولهد احمد دمقصود احمد
دوه خامن دي محسن عظيم او فضل عظيم . دعبدالقيوم دوه خامن دي سعيد
احمد خان او عزيز احمد خان .

دمحمد عثمان پنځه خامن دي محمد اعظم خان . محمد ابوب خان محمد
بعقوب خان محمد علي خان . گل محمد دمحمد اعظم خان بو عوي دي محمد
كريم خان دمحمد كريم خان دري خامن دي محمد طاهر خان محمد نصير خان
محمد صابر خان دمحمد طاهر خان څلور خامن دي محمد ظاهر خان ، محمد
اصف خان . عبيد خان او بصير خان . دمحمد ظاهر خان دوه خامن دي
جهانكبر خان اونذير خان . د آصف خان دوه خامن دي عاطف خان او عارف خان
. عبيد خان اولاد نه لري .

اوبصير هم اولاد نه لري . دمحمد صابر خان بو عوي دي ولي . او په جرمني
كي دي اود محمد نصير خان هم بو عوي دي شبير خان . محمد زمان خان اولاد
نه لري .

د محمد ابوب دوه ځامن دي شېراحمد . نېزا احمد د شېراحمد دوه ځامن دي
 عظامحمد . قدامحمد . دنېزا احمد دوه ځامن دي وصال احمد اعجاز احمد .
 محمد بعقوب اولاد نه لري دمحمد علي خان دوه ځامن دي عبدالطيف خان او
 احمد علي خان د عبدالطيف خان څلور ځامن دي محمد نعيم خان - محمد
 مقیم خان - بهار خان - نسیم خان . د احمد علي خان دري ځامن دي نثار = نظار
 - نگار محمد خان يو ځوي لري فتح محمد خان د فتح محمد خان يو ځوي دي
 محمد بونس خان دمحمد بونس خان دري ځامن دي قاسم خان ، محمد يوسف
 خان اونصير احمد خان . قاسم خان دري ځامن لري خوشحال . هېواد او شمس
 يوسف دري ځامن لري ابراهيم . جاويد . بشير . اونصير ځامن نه لري .
 حسين خان دوه ځامن دي محمد امير خان او شاپسند خان محمد امير او
 لادنه لري .

د شاه پسند يو ځوي دي عبدالله خان اود عبدالله خان څلور ځامن دي
 عبدالله خان . عبدالرحمن خان محمد يوسف خان او بهادر خان . عبدالله خان
 اولاد نه لري د عبدالرحمن خان دوه ځامن دي .

عبدالکريم خان عبدالغفور خان . د عبدالکريم خان دري ځامن دي
 عبدالقيوم خان محمد امير خان نور محمد خان د عبدالقيوم خان دوه ځامن دي
 مشتاق او اباز دمحمد امير خان دري ځامن دي کرامت - مظهر - عبدالله - د
 نور محمد خان دري ځامن دي توصيف ، شارخ روح نېزا . د عبدالغفور دوه
 ځامن دي عبدالولي غلام علي د عبدالولي دوه ځامن دي شفاعت الله او اشفاق
 د غلام علي څلور ځامن دي انعام الله . کفايت الله . فرهاد الله اونجم الله . دانعام

الله دري ځامن دي کليم الله شفيع الله مجيب خان . محمد يوسف بو ځوي لري
عبدالرشيد خان او عبدالرشيد خان اولاد نه لري.

بهادر خان دري ځامن لسري محسوب علي خان نهباز علي خان او
سردار علي خان .

د فېض طلب خان دري ځامن دي بار محمد خان . قادر خان . سکندر خان د
بار محمد خان دوه ځامن دي نور محمد خان او سلطان محمد خان . نور محمد
خان اولاد نه لري . د سلطان محمد خان دوه ځامن دي تاج محمد خان گل
خان تاج محمد خان دوه ځامن لري رحمت الله خان غلام حيدر خان رحمت الله
خان اولاد نه لري.

غلام حيدر خان دري ځامن لري هدايت الله . ذکر با خان عبدالعزيز خان .
هدايت الله خان بو ځوي لري حبات الله خان حبات الله خان دوه ځامن لري تاج
حيدر او سلطان حيدر .

ذکر با خان دري ځامن لري يحيي خان . ضيا الله خان حمايت الله خان .
عبدالعزيز خان څلور ځامن لري طارق خان . خالد خان ، ارشد خان ، اشد خان
قادر خان اولاد نه لري .

سکندر خان دوه ځامن لري الله داد خان احمد الله خان . الله داد خان دوه
ځامن لري فقير محمد خان ، عبدالواحد خان ، فقير محمد خان دري ځامن لري
عبدالاحد خان عبدالجليل خان عبدالصمد خان عبدالاحد خان دوه ځامن لري
شاهد پروېز خان سهيل پروېز خان . سهيل پروېز بو ځوي لري سکندر خان ،
عبدالجليل خان بو ځوي لري محمد حبيب خان . عبدالصمد خان دري ځامن لري

فہصل خان ، ثاقب خان او فاروق خان عبدالواحد خان دري ځامن لري
عبدالقدوس خان عبدالوکيل خان عبدالظاهر خان . عبدالقدوس خان دوه ځامن
لري عبداللطيف خان محمد اقبال خان عبداللطيف خان پوځوي لري
سعادت خان محمد اقبال پوځوي لري وقاص خان . عبدالوکيل خان پوځوي
لري شڪيل خان شڪيل خان دوه ځامن لري شازي خان عاصم خان عبدالظاهر
خان دري ځامن لري ناصر خان ، وهاب خان . کامران خان ناصر خان پوځوي
لري واحد خان . احمد الله خان اولاد نه لري.

دمحمد اعظم خان دوه ځامن دي محمد عالم خان او امان خان . دمحمد عالم
خان څنځلور ځامن دي خالد خان ، ناصر خان مبر عالم خان . او محمد عباس
خان . خالد خان او ناصر خان اولاد نه لري او دمبر عالم خان پنځه ځامن دي
جنگ بهادر خان . خان بهادر خان ، مظهر خان . فضل بهادر خان . شبر محمد
خان.

جنگ بهادر خان اولاد نه لري دخان بهادر خان دري ځامن دي صفدر خان
، دلاور خان ش . . خان صفدر خان شبر ځامن لري سراج خان . معراج خان ،
سعيد خان ، سجاد خان ، سرتاج خان . شهزاد خان ، دلاور خان اولاد نه لري.
شعب خان پوځوي لري زاهد خان او زاهد خان پوځوي لري ظهور خان دمظهر
خان دري ځان دي سردار بهادر خان ، شوکت حیات خان . شڪيل احمد خان . د
سردار بهادر خان پوځوي دي ناصر خان . فضل بهادر خان ځامن نه لري.
شبر محمد خان دري ځامن لري اعجاز - عرفان - عمران . محمد عباس خان پو
ځوي لري محمد اعظم خان او محمد اعظم خان هم پوځوي لري سميع الله .

خان محمد خان بو څوي لري جان جهانخان او دي دري ځامن لري امين خان .
اشرف خان او حاجي حسين خان .

دروېش خان بو څوي لري بنارس خان . بنارس خان دري ځامن لري فضل
خان شېر خان فقير محمد خان فضل خان دوه ځامن لري مېر عالم خان او خواص
خان . مېر عالم خان دري ځامن لري مرتضي خان حېدر خان . نادر خان .
مرتضي او حېدر خان اولاد نه لري نادر خان دري ځام لري حفېظ الله خان
عبدالله خان حبيب الله خان او پيه کراچي کي دي . خواص خان بو څوي لري اجون
خان او دي هم بو څوي لري جمعه خا . شېر خان . دوه ځامن لري عزيز خان . پير
محمد خان . فقير محمد خان دوه ځامن لري قلندر خان . سمندر خان . قلندر
خان بو څوي لري بهادر شېر خان او بهادر شېر خان پنځه ځامن لري خان شېر
- گلاب شېر - نواب شېر - انور شېر - نواب علي . خان شېر خان اولاد نه لري
- گلاب شېر څلور ځامن لري داد خان ، حبيب شېر . فضل شېر امير خان - داد
خان پنځه ځامن لري سېد خان - عمران - کامران - مهاخان - احمد خان .
حبيب شېر بو څوي لري محمد اسماعيل . فضل شېر دري ځامن لري عدنان -
نعمان - عثمان . امير خان دوه ځامن لري سيف الله - ثنا الله - انور شېر پنځه
ځامن لري . همايون - جهانزېب - جاوېد - فېاض - سهراب .

جهانزېب بو څوي لري شاه ذېب . سلېمندر خان دوه ځامن لري عبدالرشېد
عبدالمجېد عبدالرشېد څلور ځامن لري عبدالمجېد - فضل کريم ، - بدالحمېد
عبدالوحيد . عبدالمجېد اولاد نه لري .

دوست محمد خان يوځوي لري شېهر محمد خان دي يوځوي لري
جهانگير خان دي يوځوي لري فتح خان دي يوځوي لري دوست محمد خان دي يو
ځوي لري شېهر علي خان اودي اوه ځامن لري نور محمد خان - خان محمد خان -
نېاز محمد خان - فېض محمد خان - فتح محمد خان - جهانگير خان -
امير محمد خان . نور محمد خان څلور ځامن لري امين الحسنيات - محمد عارف
- محمد منير - محمد انيس . خان محمد خان دري ځامن لري اسد خان - اخلاق
خان - اطهر خان . نېاز محمد خان پنځه ځامن لري دوست حمد خان - طارق خان
- خالد خان - شهزاد خان - محمد امجد خان .

دوست محمد خان دوه ځامن لري شېهر علي خان - محمد علي خان - طارق
خان دوه ځامن لري ماجد خان نېاز محمد خان -- خالد خان دوه ځامن لري
شېهر بار خان - بلال خان - شهزاد خان دوه ځامن لري سېاف خان - ابراهيم خان
- محمد امجد خان يوځوي لري اتمر خان . فېض محمد خان دوه ځامن لري شاهد
پروېز - او عامر خان ، عامر خان يوځوي لري وطم خان - او شاهد پروېز شپږ
ځامن لري واجد پروېز - ارشد پروېز - فېاض پروېز - محمد عرفان - عدنان -
فرمان - واجد پروېز اولاد نه لري . دارشد پروېز يوځوي دي واجد پروېز .
دمحمد عمر خان يوځوي ستن خان . دفتح محمد خان يوځوي دي شاه رخ دده
يوځوي دي عمر علي . دجهانگير خان دوه ځامن دي عالمگير خان - عماد الدين
دعالمگير خان دري ځامن دي زرق - بهرام - ارسلا . دامير محمد خان دوه ځامن
دي فواد خان - جواد خان - دجواد خان دوه ځامن دي زبياد خان بهزاد خان -
دشېهر محمد خان ځوي جهانگير شپږ ځامن لري جهانگير - شاه عالم سربېدار

خان طره باز خان - نصر الله خان - سمندر خان . جهانكبر خانن نه لري د شاه عالم بو ځوي دي نواب خان دنواب خان دوه ځامن دي افضل خان - ارسلا خان . د افضل خان اولاد نه شته دي او ارسلا خان دري ځامن لري عبدالروف خان - عبدالغفور خا - عبدالحكيم خان . عبدالروف خان .

عبدالحميد دري ځامن لري عبدالعلي - عبدالحليم - احسان الله . عبدالعلي بو ځوي لري عبدالروف . عبدالحليم اولاد نه لري احسان الله دوه ځامن لري احتشام الله او عمر خپام . عبدالرشيد - عبدالغفار . عبدالغفار دري ځامن لري عبدالستار - شاه عالم - لباقت علي - عبدالغفور څلور ځامن لري عبدالقدبر عبدالرزاق عبدالودود محمد حسن - عبدالحكيم دوه ځامن لري عبدالرحيم ، عبدالقيوم .

سرابدار خان دوه ځامن لري عبدالرحمن - عبدالجبار عبدالرحمن بو ځوي لري ميرا فغان دي هم بو ځوي لري مظهر خان او دي څلور ځامن لري افسر خان - نواز خان - سردار علي خان صفدر خان افسر خان بو ځوي لري فاروق خان - نواز خان دوه ځامن لري قبيض خان غواص خان سردار علي او صفدر خان اولاد نه لري . طره باز خان بو ځوي لري قبيض الله او دي دري ځامن لري محمد عباس ملاخان - عظيم خان - عباس خان اولاد نه لري ملاخان دوه ځامن لري حبيب الله - حفيظ الله حبيب الله پنځه ځامن لري حميد الله - انعام الله - فرمان الله عبداللطيف . اكرام الله . حميد الله پنځه ځامن لري سفيهر الله - روح الله . فضل الله - ذاکر الله - شاکر الله . انعام الله څلور ځامن لري . شاهد - زمان - عدنان - کامران - فرمان الله بو ځوي لري عباس خان عبداللطيف دوه ځامن

لري رضوان الله - احسان الله . د اكرام الله څوي عابدالله دي .

حفيظ الله ځامن نه لري .

عظيم خان څلور ځامن لري عنايت الله - عبدالعزيز - عبدالجليل -

عبدالخليل - عنايت الله هو څوي لري هدايت الله . عبدالعزيز - عبدالجليل

او عبدالخليل اولاد نه لري .

دنصرالله خان دوه ځامن دي محمد ابراهيم . منصور خان . محمد ابراهيم

څلور ځامن لري شريف خان - زمان خان . عثمان خان - سلیمان خان - شريف

خان اولاد نه لري زمان خان هو څوي لري جان محمد خان - عثمان خان هو څوي

لري عبدالغني خان او سلیمان اولاد نه لري .

منصور خان دوه ځامن لري عزيز خان - محمد خان - عزيز خان دوه ځامن

لري شهباز خان - مامور خان - شهباز خان دوه ځامن لري نصيرالله - زرين خان

- مامور خان اولاد نه لري . محسن خان دري ځامن لري محمد حسين خان -

محمد عظيم خان - محمد عجب خان .

سمندر خان - هو څوي لري محمد اكرم خان اودي هم هو څوي لري محمد

اعظم خان دا دوه ځامن لري اسلم خان - شاه عالم خان - پير حمد خان اولاد نه

لري .

نوټ : د جهانگير خان په شجره كې يو څه اشتباه شته دي ولي په كل كې كومه

غلطي نه لري .

محمد عمر خان

محمد عمر خان

دمحمد عمر خان دوه ځامن دي بهي خان - عثمان خان - بهي خان دوه ځامن لري عبدالکريم خان او غلام رسول خان عبدالکريم خان دري ځامن لري محمد علي خان - غلام علي خان - شهر علي خان . محمد علي خان دوه ځامن لري عبدالعزبزخان - عبدالغفور خان دري ځامن لري عطا الله - محمد عثمان - عبدالرحمن . عطا الله اولاد نه لري محمد عثمان دوه ځامن لري محمد نواز - محمد اشرف . محمد نواز ځامن نه لري دمحمد اشرف دوه ځامن دي کامران - نعمان عبدالرحمن دوه ځامن لري محمد خان - عبدالصمد خان محمد خان دري ځامن لري شاکرالله - طقبل - داود - عبدالصمد بو ځوي لري عمران خان - عبدالغفور خان بو ځوي لري عبدالحنان او دي هم بو ځوي لري عبدالسلام غلام علي دوه ځامن لري عبدالقادر خان فضل حق خان شهر علي ځامن نه لري . غلام رسول خان . پنځه ځامن لري حبيب خان - محمود خان - محمد خان

آزاد خان - قاسم خان . حبیب خان ٹھامن نہ لری . محمود خان دری ٹھامن
لری احد خان - وہاب خان - سید احمد خان . احد خان دوه ٹھامن لری میر محمد
خان سید احمد خان میر محمد خان یو ٹھوی لری غلام محمد خان او دی دری
ٹھامن لری محمد انور - پرویز - جہانزیب . محمد خان اولاد نہ لری ازاد خان
یو ٹھوی لری عبدالرحمن - قاسم خان دری ٹھامن لری عبداللہ - ارسلا خان -
موسم خان . موسم خان دوه ٹھامن لری محمد اکبر خان گل محمد خان عبداللہ
او ارسلا اولاد نہ لری . عثمان خان اولاد نہ لری .

دگل محمد دوه ٹھامن دی جہانگیر خان محمد اعظم خان . دجہانگیر خان
دوه ٹھامن دی قاسم خان فیصل خان . د محمد اعظم خان ٹھلور ٹھامن دی اورنگ
زیب محمد سلیم - عالم زیب . قادر خان د اورنگ زیب دوه ٹھامن دی ذوالقرنین
- فخر عالم . د محمد سلیم دری ٹھامن دی محمد امین - روح الامین - فضل
امین د عالم زیب خان یو ٹھوی دی خان زیب - قادر خان دوه ٹھامن دی فضل
قادر . غلام قادر .

عبدالقدیر خان

عبدالقدیر

عبدالقدیر خان دری ٹھامن لری سردارخان عابد خان (عبیدخان) خلیل خان .
سردار خان اولاد نہ لری عبیدخان پنٹھ ٹھامن لری . زاہد خان . عبدالحمید خان .
زین خان . عبدالمجید . عبداللہ خان . زاہد خان دری ٹھامن لری عبیدخان -
امیربلند خان . سربلند خان . (عبیدخان دری ٹھامن من دی محمد عباس
خان حمزہ خان بہادر خان . محمد عباس خان دوہ ٹھامن لری محمد افریدی خان
- تاج محمد خان افریدی شہر ٹھامن لری میر احمد خان . سید احمد خان . وزیر
محمد خان . خان محمد خان فضل کریم خان او فضل الہی خان میر احمد خان
اولاد نہ لری سید احمد خان دری ٹھامن لری . افتخار احمد شکیل احمد . جمیل
احمد - وزیر محمد خان یوحوی لری عنایت اللہ او دی دری ٹھامن لری رضوالہ
اللہ زبیر - واصف اللہ - خان محمد دری ٹھامن لری ظہور احمد . عطا احمد -
اعجاز احمد دظہور احمد ٹھلوور ٹھامن دی غبور . ظہیر . وقاص - حارث فضل
کریم خان دوہ ٹھامن دی . عباس . طفیل . فضل الہی دوہ ٹھامن دی پرویز خان
- کامران خان .

بهادر خان شیر، خامن لری محمد بهادر خان محمد اعظم خان دوست محمد
 خان . یار محمد خان عبدالحییم خان . نور احمد خان . محمد بهادر خان پنخه
 خامن لری محمد اکبر خان . غلام حیدر - غلام رسول . عبد القدیر - عبد الاحد
 - محمد اکبر اولاد نه لری . غلام حیدر دوه خامن لری شیر بهادر - حیدر خان -
 غلام رسول خان اولاد نه لری . عبد القدیر خان خلور خامن لری محمد سجاد .
 محمد ریاض . محمد ایاز . خان بهادر . دستجاد یو خوی دی قدیر -
 دمحمد ریاض دوه خامن دی . اکبر خان - رحیم خان . دمحمد ایاز دوه خامن
 دی . نادر خان . ولید خان . دخان بهادر خان یو خوی دی شایان . د عبد الاحد
 دری خامن دی فردوس خان . فضل احد خان . محمد اظهر خان د فردوس خان
 دری خامن دی . عاطف خان . تیمور خان . اشمس . دمحمد اعظم خان خلور
 خامن دی محمد اکرم خان . محمد بهرام خان . محمد اسلم خان . خان محمد
 خان دمحمد اکرم خان یو خوی دی محمد عالم او دده یو خوی دی منصور عالم .
 محمد بهرام اولاد نه لری . دمحمد اسلم خان دوه خامن دی محدر مضان .
 محمد نعمان . دمحمد رمضان دری خامن دی . سلیمان - عمران . عثمان .
 دنعمان دوه خامن دی . ماجد - هارون . خان محمد اولاد نه لری . دوست محمد
 اولاد نه لری . یار محمد دوه خامن لری محمد اورنگ ذیب . شاه جهان . اورنگ
 زیب یو خوی جهان ذیب د امیر بلند دری خامن دی . خالد خان غلام نبی خان .
 عجب خان . د خالد خان پنخه خامن دی شیر دل خان . سرفراز خان - محمد
 حسن خان . عبدالله خان . عبدالعزیز خان د شیر دل خان دوه خامن دی فیروز خان
 . محمد عمر خان . د فیروز خان یو خوی دی . کچکول خان .
 دمحمد عمر اولاد نشته . دکچکول خان دری خامن دی . ذوالفقار خان .
 امتیاز خان سجاد خان . دمحمد حسن دری خامن دی . محمد انور خان . محمد

یدار خان . محمدنور خان دمحمد انور خان پنخه خامن دی . شرف . اسحاق -
اصغر - طفیل - کفیل .

دمحمد دیدار خان دری خان دی . داؤد خان . اسد خان . چنگیز خان . داود
یو عوی لری . بلال خان . دعبدالله دوه خامن دی زید خان . مهابت خان . زید
خان دوه خامن لری محمد ساجد خان . امجد خان . مهابت خان دوه خامن لری
الطاف اخلاق خان الطاف خان یو عوی لری خالد خان .

غلام نبی خان یو عوی لری عجب خان . او دی دوه خامن لری عبدالاکبر خان
سردار علی خان او دی دوه خامن لری قاسم . طیب .

سریند خان دری خامن لری . محمد خان - زمان خان . سرگند خان . محمد
خان دوه خان لری . بهادر شیر خان عبدالقیوم . بهادر شیر خان یو عوی لری . شیر
بهادر او دی خلور خامن لری . خان بهادر . ولی الله . اکبر خان واحد الله جان .
خان بهادر دری خامن لری رضوان الله - نعمت الله - کلیم الله . ولی الله اولاد
نه لری اکبر خان دوه خامن لری کاشف - عادل - عبدالقیوم یو عوی لری علم خان
عبدالحمید خان اولاد نه لری .

زین خان دوه خامن لری فقیر محمد خان - میر علم خان فقیر محمد خان
خلور خامن لری عبدالقادر خان محمد علی خان - عبدالوهاب خان . ناصر خان
دعبدالقادر خان یو عوی د جمعہ خان او جمعہ خان اته خامن لری عبدالحمید
عبدالغفور عبدالرحمن عبید موسی محمد اشرف فقیر محمد خان محمد هاشم
خان سیف الرحمن خان . عبدالحمید یو عوی لری فضل حمید او دی دوه خامن
لری فقیر محمد او شهاب عبدالغفور یو عوی لری عبدالغفار او عبدالغفار یو
عوی لری عبدالغفور عبدالرحمن دری خام لری مجیب - فصیح - ناصر -
فصیح خلور خامن لری شاروم امان روم شهروز بهروز - ناصر دوه خامن لری

عامر فاروق . عبید موسیٰ خامن نہ لری محمد اشرف خلور خامن لری محمد حیات . اجمل حیات - قادر حیات . اسد حیات محمد حیات دوه خامن لری یاثر علی - اجمل حیات خامن نہ لری قادر حیات خلور خامن لری بابر - عاصم - سلیمان - سنگین - فقیر محمد خان پنخہ خامن لری عبدالقادر - منظور قادر الطاف قادر - طاہر قادر - توحید قادر عبدالقادر یو خوی لری ذین العابدین - محمد ہاشم اوہ خامن لری اسفند یار - شہریار - طاہر - شاہ عالم - واحد اللہ - فرحت اللہ - احمد یار - اسفند یار دوه خامن لری شہزاد - بہزاد . شہریار یو خوی لری طاہر . طاہر خامن نہ لری شاہ عالم خوی نہ لری واحد اللہ یو خوی لری حمزہ . فرحت او احمد یار خامن نہ لری . سیف الرحمن خلور خامن لری حیدر - عباس - کمال - جمال .

محمد علی یو خوی لری شیر علی او دی یو خوی لری عبدالعلی او دی یو خوی لری نثار خان دری خامن لری زمرک - اشفاق - شفیق .

عبدالرہاب دوه خامن لری سعادت خان اونور علی خان . سعادت خان دری خامن لری سکندر خان - عبدالسلام - محمد ہمایون . سکندر خان خامن نہ لری عبدالسلام خامن نہ لری د محمد ہمایون پنخہ خامن دی احمد شاہ - شیر شاہ - شاہنشاہ ایمل . داود . ناصر خان اولاد نہ لری میر علم دری خامن لری عبداللطیف عبدالغنی - عبدالکریم . عبدالطیف دوه خامن لری سردار خان محمد خان . سردار خان یو خوی لری عبدالغفار او محمد خان اولاد نہ لری . عبدالغنی اولاد نہ لری . عبدالکریم دوه خامن لری خوشحال او عبدالستار خوشحال دوه خامن لری محمد سلیم خان او محمد یسین خان محمد سلیم خان پنخہ خامن لری عابد خان - عظمت خان حمد نعیم خان ساجد خان عبدالقدوس خان . عابد خان دری خامن لری ماجد خان عبداللطیف خا امجد خان -

عبدالقدوس يوځوى لرى طلحه .

محمد ياسين خان څلور ځامن لرى محمد امين خان - عبدالڪريم خان
واجدالله خان - وقار خان . محمد امين دوه ځامن لرى عبدالغنى محمد سنگين
عبدالڪريم خان دوه ځامن لرى سردار خان ايمل خان واجدالله يوځوى لرى
عبدالقهار وقار يوځوى لرى عبدالله عادل .

عبدالستار يوځوى لرى محمد خان او دى دوه ځامن لرى ذوالفقار فضل
ستار . ذوالفقار درى ځامن لرى مير عالم ، زين خان حبيب خان .

عبدالله دوه خامن لری. مديح الله - واعظ الله .

د مديح الله شپير خامن دی . صابر الله خان - زاهد الله خان - بصير الله خان
- ولي الله خان - عابد الله خان . كلیم الله خان . صابر الله دوه خامن لری
فقير الله - غريب الله فقير الله نهه خامن دی مطيع الله خان - عبد الهادی خان
- عبد الغنی خان - نجيب الله خان - اسد الله خان رضوان الله خان . غفران الله
خان محمد هارون خان - حشمت الله خان مطيع الله دري خامن لری . عبد الرب
- مصباح الرب - محبوب الرب . عبد الرب اوه خامن لری احسان الرب - انعام
الرب . نجم الرب اعجاز الرب - الهام الرب . الطاق الرب اكرام الرب . مصباح
الرب پنځه خامن لری ضياء الرب . عطاء الرب - لبقا الرب - جمال الرب .
نظام الرب د محبوب الرب دوه خامن دی خالد - معاذ .
د عبد الهادی دري خام دی عبد المعبود خان - عبد الموجود خان -
عبد المقصود خان .

د عبد المعبود يوځوی دی عبد الودود خان د عبد الموجود يوځوی دی مصطفى
. عبد المقصود اولاد نه لری . (ماشوم دی)

عبد الغنی خان دوه خامن لری عبد العلی - عبد الشافی . عبد العلی يوځوی
لری عبد الکافی او عبد الشافی اولاد نه لری . (ماشوم دی)

نجيب الله . څلور خامن لری حمد الله - احسان الله - صفی الله - هدايت الله
- اسد الله يوځوی لری عزيز الله .

رضوان الله خُلور مخامن لری کریم الله خان - صدیق الله خان - عتیق الله خان
 - رحیم الله خان غفران الله خان یو مخوی لری عارف الله خان .
 محمد هارون دوه مخامن لری عزت الله خان - عظمت الله خان .
 حشمت الله نارینه اولاد نه لری لاتراوسه .

غریب الله پنخه مخامن لری روح الله خان - عبدالمخلیل خان - عبدالباری خان
 - فضل ربی خان فضل هادی خان . روح الله خان دوه مخامن لری مسیح الله -
 رفیع الله - عبدالمخلیل خان دوه مخامن لری ذبیح الله - صدیق الله .
 عبدالباری خان دوه مخامن لری حرکت - صداقت .
 فضل ربی پنخه مخامن لری عبدالحی - ستار - مختار - تمیم -
 فضل هادی لاتراوسه اولادته لری .

زاهد الله خان یو مخوی لری حکیم الله خسان او دی دوه مخامن لری
 سید عالم خان - گل عالم خان .

بصیر الله خان یو مخوی لری زین الله خان او دی دری مخامن لری عبد الله خان
 - حنیف الله خان - نصر الله خان عبد الله دوه مخامن لری حمید الله - سمیع الله .
 ولی الله خان یو مخوی لری محمد جان خان او دی یو مخوی لری شریف الله او
 شریف دری مخامن لری حنیف الله عارف اولطیف .
 عابد الله خان او کلیم الله خان اولاد نه لری .

واعظ الله خان خُلور مخامن لری - عارف الله خان - محمد علم خان - صفی
 الله خان - عبید الله خان عارف الله دوه مخامن لری محمد حسین او عبدالحسین
 محمد حسین یو مخوی لری محمد جان هغه یو مخوی لری غلام حسین او غلام
 حسین یو مخوی لری) .

عبدالحسین دری مخامن لری محمد حسن - غلام حسن - ملاحسین .

محمد حسن دری ٹھامن لری عبدالحق فضل حق او عبدالحلیم . غلام حسن دوه
ٹھامن لری غلام فاروق عبدالواحد ملاحسن دوه ٹھامن لری محب اللہ صادق اللہ
محمد علم یوٹھوی لری فقیر او فقیر خلور ٹھامن لری .

صفی اللہ خان دری ٹھام لری غلام مجدد خان - غلام حضرت خان - غلام
قدس خان غلام مجدد یوٹھوی لری غلام حق خان - دا یوٹھوی لری قدرت اللہ
خان . غلام حضرت اولاد نہ لری ، غلام قدس ہم اولاد نہ لری .

عبید اللہ خان یوٹھوی لری شریف اللہ خان او شریف اللہ خان دری ٹھامن لری
عظیم اللہ خان - شفیع اللہ خان کریم اللہ خان .

دا کورنی دٹھوکسی او بیسیوی پہ ولسوالی کی آباد دی اود دوی یو
کور عبدالهادی د پینبور پہ بچکی پہ نوی کلی مقصود آباد کی استوگنہ لری .

عبدالمجید خان خلور محامن لری فتح محمد خان - محمد فرید خان محمد
مراد خان - محمد خان.

فتح محمد اولادنه لری محمد فرید خان دوه محامن لری خانان خان طهماس
خان . خانان خان دوه محامن لری محمد اکبر او سعد الله خان محمد اکبر خان دوه
محامن لری فرید الله - نجیب الله فرید الله دری محامن لری عمر . فیصل طزل
نجیب الله دوه محامن لری سیف الله اکبر خا سعد الله دری محامن لری مجید الله
حمید الله فردوس خان حمید الله دوه محامن لری عباس خان علی خان حمید الله
یو محوی لری خانان خان فردوس خان دوه محامن لری بلال خان حارث خان .

طهماس خان دری محامن لری اصف خان - اشرف خان شرف خان . اصف خان
دوه محامن لری یوسف خان جاوید خان . یوسف خان یو محوی لری صلاح الدین
جاوید خان دوه محامن لری تیمور خان او هارون خان اشرف خان دوه محامن لری
ذوالفقار خان محمد منیر خان . ذوالفقار خان دری محامن لری عمران خان حمزه
خان - موسی خان . محمد منیر خان یو محوی لری سلمان خان . شرف خا خلور
محامن لری محمد انور خان اشتیاق خان - کاشف خان صفوان خان نوید خان یو
محوی لری طهماس خان .

محمد مراد خان خلور محامن لری محمد حسن خان شیر افضل خان شیر حسن
خان شیر اکبر خان .

محمد حسن خان دوه محامن لری غلام حسین عالم زیب خان غلام حسین یو

خوی لری اعجاز احمد اودی دوه خامن لری اقتخار محمد علی .عالم زیب دری
خامن لری مظهر حسین - اختر حسین خان عالم شیر افضل خان خلور خامن
لری . شیر احمد خان - غنی خان خیر الله خان شیر حسین خان شیر احمد دوه
خامن لری بشیر احمد وقار احمد شبیر احمد دوه خامن لری دانش خان شهر
افگن خان وقار احمد اولاد نه لری . غنی خان اولاد نه لری خیر الله خان اولاد نه
لری .

شیر حسین خان دوه خامن لری عاید حسین افضل حسین .

شیر حسن خان دوه خامن لری جنرل جهان زیب اورنگ زیب جنرل جهان زیب
دوه خامن لری مراد خا اظهر خان مراد خان یو خوی لری عجب خا اظهر خان
یو خوی لری باسط خا اورنگ زیب خان خلور خامن لری تحسین الله - سعید الله
- جان یحی خان تحسین الله یو خوی لری شیر حسن جان سعید جان یحی خامن
نه لری .

شیر اکبر خان . دری خامن لری نور اکبر شفیع الله - رضی الله نور اکبر یو
خوی لری نوید اکبر شفیع الله دوه خامن لری نور حسین او ظهور حسین نور
حسین دوه خامن لری یو علی اکبر دی او بل حسین ظهور حسین دوه خامن لری .
جنید صدام حسین .

محمد عمر خان ، به خوی لری داد خان . او داد خان دوه خامن لری ارشاد خان
او امداد خان ارشد خان یو خوی لری سجاد خان او دی دوه خامن لری محمد
عمر او عبدالمجید خان .

امداد خان پنجه خامن لری لیاقت خان عمر حیات عطاء الله مصطفی کمال
- رفاقت خان . لیاقت دوه خامن لری قمبر عباس - عباس عمر حیات
خلور خامن لری ظفر - باور - مدد - زیب عطاء الله دوه خامن لری فرید -
ضیا ، مصطفی کمال یو خوی لری فهد رفاقت دوه خامن لری ثاقب - وقاص .

محمد صدیق خان

محمد عارف خان

محمد نعیم خان

محمد صدیق خان

محمد صدیق خان دوه ټان لری نعیم خان محمد عارف خان نعیم خا دری
ټان دی فیض طلب مکرم خان او مجید خان . فیض طلب اولاد نه لری مکرم
خان ټلور ټان لری رحمت الله معظم خان داد خان میر عالم خان رحمت الله
دوه ټان لری زید الله - نعیم خان زید الله اولاد نه لری نعیم خان یو ټوی لری
غلام محمد دده یو ټوی دی غلام سرور او دی اولاد نه لری . معظم خان یو ټوی
لری محمد خان او دی دوه ټان لری شیر محمد خان - میر محمد خان شیر
محمد اولاد نه لری میر محمد خان دری ټان لری غلام محمد خان عطا محمد
خان عبدالکریم خان . غلام محمد خان دوه ټان لری شفیق احمد عبدالجلیل
عطا محمد خان اولاد نه لری عبدالکریم خان دوه ټان لری عطا محمد ارسلا
خان .

داد خان دوه ټان لری یعقوب خان محمود خان یعقوب خان دوه ټان لری
ایوب خان . محبوب خان . ایوب خان دوه ټان لری عبدالکریم محمد . فضل
خان . میر عالم خان یو ټوی لری جمع خان او دی دری ټان لری اکبر خان

افضل خان حيدر خان اكبر خان دوه ٴامان لرى نادر خان بهادر خان نادر خان دوه
ٴامان لرى سعد الله خان حفيظ الله خان سعد الله خان اولاد نه لرى حفيظ الله
خان درى ٴامان لرى نصر الله خان - نسيم الله خان ابراهيم خان نصر الله خان يو
ٴوى لرى نصير الله خان بهادر خان اولاد نه لرى . افضل خان دوه ٴامان لرى
مير افضل خان جمع خان مير افضل خان يو ٴوى لرى محمد يونس خان او دى
درى ٴامان لرى فردوس خان - مجيد الله خان حميد الله خان جمع خان اولاد نه
لرى . حيدر خان اولاد نه لرى .

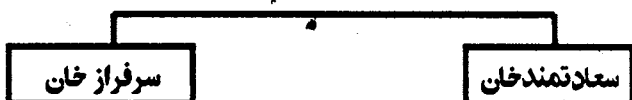
مجيد خان دوه ٴامان لرى فيروز خان سيد محمد خان فيروز خان اولاد نه
لرى سيد محمد خان يو ٴوى لرى شير محمد خان او دى ٴلور ٴامان لرى فضل
الرحمن - محمود خان محمد حسين خان فقير الله خان محمود خان يو ٴوى لرى
سميع الله محمد حسين خان پنځه ٴامان لرى - مظهر حسين - رضوان اله خان
- خالد حسين رفيع الله سعيد الله . مظهر حسين ٴلور ٴامان لرى بلال خان -
جلال خان - جبران خان - چنگيز خان . رضوان الله يو ٴوى لرى سلمان خان او
فقير الله ٴامان نه لرى .

محمد عارف يو ٴوى لرى محمد صادق خان او دى دوه ٴامان لرى محمد
عمر خان - پاينده محمد خان محمد عمر خان يو ٴوى لرى پير محمد خان او دى
ٴلور ٴامان لرى گل محمد خان - مير محمد خان ولي محمد خان تاج محمد
خان . گل محمد خان دوه ٴامان لرى شاه محمد او نور محمد . مير محمد يو
ٴوى لرى حبيب الله خان او دى پنځه ٴامان لرى امان الله - على خان . فرمان
خان - رحمان خان - عرفان خان امان الله خان اولاد نه لرى . على خان درى
ٴامان لرى سميع الله خان فهم الله خان . نعيم اله خان ولي محمد خان دوه ٴامان
لرى دوست محمد خان خان محمد خان . دوست محمد خان دوه ٴامان لرى اياز

خان فیاض خان . خان محمد هم دوه ځامن لری خیر محمد راز محمد - تاج
محمد خان دری ځامن لری سیز علی خان - مقبل خان - نور علی خان . سیز
علی خان څلور ځامن لری سیاف علی پرویز ممیز اصغر - مقبل خان اوه ځامن
لری عباس خان - مصل خان نیاز علی خان جانس خان ابراهیم خان اختر گل خان
کامران خان .

عباس علی دوه ځامن لری اظهار الله - نظار الله . مصل خان اولاد نه لری
نیاز علی خان دوه ځامن لری شیراز خان - شهزاد خان . ابراهیم . اختر گل -
کامران اولاد نه لری نور علی خان اوه ځامن لری امجد علی خان - سجاد خان -
فیاض خان - ریاض خان صفدر خان - صلاح الدین احسان الله . پاینده محمد
خان اولاد نه لری .

جنرال محمد سعيد خان

جنرال محمد سعيد خان

د جنرال محمد سعيد خان دوه ځامن دي . سعادت مند خا - سرفراز خان
د سعادت مند خان څلور ځام دي سعادت خان - گجر خان - خير الله خان - سيف
الله خان . د سعادت خان دري ځامن دي اکرم خان فتح خان عباد الله خان . اکرم
خان اولاد نه لري فتح خان دري ځام لري فقير خان . غزن خان حسن خان .
فقير خان اولاد نه لري غزن خان دوه ځامن لري عبدالرحمن حبيب الله خان .
عبدالرحمن يو ځوی لري عبدالعزيز خان - او دی هم يو ځوی لري غزن خان دی
دوه ځامن لري عبدالرحمن - حسن خان .

حبيب اله يو ځوی لري شير علي او دی دري ځامن لري شوکت - ظفر علي
احمد علي .

شوکت دوه ځامن لري محمد سعيد - سهيل . د محمد سعيد دوه ځامن دي
اعزاز احمد فراز د ظفر علي يو ځوی دی نجار . د احمد علي څلور ځامن دي عدنان
- ارسلان کنعان . رومان حسن خان اولاد نه لري .

عباد الله هم اولاد نه لري . گجر خان يو ځوی لري محمد سعيد او محمد
سعيد اولاد نه لري .

خيرالله يو ځوی لری ارسلان اودی يو ځو لری نعمت اله . اودی دري ځامن لری
عبدالله حبيب الله رحمت الله . عبدالله يو ځوی لری حفيظ الله اودی دوه
ځامن لری هدايت اله سعادت الله هدايت الله پنځه ځامن لری طارق - عارف .
اصف . عباس . کمال دسعادت الله يو ځوی دی شهزاد خان - حبيب الله
اورحمت الله اولاد نه لری .

سيف الله دوه ځامن لری مير افضل اکرم خان . مير افضل يو ځوی لری
محمد امير - محمد امير څلور ځامن لری محمد عثمان - عبدالرحمن محمد
يعقوب فضل الرحمن . محمد عثمان دوه ځامن لری غلام حيدر - غلام
سرور . اودی دواړه اولاد نه لری . عبدالرحمن يو ځوی لری محمد ابراهيم او
دی دوه ځامن لری مصدق - محمد امير خان - محمد يعقوب هم اولاد نه لری
او فضل الرحمن هم اولاد نه لری . اکرم خان يو ځوی لری اسلم خان اودی يو ځوی
لری محمد سليم خان سرفراز خان څلور ځامن لری شهباز خان - معاذ خان
جمع خان - شهيد بهرام خان بالا کورټ د شهباز خان يو ځوی دی محمود خان او
دده څلور ځامن دی سلطان خان - فتح خان - پردل خان - مهردل خان .
دسلطان خان پنځه ځامن دی سعيد محمد خان - خواجه محمد خان . گل محمد
خان فيض الله خان عبداللطيف خان د سعيد خان دري ځامن دی محمد خان -
محمد شاه - مکرم خان . احمد خان ځامن نشته د محمد شاه يو ځوی دی
عبدالغفور اود مکرم يو ځوی دی محمد اکرم . د خواجه محمد يو ځوی دی
محمد يعقوب اود دده پنځه ځامن دی . محمد صابر - عبدالقيوم - عبدالحکيم .
عبدالکریم - عبدالحميد خان د صابر خان يو ځوی دی محمد اياز او دده هم يو
ځوی دی فهدي د عبدالقيوم دوه ځا دی عبدالخليل او عبدالکفيل د عبدالخليل يو
ځوی دی جليل - د عبدالحکيم څلور ځامن دی محمد نعيم - خواجه محمد رحيم

خان ثمینخان ، محمد نعیم یو ځوی دی عماد خان او دخواجه محمد یو ځوی دی کاشف .

عبدالکفیل اولاد نه لری . عبدالکریم هم اولاد نه لری دعبداحمید څلور ځامن دی . اشفاق - اسحاق - اخلاق - اعجاز - د اشفاق یو ځوی دی عزیز اشفاق .

د گل محمد دوه ځامن دی نور محمد - عبدالروف نور محمد اولاد نه لری عبدالروف اته ځامن لری قدا محمد - محمد خان مختار احمد - نیاز محمد . شیر احمد فرمان الله - نېک محمد د سفیر احمد دری ځامن دی اظهار احمد - ثاقب - ذیشان . نیاز محمد دری ځامن لری عادل فیصل - عاصم . شیر احمد اولاد نه لری . د فرمان الله یو ځوی دی روح اله د نیک محمد یو ځوی حمزه افاق د سفیر احمد دوه ځامن دی قراز احمد . گل محمد خان . فیض الله او عبداللطیف اولاد نه لری .

فتح خان . دوه ځامن دی خالد خان - شیر محمد خان . دخالد اولاد نشته دشیر محمد یو ځوی دی عبدالله . د عبدالله یو ځوی دی حمید الله دده دوه ځامن دی حسام او صدام حسین .

د پر دل خان څلور ځامن دی عطایی خان - غلام قادر خان - غلام نبی خان - غلام سرور خان . د عطای خان څلور ځامن دی محمد امین - صفی الله - شهباز - سعد الله . د محمد امین دوه ځامن دی سلطان محمد پرویز د سلطان محمد دری ځان دی داود خان - الیاس خان - عمران خان . د محمد پرویز یو ځوی دی عارف د صفی الله اولاد نشته دی . د شهباز یو ځوی دی محمد یونس دده دوه ځان دی محمد یوسف . اصف د سعد الله دری ځامن دی محمد الله - حمید الله اجمل .

دغلام قادر خان یو ځوی دی نادر خان . غلام نبی اولاد نه لری . غلام سرور
خان عبدالرحمن - سیف الرحمن محمد انور - نورحمن - شاه جهان .
عبدالرحمن اولاد نه لری سیف الرحمن څلور ځامن لری شمس الرحمن حبیب
الرحمن .

شهرالرحمن . شفیع الرحمن . شمس الرحمن دوه ځامن لری وقاص - ندیم .
حبیب الرحمن یو ځوی لری عادل . شهیرالرحمن درې ځامن لری کاشف رحمان
الله - آصف محمد انور یو ځوی لری محمد اصغر . نورحمن اولاد نه لری . شاه
جهان پنځه ځا^{من} لری محمد سهیل عقیل - شکیل - جمیل - وکیل .

مهردل خان دوه ځامن دی محمد حسن - محمد یوسف محمد حسن یو ځوی
دی محمد ایوب دمحمد یوسف څلور ځامن دی محمد حسن - اقبال حسین
- فضل الرحمن . فقیر محمد . دمحمد حسین درې ځام دی سردار حسین -
راحت حسین شاه حسین . اقبال حسین دوه ځامن لری ایوب خان - محمود خان
ایوب خان اولاد نه لری دمحمود خان یو ځوی دی ایوب خان . فقیر محمد
اولاد نه لری .

معاذ خان دوه ځامن لری محمد خان محمد یوسف خان ، محمد خان دوه
ځامن لری میر احمد حبیب الله میر احمد یو ځوی لری فیض محمد او فیض
محمد یو ځوی سیف اله او دی اولاد نه لری .

محمد یوسف پنځه ځامن لری غلام خان عطا محمد شاه محمد - شاضم -
گل محمد . غلام خان اولاد نه لری عطا محمد دوه ځامن لری غلام نبی - فضل
الهی . غلام نبی یو ځوی لری نواز الهی او دی دوه ځامن لری فضل الرحمن -
فیض الرحمن (په قمرالدین گپری کی ودان دی) شاه محمد اولاد نه لری
شاه ضم هم اولاد نه لری . گل محمد یو ځوی لری مصل خان او دی یو ځوی لری

طهماس خان او دی هم یو ځوی امداد خان . (اچینی کی دی)

جمع خان یو ځوی لری پیر محمد خان .

بهرام خان شهید بالا کوټ . څلور ځامن لری غلام خان - شیر دل خان . احمد خان - نادر خان .

غلا خان اولاد نه لری شیر دل خان یو ځوی لری عبدالقادر خان او دی دوه ځامن لری فتح خان او تاج محمد خان . فتح خان پنځه ځامن لری ظفر خان . مختار احمد - افتاب احمد - افتخار احمد سریر احمد ظفر خان دوه ځامن لری علی گوهر - ټمین خان ، مختار احمد اولاد نه لری افتاب احمد یو ځوی لری شیر دل خان افتخار احمد اولاد نه لری سریر احمد دوه ځامن لری عماد - فواد . تاج محمد خان دوه ځامن لری صفدر خان - فدا محمد خا صفدر خان درې ځامن لری اسل خان - نعیم - عارف خا . اسلم خان یو ځوی لری اسد خان احمد خان درې ځامن لری عبدالله - غلام نقشیند - عبدالقدیر . عبدالله یو ځوی لری محمد رضا او دی یو ځوی لری غریب الله . غلام نقشیند څلور ځامن لری شاد الله غلام نبی . محمد امین - صابر خان . شاه دالله یو ځوی لری فقیر محمد او دی پنځه ځامن لری دوست محمد - خیر محمد . گل محمد . نظر محمد . نور محمد . دوست محمد درې ځامن لری محب الله - حفیظ الله نور الله . محب الله یو ځوی لری اسعدیار حفیظ الله دوه ځامن لری عمران - عدنان . نور الله یو ځوی لری کامران . خیر محمد دوه ځامن لری فیض محمد هارون . گل محمد څلور ځامن لری نور محمد شیر محمد - غریب الله - روح الامین . نظر محمد درې ځامن لری سعید محمد . سرور - غفور . نور محمد اولاد نه لری . غلام نبی څلور ځامن لری مسافر خان . عبدالکریم خان . امان الله خان . عنایت الله خان . مسافر خان څلور ځامن لری ملک ناز . جهانگیر اعظم . احمد

- اصغر - جاوید - حیدر .

جہانگیر دوہ ٹامن لری طارق کمال - عباس .

عبدالکریم خان خلور ٹامن لری محدم جمیل . محمد اجمل - محمد عادل .

اسد اللہ . امان اللہ پنخہ ٹامن لری فرید اللہ - حبیب اللہ - حیات اللہ -

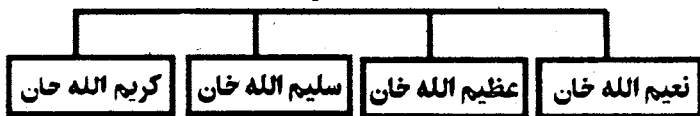
عالمگیر . ذوالفقار فرید اللہ دوہ ٹامن لری عدنان عبدالرحمن - حبیب اللہ یو

غوری پری راحیل . حیات اللہ عالمگیر او ذوالفقار ٹامن نہ لری عنایت الہ دری

ٹامن لری حمایت اللہ . نگہت اللہ . سمیع اللہ نادر خان اولاد نہ لری .

محمد ابراهيم خان

محمد ابراهيم خان

محمد ابراهيم خلور خامن لرى نعيم الله - عظيم الله - سليم الله - كريم الله
 نعيم الله خلور خامن لرى عبدالكريم خان محمد يخان . نياز خان . احمد خان .
 عبدالكريم اته خامن لرى فضل الرحيم - عبدالله - عبدالحكيم -
 عبدالروف - عبدالباسط - فتح القدير - محمد فروخ - محبت الله . فضل
 الرحيم يو عوى لرى عبدالحى او دى دوه خامن لرى محمد ظفر او روضت الله د
 عبدالله اولاد نشته د عبدالحكيم اولاد نشته عبدالروف درى خامن لرى ظريف
 الله ذاكر الله . عبدالسلام - ظريف الله يو عوى لرى اقبال ذاكر الله او
 عبدالسلام اولاد نه لرى . عبدالباسط خلور خامن لرى لطيف اله - نعمت الله
 . عين الله - صفت الله .

محمد فروخ يو عوى لرى محمد شفيع محبت اله درى لرى قدا محمد خان
 - الهام الله - عاليجان - لطيف الله دوه خامن لرى روح الله امداد الله نعمت
 الله دوه خامن لرى انعام الله ثنا الله عين الله درى خامن لرى مجاهد - حمايت
 . نياز على . صفت الله پتخه خامن لرى عظمت الله .

كليم الله - نسيم الله - مطيع الله - فصيح الله . الهام الله دوه خامن لرى
 نسيم الله اسد الله محمدى خان . خلور خامن لرى امير محمد خان . مير محمد
 خان . سيد محمد خان . فضل احمد خان . فضل احمد خان يو عوى لرى يعقوب

خان . داپه بمبئی کمی ودان دی ، نیاز خان یو غوی دی غلام محی الدین اودی
اولاد نه لری احمد خان یو غوی لری مهردل خان او دی اولاد نه لری . عظیم الله
یو غوی لری اسمعیل او دی اولاد نه لری . سلیم الله خان یو غوی لری مجاهد
خان او دی پنځه ځامن لری غلام خان . غلام قادر خان . شاد محمد خان . ولی
محمد خان . عبدالحالق خان ، غلام محمد خان . دوه ځامن لری تاج محمد خان
عبدالمالک خان تاج محمد خان اولاد نه لری عبدالمالک خان یو غوی لری
عبدالحنان خان .

شاد محمد خان دوه ځامن لری فضل الرزاق . عبد الواحد . فضل الرزاق دوه
ځامن لری ذاکر الله . محمد شفیق ذاکر الله څلور ځان لری جواد الله - ثنا الله
عطا الله - رضا الله - رضا الله . ثنا الله اولاد نه لری محمد شفیق دری
ځامن لری امین . فضل امین - روح الامین . عبد الواحد یو غوی لری فضل
واحد او دی دری ځامن لری عبد الواحد . شاه نور . فهد . ولی محمد خان دری
ځامن لری . علی محمد خان - جمع خان . مقدس خان . علی محمد خان دوه
ځامن لری عبد اکبر خان . مجاهد خان عبد اکبر جان یو غوی لری آفتاب .
او مجاهد هم یو غوی لری جاوید خان .

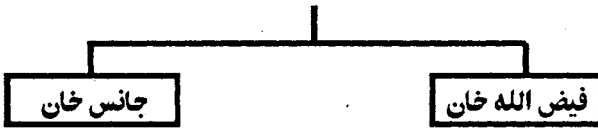
جمع خان پنځه ځامن لری محمد اکبر خان . نور اکبر - بهرام - عبداللطیف
- مشتاق - محمد اکبر دوه ځان لری نوید اکبر - میر اکبر - نور اکبر څلور
ځامن لری . فضل اکبر - شاهد اکبر - عمران اکبر - کامران اکبر .
د بهرام یو غوی دی وهاب - د عبد اللطیف دری ځامن دی فواد - وقاص -
عباد - مشتاق دوه ځامن لری شیر محمد . ولی محمد - مقدس خان یو غوی
لری محمد افضل خان .

کریم الله دوه ځامن لری عطا محمد خان . سعد الله خان . عطا . محمد خان

دری ٹامن لری عبدالرب - احمد خان . عبدالرحيم خان - عبدالرب دوه ٹامن
لری عبدالرحمن . محمد ابراهيم . عبدالرحمن يوځوی لری . جمع خان او دی
دوه ٹامن لری سکندر او ذکا الله خان . سکندر دوه ٹامن لری شکیب و هیب .
محمد ابراهيم اولاد نه لری . احمد خان يوځوی لری محمد خان او دی هم يو
ځوی لری محمود خان . عبدالرحيم خان دوه ٹامن لری عبدالحمید - عبدالله
خان .

سعدالله خان اولاد نه لری .

احمد خان

احمد خان

احمد خان دوه مخامن لری فیض الله - جانس خان د فیض الله یو مخوی دی عزیز الله او عزیز الله اولاد نه لری.

جانس خان دوه مخامن لری الله یار خان - شاهنواز خان . الله یار خان اولاد نه لری .

د شاهنواز خان یو مخوی دی عبدالغفار او دی دوه مخامن لری عبدالحق خان - رحیم خان عبدالحق خان مخلور مخامن لری . عبدالرب - عبدالروف . عبدالحلیم . عبدالحالق . عبدالرب اولاد نه لری . عبدالروف دری مخامن لری عبدالرزاق . محمد یوسف عبدالمالک عبدالرزاق یو مخوی لری عنایت الله محمد یوسف یو مخوی لری محمد ایوب محمد ایوب دری مخامن لری نسیم - ندیم - نعیم - عبدالمالک دوه مخامن لری سامت الله . کفایت الله عبدالحالق دوه مخامن لری عبدالرحیم . عبدالرزاق - عبدالرحیم اولاد نه لری عبدالرزاق دوه مخامن لری عبدالرب - عبدالستار - عبدالرب دری مخامن لری نثار - اصف - عاطف . رحیم خان دوه مخامن لری نقشبند - غلام خان . نقشبند دوه مخامن لری حاجی احمد سید احمد .

خلیل خان

احمد خان

خلیل خان

خلیل خان یو ځوی لری احمد خان او د احمد خان څلور ځامن دی عطا محمد خان - حبیب الله خان - محمد یعقوب خان - قلندر خان . عطا محمد خان دوه ځامن لری گل محمد خان او رحیم الله خان گل محمد خان څلور ځامن لری نور محمد خان - محمد افضل خان - خلیل خان - گل احمد خان . نور محمد خان یو ځوی لری شیر محمد خان - محمد افضل خان یو ځوی لری محمد اکرم خان څلور ځامن لری لښکر خان - شعیب خان - گل محمد خان نور محمد خان . لښکر خان دوه ځامن لری رومان - حارث شعیب خان اولاد نه لری گل محمد خان دوه ځامن لری افضل خان علی خان . نور محمد خان یو ځوی لری عبدالغنی خان . خلیل خان دوه ځامن لری عبدالعزیز او عبدالقیوم او دواړه اولاد نه لری گل احمد خان څلور ځامن لری نوروز خان فیروز خان - خالو خان محمد ساز خان . نوروز خان اولاد نه لری .

فیروز خان دوه ځامن لری فضل اکبر خان غلام اکبر خان - فضل اکبر خان یو ځوی دی خلیل خان او غلام اکبر هم یو ځوی دی شیر محمد خان - خانو خان اولاد نه لری محمد سیار خان دوه ځامن لری یو احمد خان دی او بل احمد

رازخان احمد راز خان یو ځوی لری نظر خان .

حبیب الله خان څلور ځامن لری عبدالروف خان - شمس الدین خان .
عبدالرحیم خان - عبدالله خان - عبدالروف خان دری ځامن لری غلام حیدر
خان - عبدالجبار خان - محمد خان . غلام حیدر خان یو ځوی لری . عنایت الله
خان دی یو ځوی لری حبیب حیدر خان او دی یو ځوی لری غلام حیدر خان .

عبدالجبار خان یو ځوی لری نذیر احمد او دی دوه ځامن لری فضل روف خان
او محمد عارف خان فضل روف خان دری ځامن لری جبار خان - آدم خان
- رضوان خان . محمد عارف خان یو ځوی لری نذیر احمد خان . محمد خان
څلور ځامن لری محمود خان مسعود خان افضال خان بختیار خان .

محمود خان دوه ځامن لری عامر خان - ابوبکر خان - مسعود خان یو ځوی
لری سرفراز خان افضال خان .

یو ځوی لری عبدالروف خان بختیار خان دوه ځامن لری مشیر خان . خلیق
خان . شمس الدین خان اولاد نه لری . عبدالرحیم خان یو ځوی لری محمد
ابراهیم خان او دی دری ځامن لری محمد اسمعیل خان محمد الیاس خان
. محمد یونس . محمد اسمعیل څلور ځامن لری اسحاق . ادریس . هارون .
یوسف . محمد الیاس یو ځوی لری داود خان محمد یونس یو ځوی لری
عبدالرحیم خان عبدالله دوه ځامن لری رحمت الله - نعمت الله رحمت الله یو
ځوی لری خان الله او دی څلور ځامن لری حبیب الله شفاعت الله عبدالله خان
بلال خان .

نعمت الله دری ځامن لری انعام الله حیات الله اکرام الله انعام الله دری
ځامن لری خیام خسرو جلال . خسرو یو ځوی لری عتیق الله . حیات الله دری
ځامن لری فتح الله محب الله - حزب الله . اکرام الله دوه ځامن لری عادل

مهر دل.

محمد یعقوب : درى ځامن لرى سيف الله محمد يعقوب خان محمد .

سيف الله څلور ځامن لرى فرمان الله راحت الله برکت الله زاهد الله . د

فرمان الله دوه ځامن دى کمال - جمال دراحت يو ځوى دى فصیح الله . برکت

الله اولاد نه لرى زاهد الله دوه ځامن لرى عبدالوهاب . شهاب قلندر خان يو

ځوى لرى پاينده محمد خان او دى اولاد نه لرى .

د خلیلو د قبیلې د یو شمیر مشرانو کار نامې

اریاب رضا خان بابا یو متدین په خلکو او آزادی مین شخصي واودهرجابر اودبښمن سره یی مقابله اومبارزه کړی ده اودانگریزی استعمار سره ېی کلکه پنجه نرمه کړی ده اوددوی داسارت جغ یی په غاړه نه دی وړی او په ۱۹۹۹ع کی یی افغانستان ته د بوزبات شمېرکډو سره هجرت کړی دی اوخپل مبارزی ته یی دوام ورکړی دی چی هم هلته وفات شوی اودننگرهار دولايت په جلال آباد کی خغ شوی خدای (ج) دی وبښی.

هداراز اریاب عبدالله بابا عرف حاجی بابا چی یو دینداره په وطن اوخلکو مین شخصیت و دانگریزانو سره ېی کلکه مبارزه کوله ددوه وتوانگریزانو په وژنه په ابدی بند محکوم شوی وله دی امله چی اریابان با قدرته خلک و دخپل نفوذ څخه په گټه اخستلو یی د بند څخه خوشی کړ ولی افغانستان ته تبعید شو او هلته دننگرهار دولايت د بنیوی ولسوالی مربوط د شگی په کلی کی استوگن شو او هم هلته وفات شو او ه واری دبیت الله په طراف اوزیارت مشرف شوی دی نو ځکه خو ورته حاجی بابا وایی اود سیمی خلک یی دزیارت خاص درناوی کوی اوهم هلته خغ دی .

صابرالله - زاهدالله - بصیرالله - ولی الله . عابدالله - سیم الله ددی کورنی زبردست دینی علما تیر شوی دی چی ددوی دعلم دفیض څخه په افغانستان په خاص ډول کتونو - ننگرهار اولغمان کی زیات خلک برخه مند

شوی دی.

اریاب محمد خان هم یو مجاهد شخصیت تیر شوی دی او د صوبه سرحد د وخت گورنر گنده سنگ تلوار سره یی په میرانه جگړه کړی ده او خپل ویاړی ساتلی دی چی نن سبا ورباندی خپله قبیله او باز ماندگان ویاړی او سرلوری یی ده.

اریاب عبدالغفور خان هم یو مجاهد او د تقوی لرونکی انسان وهغه وخت چی په ننی پاکستان کی اخلاقی کمزور یو اوج کړی و او فحشاء خپره وه نوده په خپل وار د پېښور په ښار کی د چکلو په بازار باندی چی د فحشاء نوی مرکزونه و حمله وکړه او دغه بازارونه یی تس نس وران او ویجاړ کړل او مرحوم حاجی محمد امین نعت خوان چی د افغانستان د ننگرهار د ولایت مربوط د چپرهار د ولایت للمی اوسیدونکی او یو مجاهد شخصیت و دده سره ملگري و

نواب اریاب دوست محمد خان هم د خلیلو د قبیل یو نامتو او دویاره ډک شخصیت و او په خپل وخت کی یی دخپل کام او اولس د ښیگڼو لپاره نه هیریدونکی کارونه کړی اود اولس پت او عزت یی ساتلی دی.

شهید اریاب عبدالمجید خان هم د داسی لورو ویاړونو لرونکی یو میړنی شخصیت و چی کام او اولس یی ورباندی ویاړی او د وطن لپاره یی قربانی ورکړی ده او نوم یی تل پاتی دی.

اریاب احمد خان هم یو مجاهد او په وطن مین شخص و او د تل لپاره یی دهر زورگیر طاقت سره مقابله کړی ده او په یوه مخامخ مقابله کی یی دوه تنه انگریزان وژلی دی او بیا انگریزانو بندی کړی دی.

کرنیل اریاب نیاز محمد خان هم په خپل وار دخپل کام او خلکو لپاره د ښو اودویاره ډکو خدمتونو مصدر گرځیدلی دی او یادی ژوندی دی.

کمیشتن ارباب نور محمد خان د خلیلو د قوم لپاره په زړه پوری خدمتونه کړی دی او دخپل وخت نامتو شخصیت تیر شوی دی.

ارباب خان باباد عبدالروف خان (پولیتکل پاتی شوی دی او په خپل وخت او زمان کی یی خپل کام او اولس ته د قدر وړ خدمتونه تر سره کړی دی او ویاړونه یی تل پاتی دی.

ارباب زین خان هم په خپل وار دخپل کام او خلکو لپاره په زړه پوری کارنامی پرینی دی او د اوو په سریی دخپل اولس ته دخدمت په لاره کی په یوه جگړه کی جی دخلیلو مومندو او اېپردو ترمنځ وشوه وویشتل شو او شهید شوی دی. ارباب محمد یسین خان هم په خپل وخت دکام او اولس لپاره زیات خدمتونه کړی دی ارباب جمع خان دخپل وخت یو جید دینی عالم تیر شوی دی چی خلکو ته یی د دین په زده کړه او د دینی تعلیماتو په بشوونه کی خپل فرض تر سره کړی دی.

ارباب محمد عظیم خا هم یو زبردست دینی عالم تیر شوی دی چی زیاتو خلکو ته یی د اسلامی تعلیماتو خیر او ښیگنه رسیدلی ده.

ارباب عبداللطیف خان دخپل وخت بی ساری دینی عالم و او په دی لاره کی یی ډیر شاگردان روزلی دی او د اسلام دمقدس دین په خپرونه کی یی نه هیریدونکی کارنامی پرینی دی.

ارباب عبدالرحمن خان برسیره پر دی چی دینی عالم و یو باتقوی او روحانی شخصیت تیر شوی دی او دخپل کام او اولس د زړونو په سپڅلتیا کی یی پوره پوره ونډه اخیستی ده او خلکو یی خاص احترام او درناوی کاوه چی دیادونی وړ خبره ده.

ارباب ، نثار خان د ملی اوصاف خاوند دی او دخلکو په خدمت کی هلی ځلی

کوی.

دخلیلو د قبیلې او په خاص ډول په اریابانو کی دخیر رسول او مرستو احساس ډیر زیات واودی او خپله شتمنی یی د تل لپاره په خیریه کارونو کی چی د عامو خلکو خیر بینیگنی په کی نغښتی دی مصرف کړی دی د مثال په ډول د پښور اسلامیه کالج - پښور یونیورسیتی - ایگریکلچر یونیورسیتی میدیکل یونیورسیتی - انجینرنگ یونیورسیتی پښور بورددوی په ځمکو او جايدادونو کی ودان شوی دی او د مرستی په ډول په وریاتوگه ورکړ شوی دی. په همدی ترتیب دخلیلو شاوخوا ادیری تر چهل گزی پوری د اریابانو له خوا وقف شوی او د دوی جايدادونه و.

د جماعتونو ځمکی دکوهو (څاگانو) مدرسو د اعمار لپاره ځمکی هم اریابانو ورکړی او وقف کړی دی چی دا کار هم ددی قبیلې د دینی - خلکو - وطن سره د مینتی ښکاره ثبوت دی.

اریابانو د دینی علماو لپاره دخیری (سیریو) یا ملکانی په نوم هم زیاتی ځمکی ورکړی دی او په همدی ترتیب یی اهنگرانو - ترکانانو او داسی نور واهل کسبه و ته چی د دوی سره په خوا و شا کی ودان دی ملکانی ورکړی دی او د دوی ژوند ته یی خاصه پاملرنه کړی او کوی یی .

په نهایی تحلیل کی د سنگو سر بند نه بیاتر ور سکه پوری حوزره وړه په (۷۲) کلیو کی ودانه ده او خپل تاریخی رسالت یی په پوره ایمان داری ساتلی او پاللی دی.

کومه خبره چی دلته یی یادونه ضروری گنم هغه د دوی خپل منځی اختلافات دی چی کامونه او قبیلې خرابوی او بی اعتباره کوی چی په دوی کی پوه او عالم خلک ډیر دی باید ددی ډول اختلافاتو مخه ونیسی او ددی موقع چا

ته ورنکری چی ددوی ذاتی اختلافاتو شخه ناجایزه گنی واخلی او باید په یو والی ژوند وکړی او دخپل ورور عزت او اعتبار دځان وپولی او په دی برخه کی د حسد او کیني شخه ځانونه او قام وژغوری او داددوی د لاکامیابی اودرنښت عوامل دی.

دخلیلو قبیله په خاص ډول اریابان د تل لپاره دخپل هیواد په دولتی او حکومتی تشکیل کی پوره پوره ونډه لری او په پارلمانی چوکیسو کی هم په مرکزی او صوبه یی سطح ددوی نمایندگان او دا اعتبار خاوندان برخه لری.

چی د مرحوم شهید اریاب سکندر خان (خلیل) اریاب جهانگیر خان (خلیل) اریاب سیف الرحمن (خلیل) اریاب همایون خان (خلیل) او اریاب دوست محمد خان (خلیل) نومونه - دولی شو.

زدی په دی ځای کی لازم بولم چی د اریاب سکندر خان مرحوم لنډه پیژاندنه او هغه انټروپوه دی ځای کی رانقل کړم کله چی مرحوم شهید اریاب سکندر خان (خلیل) د صوبه سرحد گورنرو کړی وه :

اریاب صیب په ۲۱ مارچ (۱۹۱۲) ع کی پیداشوی دی په اوم دمارچ (۱۹۸۲) ع کی شهید شوی دی.

ده څوارلسم پاس کړی دی وروسته دالبی (قانون) یا حقوق اوسیاسی علومو په برخه کی د لوړ زده کړو په غرض دهندوستان دعلی کړ په پوهنتون کی شامل اود زده کړی د اکمال شخه وروسته دگری په اخیستو فارغ شوی دی.

گلونه او اغزی - نوی اوزره فلسفه - اقتصادیات دده چاپ شوی اثار دی.

قوم او قومیت - د تصویر بل اړخ په انگریزی کی ددوی ناچاپ اثرونه دی.
په ۱۹۵۵ کی دامن په کنفرانس کی دگډون په غرض سویډن ته تللی دی او

په کنفرانس کی بی برخه اخیستی ده .

(۱۹۷۱) ع شوروی اتحاد ته تللی دی .

په (۱۹۷۲) ع دشملی په کنفرانس کی د بوټوسره په منلگرتیا کی برخه

اخیستی ده .

یوه دوره د صوبی مبرهم پاتی شوی دی .

د وحدت په ورځپاڼه کی جی د مارچ په اومه ۲۰۰۰ ع کال کی جی انټرویو

خپره شوی ده په لاندی ډول باندی گرانولوسټونکو ته وړاندی کوم جی په
مطالعه به یی دده شخصیت ښکاره شی .

اریاب سکندر خان (خلیل) دی یو ملت پال سیاسی لیډر او روښان فکره
ادیب و . مرحوم په پښتونخوا کی د تیپ او جمعیت مخلوط حکومت قایم و نو
مولانا مفتی محمود وزیر اعلی او اریاب سکندر خان (خلیل) گورنر و د اریاب
صیب د دغه دوریو انټرویو جی دهغه وخت په یوه مجله «هفت روزه چټان
لاهور» کی شایع شوه مونږ یی د مرحوم د تلین د ورځی اوم مارچ په مناسبت
شایع کوو دا انټرویو منیر احمد نومی صحافی کړی وه جی متن یی په لاندی ډول
دی .

سوال : اریاب صیب تاسی گورنری څرنگه قبوله کړه ؟

جواب : تاسو ته ښکاری چی ملکثومره نازک حالت نه تیریری زما په
خیال خودا گورنری نه ده بلکه دروند بوج دی چی زما په اوږو پارټی کیښود .
زما گورنری به درویشی وی بادشاهی به نه وی .

سوال : د ازمایش په دی گړی کی ددری فریقی معاهدی دلاندی تاسو
او جمعیت علماء اسلام ددی پابندی جی دنورو څلورو میاشستو دپاره به هم
مارشل لاء توثیق کوی ؟

مرحوم شهيد ارياب سکندر خان « خليل »
چی تل بي دخيل کام او اولس پت او عزت ساتلی دی

ج : دمعاهدي ترمخه دري واره فريقه دمارشل لاء دتوثيق کولو پابند نه دي خو هرکله جی دمارشل لاء توثيق قومي اسمبلی وکړی نو هغه بیا مارشل لاء نه پاتی کیږی بلکه عام قانون وگرځی . دیوویشتم اپریل نه پس چی خلور و آره صوبی دمارشل لاء نه نجات حاصل کړی نو په مرکز کی به هم دمارشل لاء څه حیثیت پاتی نه شی .

سوال : د مارشل لاء دتوثيق یا نه توثيق مسئله که په اسمبلی کی دسیاسی جماعتونو دا اختلاف باعث شی نو بیا به څه کوی ؟

ج : زما په خیال خوبه دا د ډیر افسوس بلکه د شرم مقام وی چی په اسمبلی کی کوم سیاسی جماعت دمارشل لاء مرسته وکړی په اصل کی مونږ نن هم هلته ولاړیو جرته چی دتقسیم په وخت کی وو . په څلرویشو کالو کی خو پاکستان کی آین هم چا و نه کړی شو . هر حکومت خپل کار چلولو او بیا دځینو حکومتونو رویه خو دومره غیر ذمه واره و چی دهغی په نتیجه کی مونږ دنیم پاکستان نه لاس و مینځلو .

سوال : ستاسی پارټی دسیکولریزم طرفداره ده او جمعیت یومذهبی جماعت دی ن د دواړو جماعتونو اتحاد به څنگه قایم شی ؟

ج : په اصل کی سیکولرایزم اوس یوه ټیکنکل اصطلاح پاتی شوی ده دسیکولرایزم معنی لادینیت نه دی په کال او پنځوسم کی جی مونږ پارټی جوړوله نو دا مو محسوس کړه جی د پارټی په منشور کی دمسلمانانو غیر دنورو مذهبونو دنونکو یعنی اقلیتونو تحفظ هم لازمی دی .

او اوس که څوک بوی داسی پارټی ته لادینه پارټی وایی نو هغوی په غلطه دی . بل په دی سوال دتیپ او جمعیت ترمنځه څه اختلاف هم نشته دی .

سوال : ځینی خلک وایی جی ټیپ بیلتون غوښتونکی پارټی ده تاسی په

دی کی خه وایی ؟

ج: الزام او حقیقت دوه جدا جدا خیزونه دی مونږ په جمهوریت یقین لرو او ددی ملک او بیا دخپل صوبی د ترقی او خوشحالی لپاره سیاسی مبارزه کوو زموږ په نظر د ټول پاکستان دعوامو حقونه مساوی دی او پاکستان د پښتنو . سندیانو - پنجابیانو او بلوچانو شریک کور دی.

سوال: تاسو د زیاتی صوبایی خودمختاری مطالبه کوی نو دا گوندی صوبه یی عصبیت نه دی ؟

ج: خود مختاری او تعصب خپلو کی هیڅ تړون او سمون نه لری .
خلور وروڼه چی په خپلو کی جايداد تقسیم کړی نو دابه گڼی تعصب وی ؟
بله دا چی صوبه یی خودمختاری خه نوی خبره نه ده په دی باندی خود تری په ټولو جمهوري ملکونو کی عمل کیږی .

سوال: تاسی د خلورو قومونو نارو هلی ده او پښتانه په هر لحاظ دا یو جدا قوم گڼی نو دابه گڼی په متحده قومیت باندی منفی اثرات نه مرتب کوی ؟
ج: زموږ په خیال بالکل نه . ددی ډیر ښه مثالونه په روس - هندوستان اوسویترزلیند کی مونږ وینو . په دغو ملکونو کی دهر قوم جدا جدا ژبه ده او بیل ثقافت لری خو ولی گذران یی دیو ملک داوسیدونکو په شان دی .

سوال: تیپ دعوی کوی چی صوبه سرحد نه یوه ترقی یافته صوبه جوړوونو په دی لړکی به په سیاسی لایحه عمل خه وی ؟

ج: مونږ دا ډول خبری په انفرادی ډول نه کوو بلکه پارټی متفقہ فیصله کوی . په اتم - نهم اپریل زموږ د پارټی کنونشن په پینښور کی کیدونکی دی چی په هغی کی به ټولی سیاسی او تنظیمی فیصلی وکړی شی او په کنونشن کی به د صوبی د ترقی مجوزه پروگرام هم دغور لپاره پیش کولی شی .

سوال: مارشل لاء چي ڪوم اصلاحات ڪري دي تاسو غواڙي چي هغه
برقراره پاتي شي؟

ج: مون پڻ پارلماني جمهوريت يقين لرو او هر هه مسأله په اسمبلي ڪي دنه
حل ڪول غواڙو دا اصلاحاتو برقراره پاتي ڪيدل يا نه پاتي ڪيدل يوه آيني مسئله
ده او دا مون پڻه قومي اسمبلي ته پريڊو.

خود پارٽي نظريه په ڪنونشن ڪي څرگند شي»

ددی مطالبو د څرگندولو په رڻا ڪي هر څو ڪو ڪولي شي چي دم مرحوم شهيد
ارباب سڪندر خان (خليل) د علمي - سياسي - ملي او تحقيقات پوهي جا
واخلي چي دوي په څومره علمي ډول دا مهمه حياتي - ملي او سياسي موضوع
يو صحافي ته توضيح او تشریح ڪري ده او دده پڻستنو ته يي پوره پوره ځوابونه
ويلي دي او ملي مصالح يي ډير په دقيقه توگه په نظر ڪي نيولي دي او ورسره
ورسره يي دهر چا د حقوق و رعایت - حمايت او درناوي ڪري دي او خپله مدعي
يي هم له لاسه نه ده ور ڪري.

ارباب عبدالغفور د ارباب جمع خان ځوي دي چي د پرنگيانو په محام
جگړه ڪي د اپريل په ۲۳ - ۱۹۳۰ع کال ڪي شهيد شوي دي روح دي بنا د وي .
بهادر خان جرنيل چي (۲۱) واري دانگريزانو سره په مقابله ڪي زخمي
او اږيښن شوي دي د خدای خدمتگار پارٽي غري وولي دخپل هوډ څخه ونه
گرځيد او خپله مبارزه يي په پوره ايمانداري جاري وساتله .

د ارمنگو مولوي صيب جي يو عالم دين تير شوي دي په خپل وخت او زمان
ڪي يي ډير شاگردان روزلي دي او د اول وار له پاره يي د قرآن ڪريم تفسير په
پڻستوڙيه ليکلي دي.

ارباب جهانگير خان (خليل) د لوڙو تحصيلاتو خواند دي ٽول عمر يي

سیاسی مبارزه کړې ده اولا کوی یی دخپل کام او اولس لپاره یی زیات علمی - ساختمانی - اصلاحی خدمتونه کړی دی د بڼه شهرت خاوند دی د صوبه سرحد وزیر اعلی پاتی شوی دی او خواری په صوبه یی او وفاقی سطح کبیر پاتی شوی دی. او نن سبا ورته خپل کام او اولس د یو معزز مشر په حیث قایل دی او د خاص اعتبار لرونکی دی.

اریاب رود - جهانگیر آباد او داسی نوری پروژی دده په نامه نومول شوی دی چی دده د خدمت نتیجه ده.

اریاب محمد همایون خان (خلیل) ایدوکیټ دی نوموړی په ۱۲ جنوری ۱۹۲۹ ع کی پیداشوی دی.

حقوق اوسیاسی علوم (اللبی) په خانگه کی یی لوړ تحصیلات ترسره کړی اود پینبور یونیورسټی څخه فارغ شوی دی اود خپلو خلکو او وطن یی خدمتونه کړی او کوی یی.

د اپریل میاشت (۱۹۸۷) ع کال کی یی داسیا افریقا دامن په کنفرانس کی گډون کړی دی او دکانگرس په سلمه کالیزه کی یی په بمبئی کی نمایندگی کړئی ده. اریاب عابد خان په خلگو او خپل کام مین شخصیت او بڼه شهرت لری.

مطیع الله چمبیل داریاب فقیر الله څوی چی په فقه او قانون کی یی تحصیل کسړی دی او ورده دوره یی د قضا (جج) په حیث دنده ترسره کسړی دی په افغانستان کی ودان دی.

اریاب دوست محمد خان (خلیل) هم د لوړو زده کړو خاوند دی دخپل کور کلی کام او اولس لپاره یی د تل لپاره دخدمت ویاړ ترلاسه کړی دی اود خپلو مشرانو نوم یی ژوندی ساتلی دی.

دافغان مهاجرینو په کمیشنری کی یی هم دخدمت ویاړ حاصل کړی دی

ارباب جهانگیر خان «خلیل» چی نن سیاد خپل کام او اولس

د خدمت او مشرتابه وبار په غاړه لري

او دخپل افغانی ورونو لپاره یی بی ساری خدمت کړی دی او خپل افغانی رسالت یی ترسره کړی دی او افغان اولس یی خاص درناوی لری او په درنده سترگه ورته گوری او کارنامی به یی نه هیروی.

اریاب عبدالغزیزخان د اریاب کرنبل غلام حیدر خان ځوی دی د اریاب رضا خان بابا لمسی دی د ښه شهرت خاوند دی د عبدالرحمان بابا زیارت ده نوي جوړ کړی د کام ورته کور ودانی واپی دده قبر د کندي اریاب رضاخان سره نږدی د شیخ محمود اولیا مقبره کی خخ دی

اریاب سیف الرحمن (خلیل) هم دعالی زده کړو خاوند دی اجتماعی شخصیت لری په قام او اولس مین دی او د تل لپاره یی پخیر یه خدمتونو کی ونډه اخیستی ده او د صوبی دمیر په حیث پاتی شوی دی او ددی لاری خخه یی نه هیریدونکی کارونه ترسره کړی دی او خپل کام ورباندی حساب کوی.

اریاب عبدالکریم خان د مرحوم اریاب محمد یاسین خان ځوی دی ده خپل ځان دخپل کام او اولس لپاره وقف کړی دی بی د کومی تمی او مدعی خخه دخپل اولس خدمت کوی په اولس کی د نیک شهرت خاوند دی په وروری او عزیزولی مین او غواړی خپل ورونه او عزیزان چی هر چرته ژوند کوی په ځان راټول کړی او په دی کار کی تر هر چا دمخه دی او خپل فرض ترسره کوی. ده ته دخا کو مراجعه ډیره او دهر چا د مشکل دحل لپاره دخپلی وسی او توان په اندازه تیار دی او دا کار خپل فرض کنی او دخپل کام دپیژاند گلوی لپاره یی هم زیات هاند او کوشش کړی دی او یو شجره النسب یی ترتیب کړی دی چی تر ډیره حده ورباندی مشکل حل کیدلی شی دده دزیاتو بریو او موفقیتونو په هیله کور ودانی ورته وایم.

زما دایکنه خه قاطع پریکړه نه ده چی گوندی دخلیلو په قبیله کی همدا

يادا شخص خاص دي گوندي نور نشته دي بلکه ډير زيات به له ما څخه پاتي شوي
وي خوماته جي کوم فرصت په لاس راغلي دي او دخپل وس او توان په اندازه
بريالي شوي يم دا کار مي کړي دي هغه نيمگړتياوي جي زما په دي ليکنه کي
دي هيله ده نور ځوانان دا خبره په ځان لازمي کړي او هغه پوره کړي او په يوبل
اثر کي يي راتول کړي اودا خلا ډکه کړي.

انسان دخپل وس او قدرت څخه پورته څه نه شي کولي او په همدې باندې
مکلف هم دي. هيله ده چي زما نيمگړتياوي به زما مجبوريت ويولي نه غفلت
او کوتاقلمي.

زه باور لرم چي زما دا ليکنه نور ځوانانو ته لاره اواره کړي اودا خلا گاني
به ډکي کړي.

د یو شمیر معاصرو ځوانانو د شخصیتونو یادونه

لکه چې تر مخه می وویل چی ددی قبیلی تاریخ د ویاړه دک تاریخ دی او په هر وخت او زمان کی یی نومیالی شخصیتونه لرل اولری یی چی په روان دور کی هم ډیر نومیالی لری چی د علم او پوهی په جامه اراسته دی او دخپل کام او اولس په خدمت کی مصروف دی او د وطن حق اداکوی او احترام ورته موجود دی.

اریاب محمد عارف خان په خپل کام او اولس کی خاص محبوبیت لری اود هر چا دخیر لپاره یی ملاتړلی ده یوه دوره پولیتیکل پاتی شوی دی او په موجوده وخت کی ښاروال دی او خپل چاری پرمخ بیایی او خپل فرض ترسره کوی.

اریاب محمد نعیم خان ایدو کیت جی د ښی پوهی درایت خاوند دی او خپلو خلکو ته په ورپښو کړاونو کی پوره پوره مرسته کوی او داکارونه بی له تمی څخه ترسره کوی او خپل اعتبار او باوری ساتلی دی.

اریاب محمد نعیم خان د اریاب صفدر خان ځوی ده په انجنیری کی ډگری اخیستی ده او د پښور د انجنیرنگ په پوهنتون کی استاد دی نوموړی په خپل مسلک کی رسیدلی یو شخصیت دی.

راز محمد خان (خلیل) جی د لوړو زده کړو خاوند دی او په دی سربیره یی خپل تحقیق مونوگراف یا تیزس په اریاب بهرام خان شهید لیکلی دی او دی خلکو ته لکه څرنګ چی لازمه ده ورپېژاندلی دی او خپل ملی او علمی فرض یی ترسره کوی.

حکھ جی اریاب بہرام خان شہید دخیل کام شملہ لوہہ کپری دہ .

اریاب امجد خان پہ بانکی چارو کی ماہر او لایق محاسب دی او پہ ہمدی
وظیفو او چارو کی پہ کار بوخت دی او خپل اولس تہ خدمت کوی .

اریاب عماد الدین خان دلوروزدہ کپرو خاوند دی او د اریاب جہانگیر خان
(خلیل) عسری دی دکستہم پہ ادارہ یا محکمہ کی دندہ لری آسسیستن
ڈایرکتر دی او پہ خپل مسلک کی وارد یو خوان دی .

احمد علی (خلیل) عاجز شاعر اولیکوال دی او د پینبور پوهنتون پہ
اکاډمی کی وظیفہ لری .

مسلم (تنہا) پہ پینبور پوهنتون کی وظیفہ لری شاعر . لیکوال او ادیب دی
اریاب مظہر حسین د طب ڈاکتر پروفیسر او د سعودی عربستان د شاہی کورنی
لپارہ معالج ڈاکتر ہم دی پہ خپل مسلک کی رسیدلی دی او د اریاب دوست
محمد خان د ورورغوی دی .

اریاب نعمان خان پروفیسر دی د پینبور پہ پوهنتون کی دانگریزی ژبی
استاد دی او ددی لاری خخہ بی ډیر شاگردان روزلی او پاللی دی او خپل رسالت
بی ترسہ کپری دی .

اریاب سعید خان د اریاب عبدالقیوم خان غوی دی پہ خپل مسلک کی وارد
اوبنہ پوہ ڈاکتر دی .

ڈاکتر ذکا ءالله د اریاب جمع خان غوی دی پہ خپل مسلک کی بنہ رسیدلی
دی او خپل خلکو تہ پہ خدمت کی مصروف دی .

ڈاکتر احمد شاہ د اریاب محمد ہمایون خان (خلیل) غوی دی پہ خپل رشتہ
کی بی زیارویستلی دی او خان بی رسولی دی نن سبا دخیلو وطنوالو لپارہ پہ
چترال کی پہ کار بانندی مصروف او د خلکو دارو درمل کوی .

ڊاڪٽر الياس خان د جمع خان ڄميو ڊي ڊا ارباب جرنيل بهادر خان وراهه ڊي ڄي
خپل ڪام او اولس ته بي خدمتونه ڪري ڊي او د خاص درناوي ڄخه بر خور داره
ڊي.

ارباب شهزاد خان يو وخت ڪي دپاڪستان د حڪومت ڪميشنر پائي شوي ڊي او
نن سبا د صوبه سرحد پيڻسور داو بو در سوني د محڪمي د چارو مشردي او خپل
وظايف تر سره ڪوي . نوموري د بنه شهرت لرون ڪي ڊي او په خپل ڪام ڪي بنه
ياد پيري.

ڊاڪٽر فيروز شاه خان د عمومي طب سرجن پوه او رسيدلي ڊاڪٽر ڊي د خپل ڪام
او اولس لپاره خدمتگار ڊي. ده د خپلي لور په نوم چي سايره بي نوم ڊي « سايره
هسپتال » په نوم يو هسپتال جو رکري ڊي او د ڊي لاري ڄخه خپلو خلڪو ته
خدمت ڪوي.

ڊاڪٽر عظمت حيات د علومو ڊاڪٽر ڊي دوي په ڊيورنڊ لين باندي تحقيق ڪري
ڊي او يو اثري وري باندي ليڪلي ڊي جي دامريڪا د علمي ارگانون له خوا ورته
ڊگري ور ڪر شوي ده او دده د علمي مقام درناوي شوي ڊي جي د خپل قوم افتخار
ڊي.

محترم هميش (خليل) يو متفكر شاعر - ليڪوال او اديب ڊي زيات اثاري
خپاره شوي ڊي په ڊيرو علمي ٽولنو ڪي بي گهون ڪري ڊي د خاص شهرت ڄخه
بر خور داره ڊي د خپلو خلڪو لپاره بي بي ساري علمي ادبي خدمتونه ڪري ڊي
ڊيري پڻتونخوا خلڪ بي هم ڊيرينه پيڙني او درناوي ورته لري.

يونس (خليل) هم لور شاعر ليڪوال او اديب ڊي زيات اثاري خپاره شوي
ڊي د نيك شهرت لرون ڪي ڊي په ڙيه او قلم بي د خپل اولس دا احساس په
راوڻبولو ڪي خپل فرض پوره ڪري ڊي.

سالار امین جان د خدای خدمتگار د تحریک غږی اود کوچیانو دکلی
اوسیدونکی دصوبی مبر هم پاتی شوی اوپه خپل واریی دکام اوخلکو لپاره نه
هیریدونکی خدمتونه کړی دی.

اعظم خان میجستریټ دی په کچرو کی دنده لری په خپل مسلک کی وارد
دی اود خپلو خلکو لپاره په خدمت کی مصروف دی اود سالار خان ځوی دی په
خپلی رشته کی وارد دی.

غیدالرحمن چی دکافو ډیری اوسیدونکی دی دصوبی مبر پاتی شوی دی
اوپه خپل دور کی دخپلو خلکو لپاره په زړه پوری کارونه ترسره کړی دی اونیکی
شهرت لری.

شهید محمد ظاهر خان د اریاب محمد طاهر خان (خلیل) ځوی چی د
شینواروپه گولای نومی کلی کی اوسیدلی اوبه تهکال کنی هم کور او
جايدادونه لری اوددی ځای دی دافغان جهاد په وخت کی دروسی سامراج
دفرعونو سره په مخامخ جگړه کی شهید شوی دی اودیروسان یی وژلی دی
روح دی بناد وی.

شهید غفران الله د اریاب فقیرالله (صاحب حق) چی د کنړنو د ولایت
دڅوکی په ولسوالی کی ودان دی یوتکره مجاهدو دروسی سامراج
دفرعونوسر په مخامخ جگړه کی دینیوی په ولسوالی کی شهید شو روح د
بناد وی.

شمس الهدی شمس دمرحوم ډگروال نورالهدی خان (خلیل) ځوی چی
دافغان ملت دیوه گوندی ډلی مشر دی سیاسی هلی ځلی لری اوخبل سیاسی
فعالیت کوی او یو اخبار هم خپروی دبنه استعداد لرونکی دی اوخپله مبارزه
جاری ساتی.

او د کنړونو د ولایت دنورگل په ولسوالۍ کې ودان دی ددوی مشران نیکونه
په اغلب گمان دسیکانو سره د جهاد په وخت کې هلته تللی دی او نیکونوی
دسیکانو سره جهاد کړی دی.

قاضی حضرت گل حسامی هم د دغه سیمې استوگنی دی چې په حقوقو
اوسیاسی علومو کې یې زده کړه کړې ده یوه دوره قاضی پاتی شوی دی.

اریاب زلمی (خلیل) د تنگرهار د ولایت دکامی په ولسوالۍ کې داربابانو په
نوم چې ددوی کلی دی او ددوی په نوم نومول شوی دی ودان دی په حقوقو
اوسیاسی علومو کې یې زده کړه کړې ده نن سبا دملک خخه بهر اوسیږي.

تردی غای پوری زما هلوڅلو کار کړی دی او که ددی خخه څوک پاتی شوی
وی مابه معذوروبولی . ځکه چې کوم اسناد زما سره و په هغومی استناد کړی
دی اولته می لیکلی دی اوددی خخه پورته می په خیالی ډول څه نه دی
لیکلی.

خوداخبره ضروری ده چې په دی قبیله او هر قبیله کې ملی افتخارات
ضروری او شته دی دهرچا فرض دی چې دخپل کام او اولس ملی افتخارات
راژوندیکړی او په دی لاره کې دهیخ راز هلوڅلو خخه لاس وانه اخلی.

زما چې څومره وس و په خپل وار می داکار کړی دی لکه چې دمخه می وویل
دنورو ځوانانو لپاره هم لاره خلاصه ده چې دی لری ته دوام ورکړی او یو په بل
پسی دخپل قبیللی یاد تازه کړی اوژوندی یې وساتی اوژوندی کامونه
همداسی کوی.

افغان اصلاحی جرگه

په پښتو قبایلو کې د تل لپاره ذاتی شخړې ډیرې زیاتې وې او دا د بې علمې او یا د خود خوړاوي اثرات دي چې دا قبایل یې د تل لپاره په خپل منځي جگړو رږ او بدبختیو کې سره ساتلي دي او په ډیرو وړو وړو خبرو یې ډیر زیات لوی لوی تاوانونه پریکړي او گاللي دي.

د تاریخ په اوږدو کې پښتو قبایلو ډیر لوړا افتخارات گڼلي دي ولی په نه څه یی بیرته بایللي دي.

ددی شخړو او بدبختیو د حل لپاره ورسره جوخت څه قومی جرگې جوړې شوي او د خوتنو مشرانو په وجود کې ددی خبری اهلیت لیدلی شوی دی او دنورو له خوا ورته واک ورکړ شوی دی ټاکل شوی دی او د خلکو سستونزی یې اواری کړی دی دا جرگې خو کله موقتي وې او کله دايمي پاتې وې او د ضرورت په وخت کې ورته مراجعه کېږي دا یې لومړنی حکومت او لومړنی محکمه ده او که بیا ورڅخه سرغړونه کېږي نو د سرغړونکي سره د خپلو قومیر وایاتو په حدود کې دننه چال چلند کېږي او عملی کېږي مثلاً کوربی سوزوی . ناغه ورڅخه اخلي د کلی څخه یې فراروی د ورورۍ څخه یی ویاسی مړی ژوندی ورسره نه کوی اوداسی نوری سزاگانې.

د خلیلو قبیله اربابان هم یوه لویه قبیله ده خو په برته کال د داسی قضایاو د خل اوفصل د پاره د افغان اصلاحی جرگې په نوم یوه دايمي جرگه جوړه شوی ده چې انتخاباتی شکل لری او د مراجعهینو په پیښو سستونزو باندی بحث کوی پر

اوور گوری اوور باندی پریکڑہ کوی او دا ددی قبیلی لومرنی محکمہ او عدالت
دی پہ دی جرگہ کی دقبیلی بانفوذہ عالم خلک تا کل شوی دی او پریکڑو تہ بی
درناوی کیری جی ددی تشکل پہ لاندی ڊول دی۔

۱ - دتولو مشر اریاب جهانگیر خان (خلیل)

۲ - صدیقی اریاب دوست محمد خان (خلیل)

۳ - جیرمین اریاب امان اللہ خان (خلیل) جی دمرحوم اریاب رضا خان بابا

لمسی دی۔

۴ - اریاب عبدالکریم خان (خلیل) جی دارباب محمد یاسین خان غوی دی

ددی اصلاحی جرگی سکرتر دی۔

دا اصلاحی جرگہ د پینسو مطابق د ضرورت پہ وخت کی غونڊہ کوی اغلیا

ددی دغونڊی خای دارباب عبدالکریم خان حجرہ ده اودا پریکڑی کیری۔

پہ دی جرگہ کی ددوارو خواخسیری اوریدل کیری دلایل بی اوری اویسا

وروستہ وریاندی دجرگی غری بحث کوی موضوع خان تہ بنہ بنکارہ کوی او پہ

نتیجہ کی خپلہ پریکڑہ اعلاتوی او دوارہ خواوی بی منی او عمل وریاندی کوی

جی پہ دی ترتیب پینسی ستونزی پہ خپل مینخ کی حل شی نہ دچی تاوان وشی

اونہ ددودی اودا تول مصرف پہ همدی حجر و کی کیری اودخپل کام او ورونو

عزت بی ساتل کیری اود بی خایہ تاوانونو او خرشونو مخہ نیول کیری او

وروری هم باقی پاتی وی۔

او دا دیوی قبیلی دعزت اووقار نبی دی۔

سپورتي او ورزشي لوبي

هرکام او اولس د عینو ملی او بین المللی لوبو سره علاقه لری او ددی لاری
خڅه دخپل ولس د ځوان نسل په بدني روزنه او پالنه کی ونډه اخلی او خپل ځوانان
غښتلي روزي چي په دی برخه کې دخپلو د قبيلي مشران بی برخي نه دي پاتي
شوي او دوخت په اوږدو کي بي خپل ځوان نسل روزلی او پاللي دي.

د اول وار لپاره په کال ۱۹۷۰ ع کي د «خلیل کامرید» په نوم د فوټبال کلب
جوړ شو چي مشران بي اریاب سهار - اریاب همايون اریاب عبدالله
اریاب خیرعلي و او نور غړی بي درلودل چي بر صغیر کي په پوره کامیابي
لوېدللي دي . اوس «خلیل کامرید» ولسوال کلب باندي یادېږي چي لویه
کوونکي بي اریاب عظمت خان - بابو محمد - الف گل اریاب محمد امین -
اریاب نعم - اریاب شمشاد - اریاب نور اکبر - فدا محمد - بابو شوکت -
اریاب قادر حیات - اریاب عبدالکریم خان و او د دوي نه وروسته دا ټیم
هدایت الله (خلیل) هونس خان - جوهر اقبال اریاب وقار - اریاب ساجد الله -
حیدر اقبال - ارشد - اریاب اسد - فردوس خان - عبدالواحد (مبارد) چي د
پاکستان په سطح لویه کوي او دمختلفو دولتي ادارو خڅه جوړ دي.

سمیل بین المللي فوټبال ټیم حبثت لري.

پاټک - نوی کلي - قاسم سوکواش اته کاله په بین المللي لوبو کي اول پاتي

شوي دي.

آبدرې کلپ د عاجز استاد له خوا رهبري کړې او د فتيال تيم د خپلو قبهلي
له خوا اداره کړې او د ير بومشهور کلپ دي او د پاکستان په سطح فعاليت او
لوبي کوي.

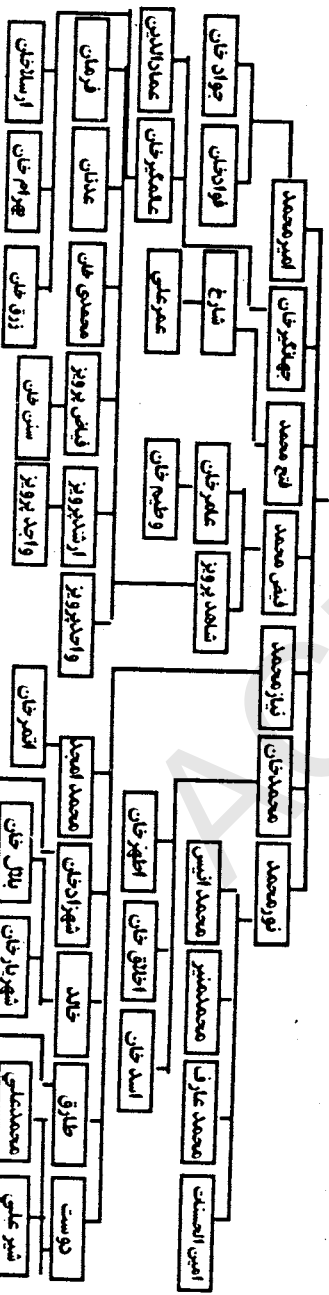
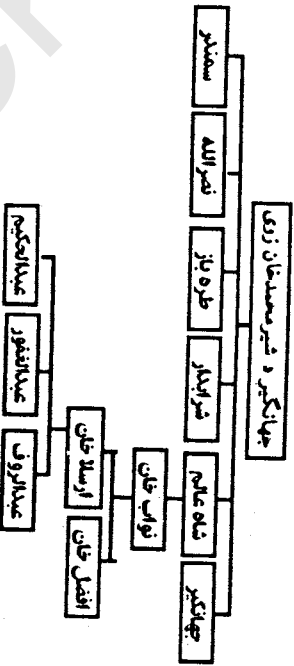
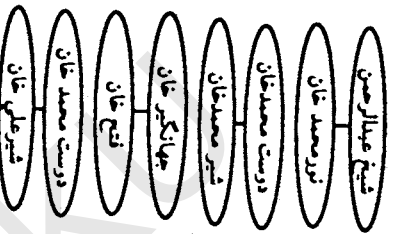
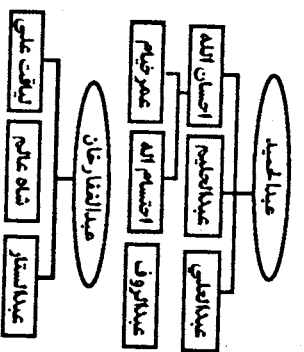

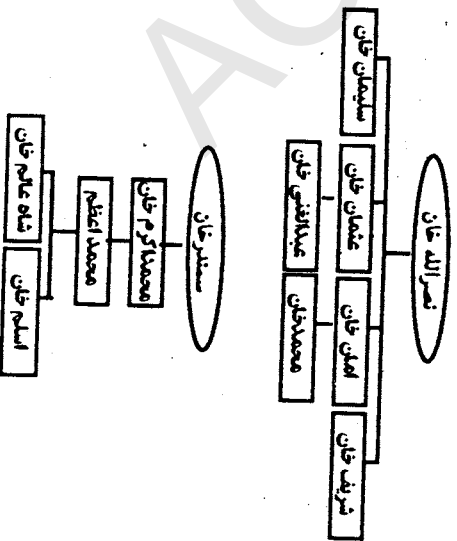
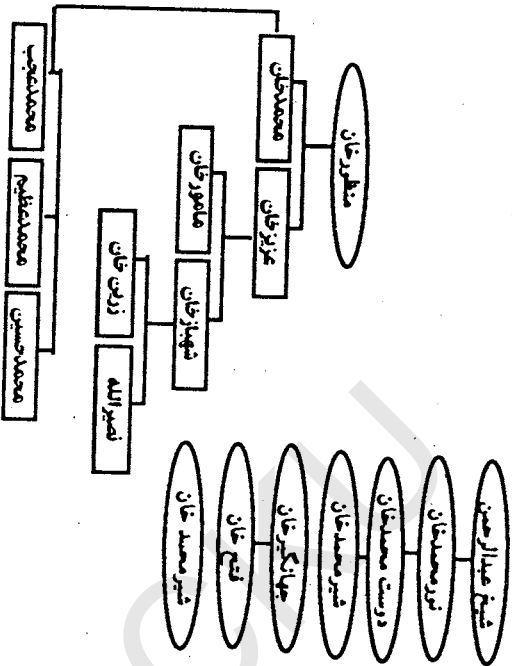

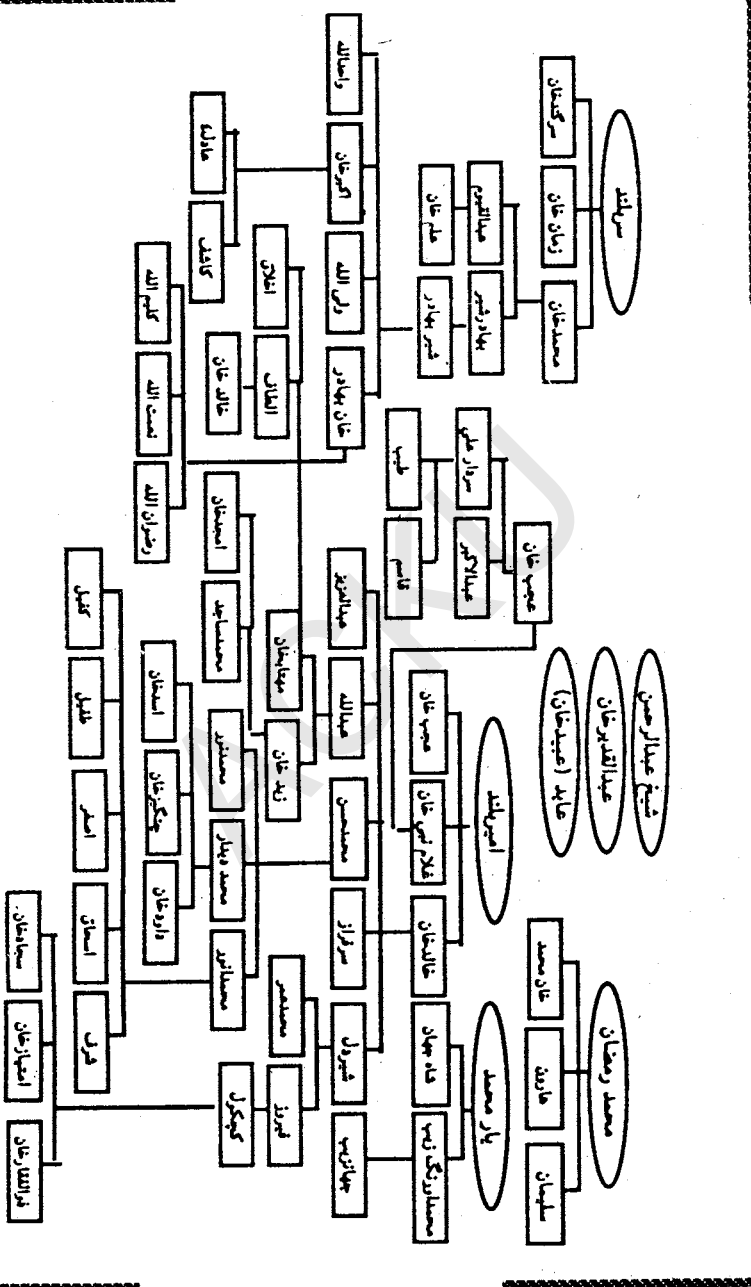

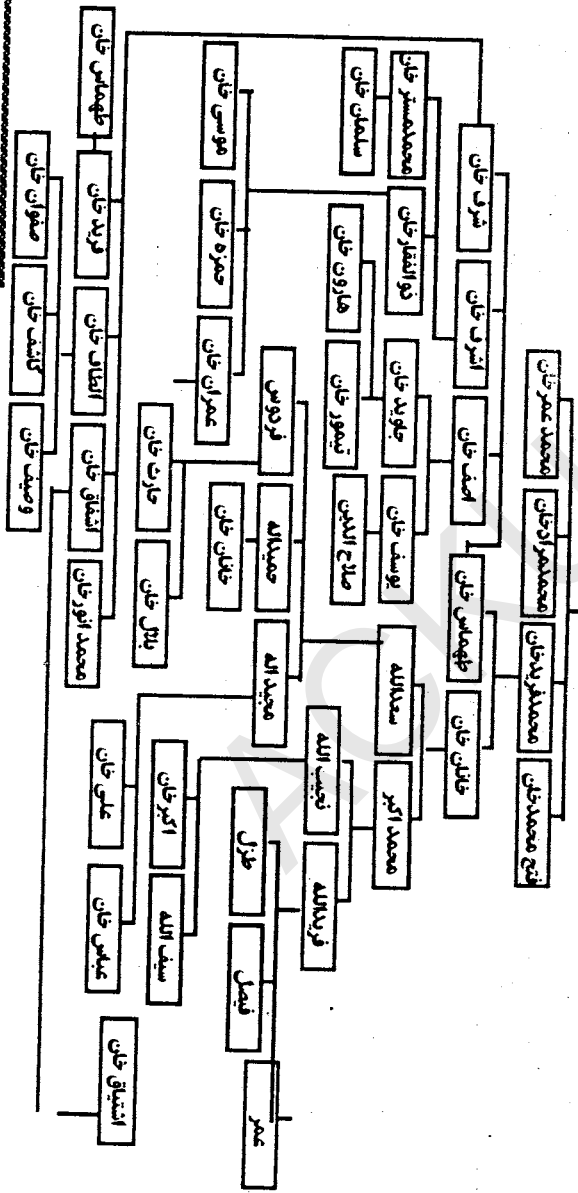

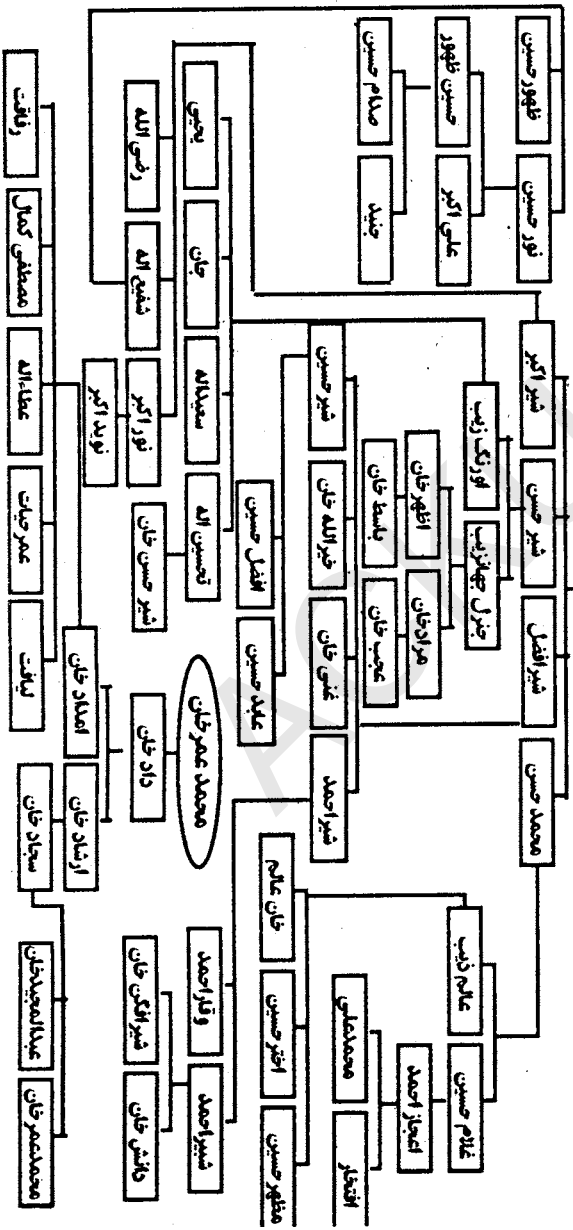

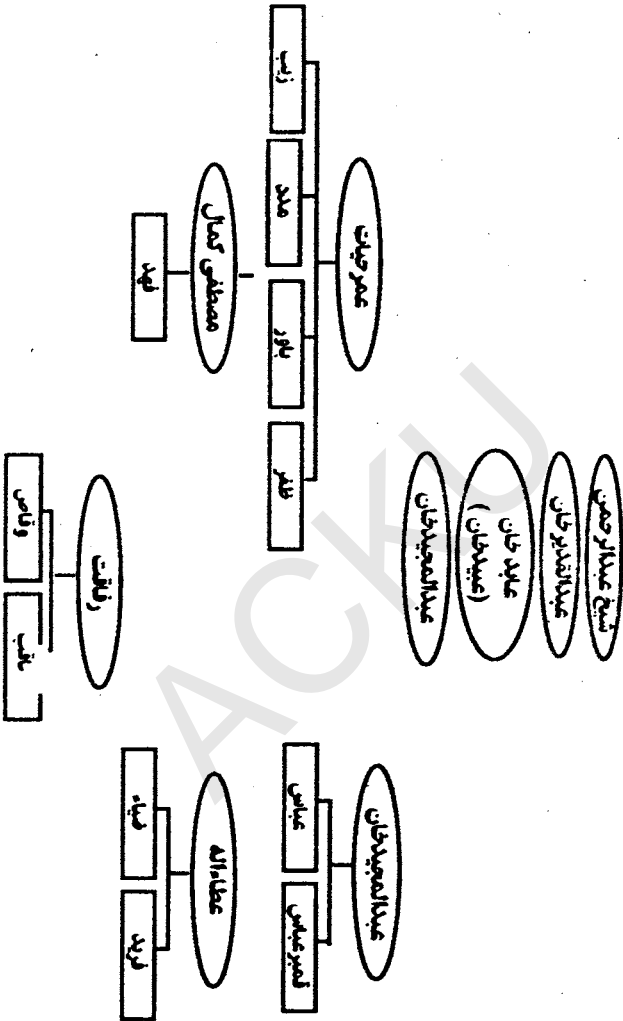

شیخ عبدالرحمن
 عبدالاکبر خان
 عبدالخان
 (عیب خان)
 عبدالحمید خان

شیخ عبدالرحمن
 عبدالقادر خان
 علیہ خان
 (عبدالمنان)
 عبدالمنجد خان

- شیخ عبدالرحمن
- عبدالقادر خان
- عبد ظن
- (عیب خان)
- عبدالله

منهج الله
واعظ الله

کلمه الله
عبدالله
ولی الله
بصیر الله
زاهدانہ
مہر الله

غریب الله
لطیف الله

صنعت الله
محمد طرون
غفران الله
رضوان الله
اسنانہ
نویب الله
عبدالقاسمی
عبدماہدی
مطیع الله

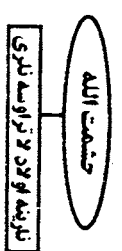
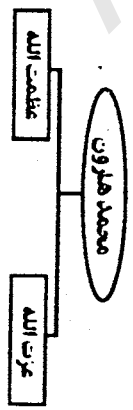
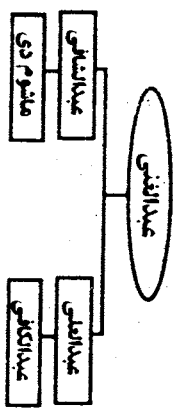
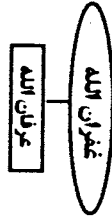
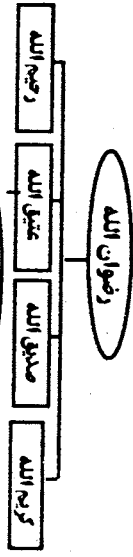
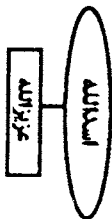
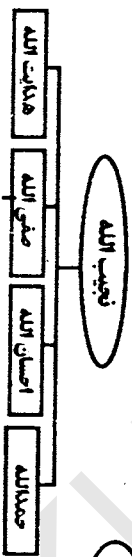
عبدالمعین
عبدالمعین
عبدالمعین
عبدالمعین
عبدالمعین
عبدالمعین

ممتاز
ظاہر

نظام العرب
جمال العرب
لانا العرب
عبدالرب
ضیاءرب

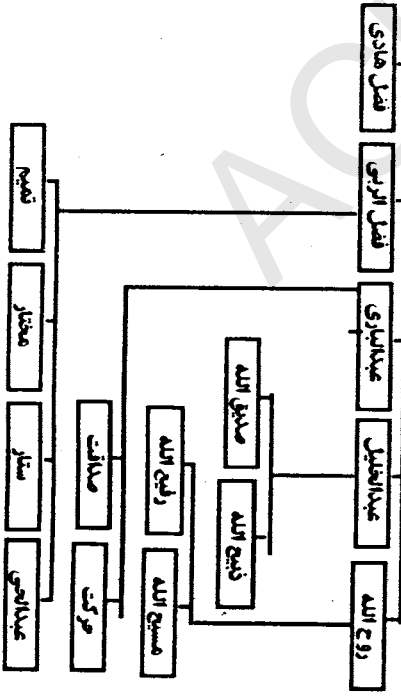
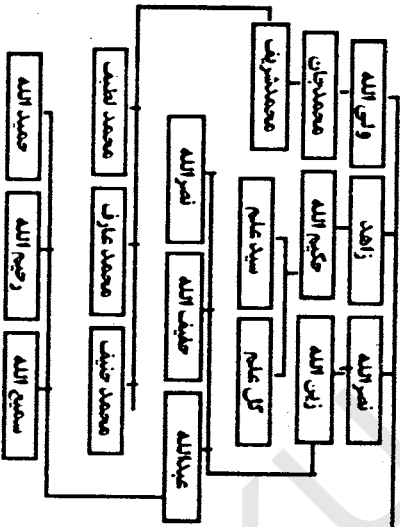
اکرام العرب
انطاق العرب
اہم العرب
اعجازرب
نجم العرب
انعام العرب
احسان العرب

- شیخ عبدالرحمن
- عبدالقدیر خان
- عابد خان (عبدالخان)
- عبداللہ
- مصلح اللہ
- فتیوالہ

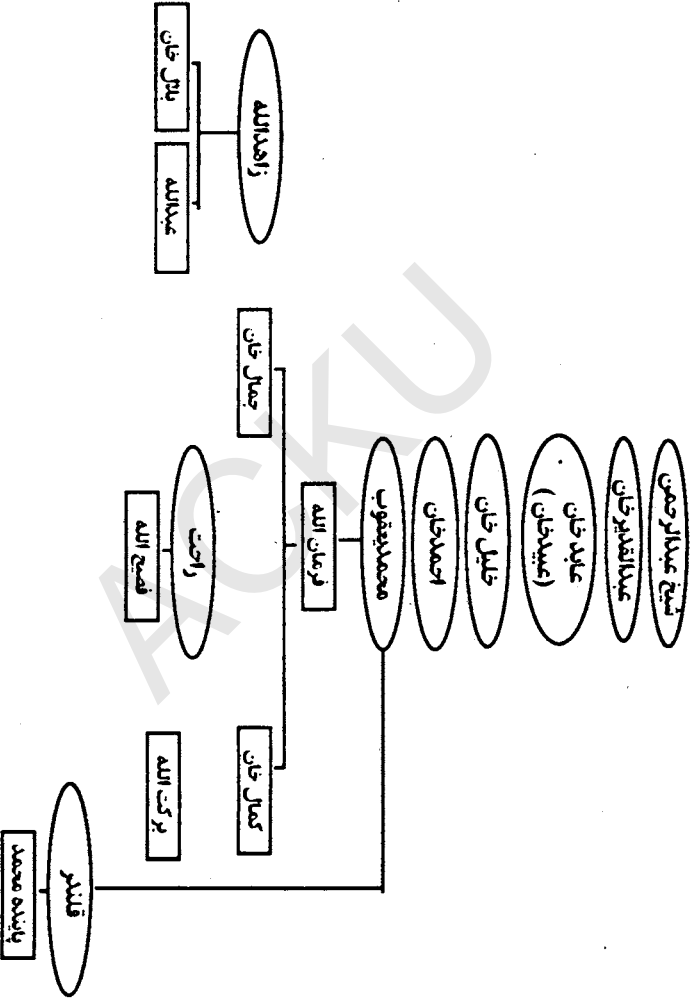
- شیخ عبدالرحمن
- عبدالقدیر خان
- عابد خان (عیبٹان)
- عبدالله
- ملیح الله
- غریب الله

شیخ عبدالرحمن

محمدصادق

محمد عارف

نجم خان

شیرمحمدخان

مجدد خان

مکرم خان

فیض طالب

فقیر اللہ خان

محمدحسین

محمودخان

فضل الرحمن

سیاحمحمدخان

فیروزخان

سمیع خان

جمع خان

میر عالم خان

دادخان

معلم خان

رحمت الہ

صدیق خان

افضل خان

اکبر خان

محمودخان

پہنوب خان

محمدخان

بھائی خان

نادر خان

محبوب خان

ابوب خان

میر محمد خان

شیرمحمد

جمع خان

میر افضل خان

محمدافضل

عبدالکریم

عبدالکریم

علاء محمد

غلام محمد

محمد یونس

حفیظہ اللہ

سعداللہ

ارسلان خان

علاء محمد

نجم خان

زیانہ

حمیداللہ

مجدد اللہ

نوروس خان

ابراہیم

نسیم اللہ

نصر اللہ

غلام محمد

سعداللہ

رفیع اللہ

خالد حسین

رضوان اللہ

مظہر حسین

نصیر اللہ

غلام سہور

چنگیزخان

جبران

جلال

بیلان

سلمان

عبدالغنی

عبدالغنی

شفیق احمد

شیخ عبدالرحمن یارا

محمد صدیق

محمد عارف

محمد صادق

پایزه خان

محمد عمر خان

پیر محمدخان

احسان الله

صلاح الدین

صالح خان

ربیع خان

فیاض خان

سجادخان

انجد علی

نورعلی

مقبل خان

سیر علی

ناج محمد

ولس محمد

میر محمد

کل محمد

نورمحمد

دوست محمد

طیغ محمد

حسب الله

نورمحمد

شاه محمد

طیر محمد

راز محمد

دوست محمد

فیاض خان

اباز خان

عرواق خان

رحمن خان

فرمان خان

علی خان

آمان الله

شیرازخان

اصغر

محریر

پرویز

سیف علی

نصیر الله خان

نقیض خان

شیرازخان

اصغر

محریر

پرویز

سیف علی

نصیر الله خان

نقیض خان

کامران

اختر گل

ابراہیم

جانس علی

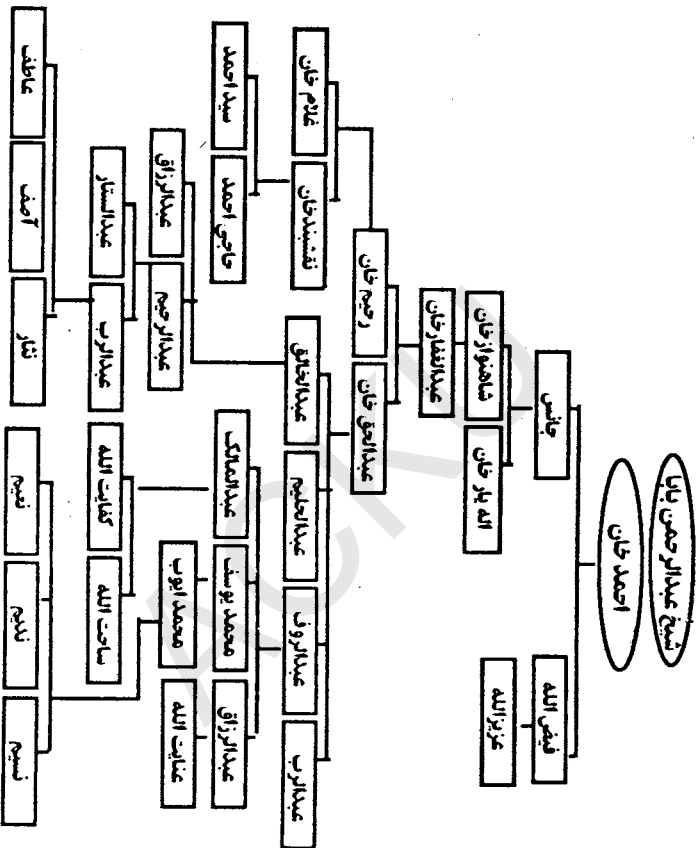
نیازعلی

ھادی

عباس علی

نظاراھ

انظہاراھ

شیخ عبدالرحمن بابا

جنرال محمد سعید خان

سرفراز خان

عبدالکرم خان

عبدالقیوم خان

مختار احمد

نبیر محمد خان

صابر

نمون خان

کاتف

محمد نعیم

دانشان

تقی

اکتیار احمد

محمدانیز

پر دل خان

عبدالکفیل

عبدالغفل

سفیر احمد

غلام سرور خان

غلام نبی خان

غلام قادر خان

غلامی خان

گل محمد

فرز احمد

سنالہ

شہباز

محمد امین

عبدالصمد خان

اجمل

حبیبہ

محمد الہ

صفی الہ

احسان

اسحاق

آصف

یوسف

محمد پرویز

سلطان محمد

عزیز انصاف

عمران

ابلیس

داود

عبدالروف

سفر الہ

نیگ محمد

فرمان الہ

شیر احمد

نیاز محمد

مختار احمد

محمدا خان

فدا محمد

حمرہ افاق

روح الہ

عزف

کل محمد خان

اسیر خان

شیخ عبدالرحمن بنیاء

محمد ابراهیم

نعمت الله
عظیم الله
سالم الله
کریم الله

اسمعیل
مجاهد

عبدلکرم
محمدی خان
نیازخان
احمدخان

امیر محمدخان
میر محمدخان
غلام مصی الدین
مہرول

فصل احمد
سیٹھ محمدخان
یعقوب

عین الله

مجاهد
جہانت
نیازعلی

فصل الرحمن
عبدالله
عبدلکرم
عبدالروف
عبدبارک

محمد ظفر
ظریف الله
ذاکر الله
عبدالسلام

عاجلین
فنا محمد
انعام الله

عبدصافی
محمد ظفر
روح الله
انفال

عظمت الله
کلیم الله
نعمت الله
عین الله
صفت الله
مطیع الله
فصیح الله

انعام الله
نسیم الله
اسکانه

نعمت الله

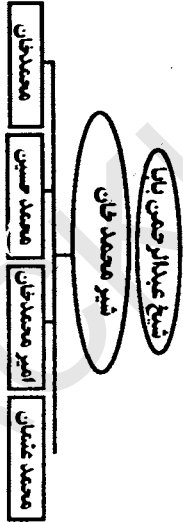
نعمت الله
انعام الله
انعام الله

لطیف الله

روح الله
امدادالله
انعام الله

صفت الله

د کتاب د لیکونکي لند ژوند لیک

داچي نوم مي خه دی اود نسب سلسله مي چهرته او چاته رسپري ددی کتاب
په ( ) مخ کي لیکل شوي ده او تکرار بي مناسب نه بولم .

په فقهه او قانون کې مي خپله زده کړه ترسره کړي ده اود کار دوره مي تخمین
(۳۲) کالو ته رسېدلي او فوق رتبه يم .

مات گور شاعر او لیکوال هم يم .

ايران - عراق - کویت سعودي عربستا - هند او روسه به مي لېدلي دي .

په پيښتو - دری - عربي ژبو لیکلو ست کولي شم او په اردو څه ناڅه
پوه يم پنځه شپېته کلن يم .

ددری څامنو او دری لورگانو پلار يم او په اصطلاح دکړو سو خاوند شوي يم .

لله الحمد په ټول عمر کي مي مجازات نه دي ليدلي او خداي (ج) دي راته

نجات راکړي او عمل می دي خداي (ج) نه خرابوي .

زبات مکافاتونه راکړ شوي دي .

تقوي - وفا او امانت داري مي ډېره خوښېری دا چي په دي برخه کي به

څومره موفق يم دا قضاوت هغه چاته پرېږدم چي ما د نړدي څخه پيژني دکار

کولو سره علاقه لرم بي کاري مي بده راځي .

په خبرو کي مي صراحت ډيروي ځهني دوستان ورباندي خپه کوي خوماته بي

د رنگ ورکولو چل نه راځي خداي (ج) دي نه راښيي .

دادي زما لند ژوند لېک .

په درناوي

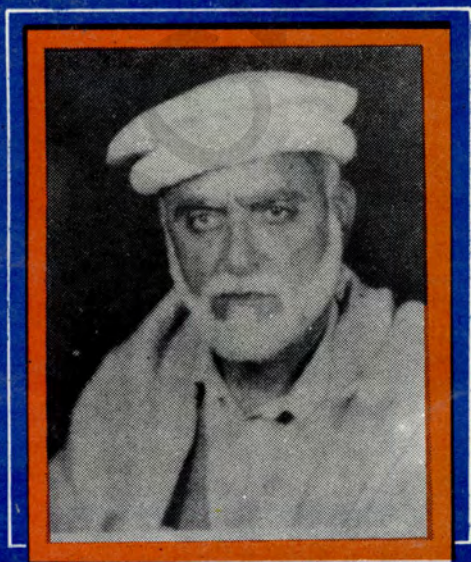
د دی کتاب دلیکونکی اثار

چاپ شوي اثار	ناچاپ شوي اثار
۱- څارنوال يومسلکي اثر	۱- اسلامي لارښوونې
۲- حضرت انسان	۲- اجتماعي عدالت
۳- نشي او تشه يي مواد	۳- اخلاق
۴- په اسلامي قانون کي د اعدام	۴- قرآن حکيم او نني پرمختگونه
شرائط	۵- د خود اراديت حق (خپلواک ژوند)
۵- په اسلام کي د ښځو حقوق	۶- پوډريان
۶- په افغانستان کي حقوقی نظام ته	۷- هندوستان
لږه کتنه	۸- باجوړ
	۹- د منيوراږ شعري غونډ
	۱۰- پاريدلي احساس شعري غونډ
	۱۱- ځولي شوي غونډ
	۱۲- يادونه شعري غونډ
	۱۳- وطن يو شعري قصيده
	۱۴- غزل
	۱۵- د شپي يادونه د کيسو مجموعه
	۱۶- په سل هاو سياسي - اجتماعي -
	حقوقی - علمي ادبي مقالې جی په ورځپاڼو
	کي خپري شوي دي

دهغه کلو نومونه چي ددي قبيلي خلک پکي ودان دي

به پاکستان کي

۲۳- څلور پلوسی	۱- سر بند.
۲۴- لکړی.	۲- حاجی بانډه.
۲۵- ریگی للمی بالا.	۳- برد پشتخرد.
۲۶- تلرزی.	۳- کوزد پشتخرد.
۲۷- اتوزی.	۵- سارا سنگ.
۲۸- مقترزی.	۶- سنگولندی.
۲۹- پیرانی.	۷- اخون ملا لنډی.
۳۰- کوز فوتواری.	۸- براچینی.
۳۱- بر فوتواری.	۹- کوز اچینی.
۳۲- باد یزی.	۱۰- نوی کلی.
۳۳- ډاک.	۱۱- برج کلی.
۳۴- متره.	۱۲- کافوډیری.
۳۵- مقصود آباد نوی کلی	۱۳- سپید سنگ.
پجگی	۱۴- داربنگی.
اوداسی نورډیر کلی	۱۵- آبدرد.
بهرنیو ملکونو کي:	۱۶- سپینه وری.
۱- افغانستان.	۱۷- پاوکی.
۲- هندوستان.	۱۸- ادیزی.
۳- جرمنی.	۱۹- کوچیانو کلی.
۴- استرالیا.	۲۰- اریابانو بانډی.
اوداسی نور	۲۱- بر تهکال.
	۲۲- کوز تهکال.

مؤلف